

**Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentu-
Latgales stratēģijas 2030 un Latgales reģiona attīstības programmas
“Latgales programma 2010.-2019.”
īstenošanas uzraudzības pārskats
2019**

**LATGALES PLĀNOŠANAS
REĢIONS**

SATURS

Saīsinājumu un terminu skaidrojums	3
Ievads	5
1. Latgales stratēģijas 2030 un Attīstības programmas ieviešanas uzraudzības kārtība	7
2. Reģiona vispārīgs raksturojums un loma valsts attīstībā	9
3. ES fondu ieguldījums reģiona izaugsmei	13
4. Rīcības plāni Latgales reģiona izaugsmei	18
5. LPR darbības Latgales stratēģijas 2030 un Latgales programmas 2010.-2017. ieviešanai	22
6. Ieviešanas uzraudzības rādītāji	51
6.1. Ilgtermiņa attīstības rādītāji	51
6.1.1. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars	55
6.1.2. Nodarbinātības līmenis	55
6.1.3. Darba vietas	56
6.1.4. Bezdarba līmenis	59
6.1.5. Mēneša vidējā bruto darba samaksa	62
6.1.6. Iedzīvotāju skaits	65
6.1.7. Iedzīvotāju migrācija	70
6.1.8. Iedzīvotāju izglītības līmenis	71
6.1.9. Reģiona IKP	72
6.1.10. Privātā un publiskā sektora saražotā pievienotā vērtība	74
6.1.11. Ekonomiski aktīvās statistikas vienības	75
6.1.12. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	78
6.1.13. Nabadzības riska indekss	79
6.1.14. Nefinanšu investīcijas	81
6.1.15. Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi	81
6.1.16. Teritorijas attīstības līmeņa indekss	82
6.1.17. Apsaimniekotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes	84
6.2. Vidēja termiņa attīstības rādītāji	86
7. Latgales reģiona vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti	90

Saīsinājumu un terminu skaidrojums

BLA	Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DP	darbības programma
EKII	Emisijas kvotu izsolišanas instruments
ELFLA	Eiropas lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ETL	Elektrotransportlīdzeklis
EUR	Euro
FM	Latvijas Republikas Finanšu ministrija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
ITI	integrētās teritoriālās investīcijas
KF	Kohēzijas fonds
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments (Latvijas Republikas valsts budžeta programma)
LAD	Lauku atbalsta dienests
LEADER	mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstības veicināšanai. Viens no LEADER pieejas pamatprincipiem ir pieeja no “apakšas uz augšu”, kad iniciatīva nāk no vietējiem iedzīvotājiem, iesaistoties savas teritorijas problēmu identificēšanā un risināšanā.
LIAS	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija
LIZ	Lauksaimniecībā izmantojamās zemes
LPR	Latgales plānošanas reģions
LTRK	Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kamera
LUC	Latgales uzņēmējdarbības centrs
LVĢMC	Latvijas valsts ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MLS	Mazo lauksaimnieku atbalsts
MVU	Mazie un vidējie uzņēmumi
NATURA 2000	Eiropas Savienības valstu kopīgais aizsargājamo teritoriju tīkls

NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NFI	Norvēģijas finanšu instruments
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
RAIM	Reģionālās attīstības indikatoru modelis
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SEZ	Speciālā ekonomiskā zona
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
TEN-T	Eiropas transporta tīkls
ŪAS	Ūdensapgādes sistēma
VA	Valsts aģentūra
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VPM	Vienotais platību maksājums
VRAA	valsts reģionālās attīstības aģentūra
ZM	Zemkopības ministrija

Ievads

Latgales plānošanas reģions 2019.gadā ir sagatavojis īstenošanas uzraudzības pārskatu par Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem:

1. Ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentu- Latgales stratēģija 2030,
2. Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentu- Latgales reģiona attīstības programmu "Latgales programma 2010.-2017."¹.

Ieviešanas uzraudzības pārskatā (turpmāk tekstā – Pārskats) ir analizēti izvirzīto ilgtermiņa un vidējā termiņa mērķu sasniegšanas rezultāti par laika posmu no 2010.gada līdz 2019.gadam, izmantojot 2019.gadā pieejamos jaunākos statistikas datus. Attīstības programmas darbības termiņš ir līdz 2019.gadam, līdz ar to tiek sniegts arī kopējais vidējā termiņa mērķu sasniegšanas novērtējums.

Latgales stratēģijas 2030 vispārējais mērķis ir panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai palielinātu cilvēku ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm.

Latgales stratēģijas 2030 mērķi ir:

- Veicināt negatīvo demogrāfisko un migrācijas procesu apturēšanu un saglabāšanu vismaz **300 tūkstošu iedzīvotāju** skaitu reģionā;
- Palielināt **privātā sektora īpatsvaru** pievienotās vērtības radīšanā reģionā **līdz 82%**;
- Paaugstināt iedzīvotāju **ienākumus reģionā**, sasniedzot **60% no ES** vidējās bruto darba samaksas līmeņa.

Stratēģija nosaka četrus stratēģiskos virzienus:

- Savienojumi;
- Prasmes;
- Gudra pārvaldība;
- Efektīvi uzņēmumi.

Latgales stratēģijas mērķu pakāpenisku sasniegšanu sekmē **Latgales programmā 2010.-2019.** izvirzītie **mērķi vidējam termiņam – līdz 2019.gadam**. Šajā posmā nepieciešama uzmanības fokusēšana uz ienākumu radīšanu Latgales reģiona iedzīvotājiem – cilvēka cienīgi dzīves apstākļi, darbs un ienākumi. Mērķi:

- Veicināt negatīvo demogrāfisko un migrācijas procesu apturēšanu un saglabāšanu vismaz **320 tūkstošu iedzīvotāju** skaitu reģionā;
- Palielināt **privātā sektora īpatsvaru** pievienotās vērtības radīšanā reģionā **līdz 76%** un palielināt augstas pievienotās vērtības īpatsvaru;
- Paaugstināt iedzīvotāju **ienākumus reģionā**, sasniedzot **40% no ES** vidējās bruto darba samaksas līmeņa.

Pēc 2016.gada datiem, Latgales reģiona privātā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvars kopš 2007.gada ir palielinājies un sasniedz 86,27%.

Kopējā pievienotā vērtība vidējā termiņā pieaug, lai arī rādītājs ir līdzīgs kā Vidzemē, bet mazāks, kā citos reģionos: Latgalē 1,553 milj. EUR, Vidzemē 1,420, Zemgalē 1,665, Kurzemē 2,061, Rīgā 11,771, Pierīgā 3,330 un kopā valstī 21,832 milj. EUR (2016.g.).

Latgales reģionā pēdējos gados ir novērojams bezdarba līmeņa samazinājums. Pēc krīzes perioda vairākās pašvaldībās šis rādītājs sasniedza 30%. Bezdarba līmenis 2019.gada vidū Latgalē bija 12,1%. Ņemot vērā NVA datus, secināms, ka vidējā termiņā kopš 2010.gada bezdarba rādītājs ir samazinājies par 8,3 procentpunktiem.

¹ Ar LPR AP 2017.gada 8.decembra lēmumu Nr.4 noteikts darbības termiņš 2010.-2019.gadam

Vērojama pozitīva tendence ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvara rādītājam uzlaboties no 68,8% 2010.gadā līdz 72,5% 2018.gadā. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars aug par aptuveni 1,5 procentpunktiem gadā.

Kopš 2012.gada nodarbinātības līmeņa rādītājam ir augšupejoša tendence par pāris procentpunktiem ik gadu un 2019.gadā sasniedz 63,7%.

Vērojama pozitīva tendence, ka samazinās sabiedriskajā sektorā nodarbināto īpatsvars pret privāto sektoru.

Salīdzinot ar 2010.gadu situācija ir uzlabojusies uzņēmējdarbības jomā- izveidotie un saglabātie uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir pieaudzis no 48 uzņēmumiem līdz 68 līdz 2017.gadā.

Latgales reģiona pašvaldībās vidējais iedzīvotāju ienākuma nodokļa apjoms uz 1 iedzīvotāju ir pieaudzis no 208 EUR 2009.gadā līdz 368 EUR 2018.gadā jeb par 77%.

Kopš LUC darbības uzsākšanas ir izveidoti 27 jauni uzņēmumi, un kopā 30 uzņēmumi paplašinājušies vai pārstrukturējuši savu darbību.

Reģionā ir 767 tūkst. ha zemes, lauksaimniecībā tiek izmantoti 474 tūkst. ha, meži aizņem 194,5 tūkst. ha. 15,8% lauksaimniecības zemes netiek apsaimniekotas (2018.gada LAD dati). Latgalē ir vislielākais lauku saimniecību skaits – 24086 (2016.g. CSP dati), kas ir divreiz vairāk kā citos reģionos. Bet zemes kopplatība ir apmēram vienāda visos reģionos (izņemot Pierīgu), līdz ar to secināms, ka Latgales reģionā joprojām dominē mazās saimniecības ar vidējo lauksaimniecības zemju platību 21 ha.

34% no valsts bioloģiski apsaimniekotajām platībām un 40% no kopējā saimniecību skaita ir Latgales reģionā.

Nepieciešami papildus īpaši instrumenti uzņēmējdarbības attīstīšanai un uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras izveidei. Paralēli paredzētajām aktivitātēm Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" ietvaros, Latgales reģionā izveidota Latgales speciālā ekonomiskā zona, tādā veidā piesaistot ieguldījumus ražošanas un infrastruktūras attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai.

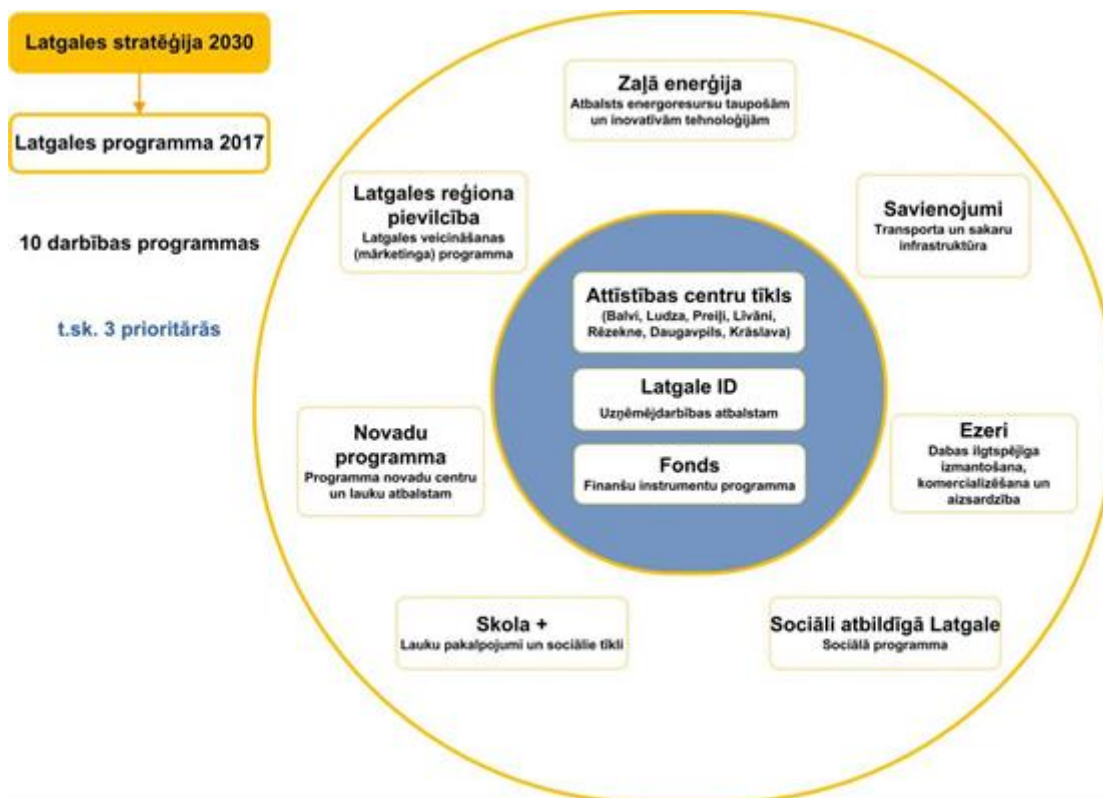
Sākotnējie dati liecina, ka Speciālās ekonomiskās zonas darbība jāturpina, strādājot pie jaunu papildus instrumentu izveides Latgales speciālajai ekonomiskajai zonai sakarā ar 2017.gadā apstiprināto nodokļu reformu un jāveic pasākumi papildus finansējuma piesaistei 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" ietvaros.

Tā kā Latgales reģionā, salīdzinot ar citiem reģioniem, piesaistīto nefinanšu un pārējo investīciju apjoms joprojām ir viens no zemākajiem, ir nepieciešams īpašs valsts atbalsts uzņēmējiem pamatlīdzekļu iegādei, piemēram, grantu programmas un citi inovatīvi risinājumi. Reģions ir gatavs īpašajiem pilotprojektiem uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Latgales reģionā.

Lai sasniegtu Latgales reģiona attīstības programmā “Latgales programma 2010.-2019.” izvirzītos mērķus, jāturpina iesāktās aktivitātes, pagarinot “Latgales programmas 2010.-2019.” darbības termiņu par diviem gadiem un nosakot to līdz 2021.gadam.

1. Latgales stratēģijas 2030 un Attīstības programmas ieviešanas uzraudzības kārtība

Attīstības programma balstīta Latgales reģiona vajadzībās un sadarbībā starp reģiona institūcijām, privāto un nevalstisko sektoru. Stratēģiski izvēlētas prioritārās darbības programmas, kuras vairo pilsētu pievilcību, atbalstīs uzņēmējdarbību un veidos prasmes strādāt ar finanšu resursiem. Pārējās darbības programmas ir pakārtotas laikā un resursos, ar salīdzinoši mazāku ietekmi uz reģiona sociāli ekonomisko attīstību, skatīt 1.1. attēlu.

1.1. Attēls Attīstības programmas saturs- darbības programmas

Plānošanas reģiona Attīstības stratēģijas un attīstības programmas ieviešanas uzraudzības kārtību nosaka attīstības programmas 1.pielikums “Ieviešanas uzraudzības kārtība” un Ministru kabineta 2013.gada 16.jūlija noteikumi Nr.402 “Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”. Noteikumi nosaka, ka uzraudzības pārskatā ietver informāciju par veiktajām darbībām, rezultatīvo rādītāju izmaiņām, secinājumus un ieteikumus turpmākajai rīcībai, kā arī informāciju par atbilstību ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem.

Latgales programmas 2010.-2019. 1.pielikumā “Ieviešanas uzraudzības kārtība” ir noteikts, kā sagatavot uzraudzības un novērtējuma ziņojumus un ar kādiem indikatoriem novērtēt reģiona attīstības plānošanas dokumentu ieviešanas ietekmi.

Teritorijas attīstības rādītājs (no angļu val. - impact) – rādītāji, kas ir noteikti stratēģiskajiem mērķiem un tos analizē, lai nodrošinātu plānošanas reģiona iespējas īstenot Latgales stratēģiju un identificētu pozitīvas/negatīvas pārmaiņas sociālajā un ekonomiskajā situācijā un to cēloņus.

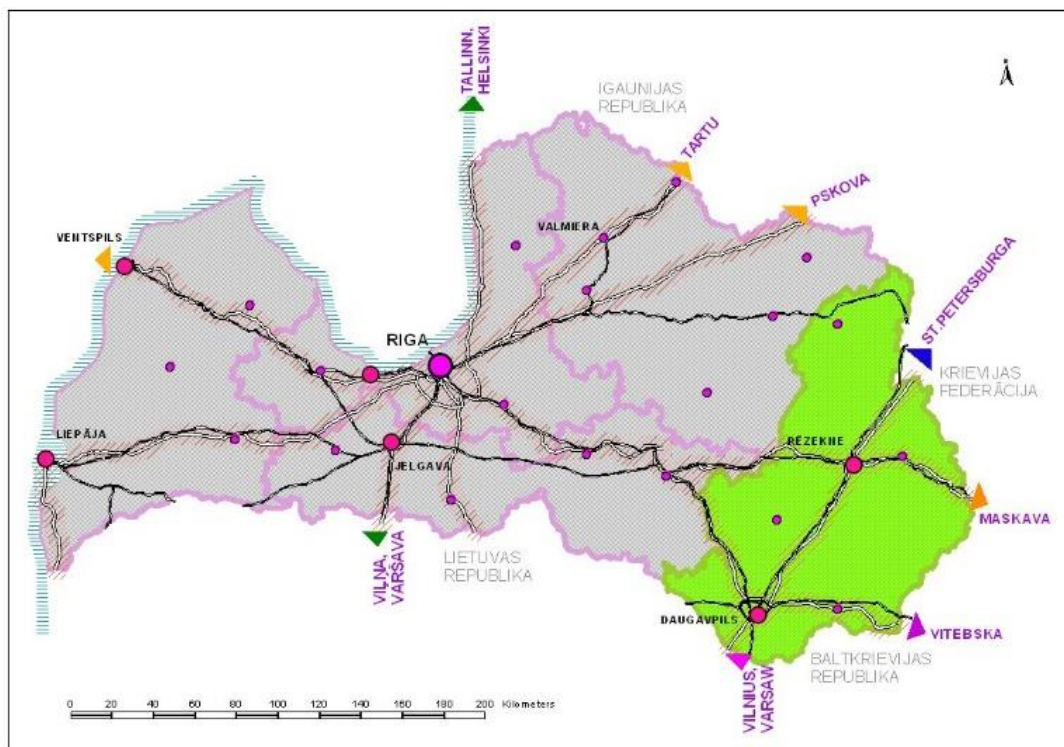
Politikas rezultātu rādītāji (no angļu val. – outcome) – rādītāji, kas ir noteikti vidēja termiņa mērķiem un tos analizē, lai novērtētu programmas ieviešanu realizētās politikas efektivitāti Latgales programmas ieviešanā un kā tiek sasniegti Latgales stratēģijas rezultāti vidējā termiņā.

Darbības rezultātu rādītāji (no angļu val. – outputs) – rezultatīvie rādītāji, kas ir noteikti Atbalstāmiem pasākumiem, un saskaņā ar kuriem tiek mērīta ieviešanu (Partneru) darbības efektivitāte darbības programmu īstenošanā.

Saskaņā ar Latgales programmā 2010.-2019. noteikto, Latgales plānošanas reģiona administrācija koordinē programmu ieviešanu, un katrai darbības programmai tika noteikts atbildīgais par programmas ieviešanu. Tā kā Latgales programmas 2010.-2019.gadam darbības programmu ieviešanai kopumā **finansējums nav piešķirts**, nav bijis iespēju slēgt līgumus ar partneriem un metodiski ieviest visas plānotās programmas, kā arī piesaistīt **tehniskās palīdzības finansējumu** darbības programmu novērtēšanai attiecīgā finanšu instrumenta neesamības dēļ. Attīstības programmas izstrādes laikā **tika prognozēts**, ka visu programmu ieviešanai būtu nepieciešami 937 milj. LVL, tas ir 1,33 miljardi EUR. Latgales plānošanas reģiona administrācija atbilstoši esošajai kapacitātei nodrošina Latgales stratēģijas 2030 un Latgales programmas 2010.-2019. ieviešanu un Attīstības, plānošanas un projektu ieviešanas nodaļa 2019.gadā ir sagatavojusi kārtējo īstenošanas uzraudzības pārskatu, iepriekšējais tika sagatavots 2017.gadā.

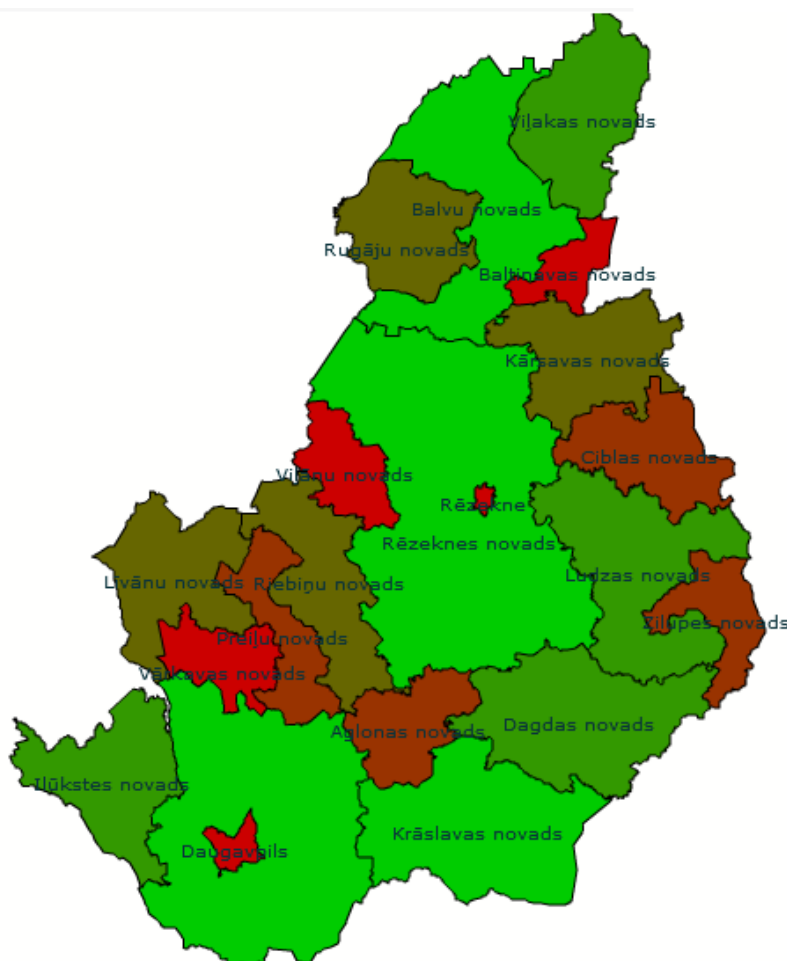
2. Reģiona vispārīgs raksturojums un loma valsts attīstībā

Latgales plānošanas reģions atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā. Latgales reģiona kopējā platība ir **14 513.35 km²** (RAIM dati), iedzīvotāju blīvums 2019.gada 1.janvārī ir **18** iedzīvotāji uz 1 km² (CSP dati). Pēc PMLP datiem iedzīvotāju skaits 2019.gada maijā Latgales reģionā bija **284 115**, pēc CSP datiem – **260 226**. Latgales reģiona izvietojumu Latvijā var redzēt 2.1. attēlā.

2.1. attēls. Latgales reģiona izvietojums Latvijā. Avots: Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums

Latgales plānošanas reģionu kopš 2009.gada 1.jūlija veido 21 pašvaldība, tai skaitā 19 novadu pašvaldības - Aglonas, Balinavas, Balvu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes, Rugāju, Riebiņu, Vārkavas Viļānu, Viļakas un Zilupes un divas republikas nozīmes pilsētas- Daugavpils un Rēzekne, līdz tam Latgales reģions sastāvēja no sešiem rajoniem un divām republikas nozīmes pilsētām, un 145 vietējām pašvaldībām. 2.2. attēlā ir parādīts Latgales reģiona administratīvais iedalījums.

2.2.attēls. Latgales plānošanas reģiona administratīvais iedalījums. Avots:VRAA, www.raim.gov.lv

Latgales plānošanas reģions ziemeļrietumos robežojas ar Vidzemes plānošanas reģionu un rietumos – ar Zemgales plānošanas reģionu. Ar Vidzemes reģiona pilsētām Madonu, Cēsīm, Gulbeni, Alūksni un Valmieru Latgali saista attīstīts ceļu tīkls. Reālas funkcionālas saites izveidojušās Balvu pilsētai ar Alūksni un Gulbeni Vidzemes reģionā.

Latgales reģions austrumos robežojas ar Krievijas Federāciju, dienvidaustrumos ar Baltkrievijas Republiku un dienvidos ar Lietuvu. Reģionu šķērso trīs nozīmīgi starptautiskie transporta koridori, kas nodrošina Latgalei tiešus sakarus ar kaimiņvalstu lielākajiem centriem – Maskavu, Vitebsku, Smoļensku, Kauņu, Viļņu, Varšavu, Pleskavu un Sanktpēterburgu. No otras puses, tie reģioni, kas robežojas ar Latgali, kaimiņvalstīs uzskatāmi par periferiālām teritorijām, īpaši Krievijas pierobeža. Robežas šeit funkcionē kā barjera ar ierobežotu robežas pārejas un muitas kontroles punktu skaitu, stingru kravu un pasažieru plūsmas kontroli. Pēc iestāšanās ES reģiona robežas ar Krieviju un Baltkrieviju ir arī ES ārējās robežas.

Pārskatā izmantoti aktuālākie statistiskie dati (piezīmēs norādīts gads), izstrādes laikā nebija pieejami jaunāki.

2.1.tabulā ir redzami Latgales reģionu raksturojošie sociālekonomiskie rādītāji salīdzinājumā ar citiem reģioniem un to īpatsvars valsts rādītājos. Latgales reģiona teritorija aizņem 22,5% no valsts kopējās platības, iedzīvotāju īpatsvars valsts iedzīvotāju skaitā ir 13,5%. Latgales reģiona bezdarbnieku īpatsvars valsts kopējā bezdarbnieku skaitā 2019.gada jūnijā bija 30,1%. Salīdzinot ar citiem plānošanas reģioniem, Latgales reģionā joprojām ir vislielākais bezdarbnieku skaits, tas ir par gandrīz divām trešdaļām lielāks kā kaimiņu reģionos - Vidzemes un Zemgales. Bezdarba līmenis 2019.gada vidū Latgalē bija 14,1% (reģistrēto bezdarbnieku skaits/iedzīvotāju skaits darbaspējas vecumā).

Latgales reģiona saražotā iekšzemes kopprodukta (IKP) īpatsvars Latvijas IKP 2016.gadā pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem bija 7,11 %, tas ir 1 553 217 tūkstoši EUR. Uz vienu iedzīvotāju IKP bija 6516 EUR. Latgales reģiona IKP īpatsvara rādītājs pārsniedz Vidzemes reģiona IKP īpatsvaru 6,51%, bet ir mazliet mazāks par Zemgales reģiona IKP īpatsvaru- 7,63%, Kurzemes reģiona 9,44%. Latgales reģiona IKP īpatsvars ilgtermiņā ir līdzīgs ar Zemgales reģiona IKP īpatsvaru un saglabā līdzīgi stabilu tendenci, kā citos reģionos, nav vērojami rādītāja strauji kritumi un kāpumi.

Ieguldītās nefinanšu investīcijas Latgales reģionā 2017.gadā sastādīja 4,4% no valstī kopējām nefinanšu investīcijām. Jāturpina mērķtiecīgs darbs investīcijām labvēlīgākas vides radīšanas reģionā.

Vērtējot sociālekonomisko rādītāju izmaiņas vidējā termiņā, ir secināms, ka Latgales reģionā ir vērojamas tendences ceļā uz izaugsmi, bet vēl nepieciešami papildus stimuli ekonomikai un uzņēmējdarbībai un investīcijām labvēlīgas vides nodrošināšanai¹.

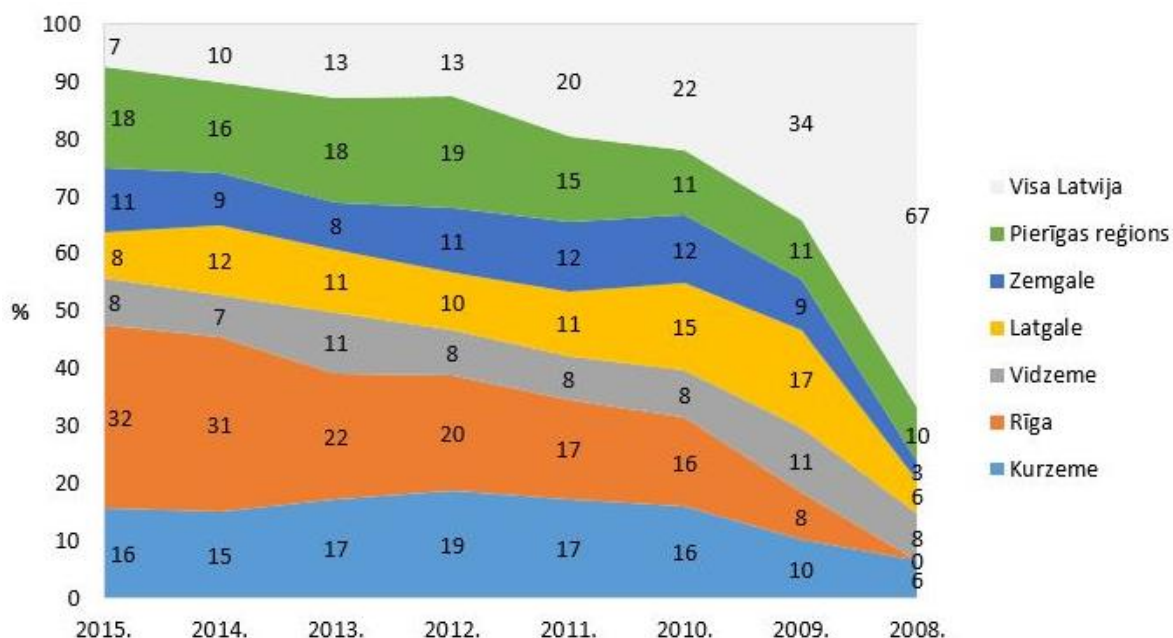
¹ Labvēlīga investīciju vide -Valsts nodokļu politika, politiskā stabilitāte (īpaši svarīga ārvalstu tiešo investīciju gadījumā), finansējuma pieejamība, kvalitatīva un lēta (darbaspēka pieejamība, infrastruktūra (ceļi, noliktavas, biroji, utt.), ģeogrāfiskais stāvoklis, valūtas politika u.c. faktori.

2.1.tabula. Latgales reģionu raksturojošie sociālekonomiskie rādītāji un salīdzinājums ar pārējiem reģioniem 2019.gadā

					Rīgas reģions		
Sociālekonomiskie rādītāji	Latgales reģions	Vidzemes reģions	Zemgales reģions	Kurzemes reģions	Rīga	Pierīga	Latvijā
Platība, km ²	14 550	15245	10732	13607	10439		64 573
Īpatsvars, %	22,5	23,6	16,6	21,1	16,2		-
Iedzīvotāju skaits uz 01.01.2019. (CSP dati)	260 226	186 095	230 331	240 113	1003203		1 919 968
Īpatsvars, %	13,5	9,7	12,0	12,5	52,3		-
Iedzīvotāju blīvums uz 1 km ² , skaits/km ² (CSP dati)	18	12	21	18	2081	37	30
Bezdarbnieku skaits 2019.gada 30.06. (NVA dati)	16786	5248	6176	7376	20164		55750
Īpatsvars, %	30,1	9,4	11,1	13,2	36,1		-
Bezdarba līmenis 2019.gada 30.06., % (NVA dati)	14,1	5,8	5,8	6,6	3,9	4,1	6,0
Nefinanšu investīcijas 2017.g. (2017.gada salīdzināmajās cenās; milj. euro) (CSP dati)	197,9	255,6	290,2	323,7	2549,3	887,5	4504,2
Kopējais IKP 2016.gadā, tūkst.EUR (CSP dati)	1 781 252	1 629 431	1 909 851	2 363 643	13 499 854	3 818 998	25 037 682
IKP uz vienu iedzīvotāju 2016.gadā, EUR (CSP dati)	6 516	8 404	8 046	9 505	21 078	10 445	12 779
Kopējā pievienotā vērtībā 2016.gadā, tūkst.EUR (CSP dati)	1 553 217	1 420 832	1 665 353	2 061 051	11 771 610	3 330 092	21 832 372
Kopējās pievienotās vērtības īpatsvars, %, 2016.g. (CSP dati)	7,11	6,51	7,63	9,44	53,92	15,25	100,0
Teritorijas attīstības indekss 2018.g. (VRAA dati)	-1,285	-0,762	-0,527	-0,851	0,914		-
Nabadzības riska indekss, 2017.g. (CSP dati)	44,2	29,0	25,0	24,8	15,6	16,9	23,3

3. ES fondu ieguldījums reģiona izaugsme

Eiropas Komisijas (EK) pasūtītā pētījumā par 2014. - 2020. gadā Latvijai plānotā 4,4 miljardu eiro lielā kohēzijas finansējuma ietekmi uz ekonomiku lēsts, ka viena eiro ieguldījums līdz 2030. gadam Latvijai dos 2,27 eiro atdevi.

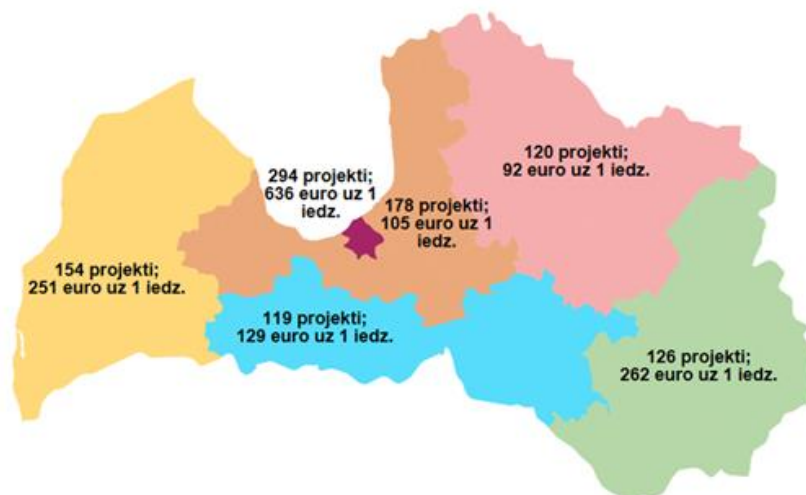

3.1. attēls Veikto maksājumu sadalījums pa Latvijas statistikas reģioniem laika periodā no 2008. gada līdz 2015.gadam, % no kopējā saņemtā maksājumu apjoma, Avots: www.esfondi.lv

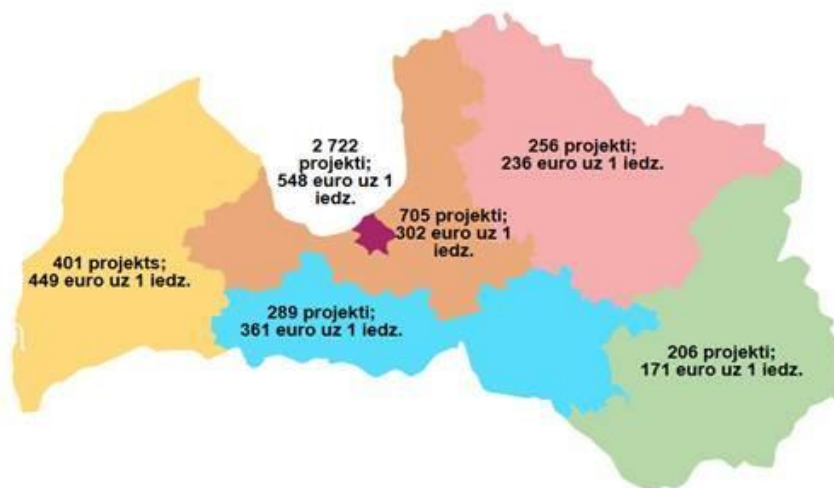
3.1.attēlā redzams ES fondu līdzekļu maksājumu sadalījums pa statistikas reģioniem, bet maksājumus saņēmušo atrašanās vieta definēta, ņemot vērā juridisko adresi, nevis faktisko ieguldījumu veikšanas vietu, līdz ar to redzamā informācija daļēji atspoguļo faktisko ieguldījumu veikšanas vietu Latvijas teritorijā. Salīdzinājumā ar citiem reģiem, Latgalē ir vidēji liels ES līdzekļu ieguldījums.

Šajā Pārskatā izmantota pieejamā informācija par 2007.-2013.g. un 2014.-2020.g. ES fondu periodu finanšu ieguldījumiem. Pilno 2014.-2020.g. ES fondu ietekmes analīzi varēs veikt pēc 2022.gada.

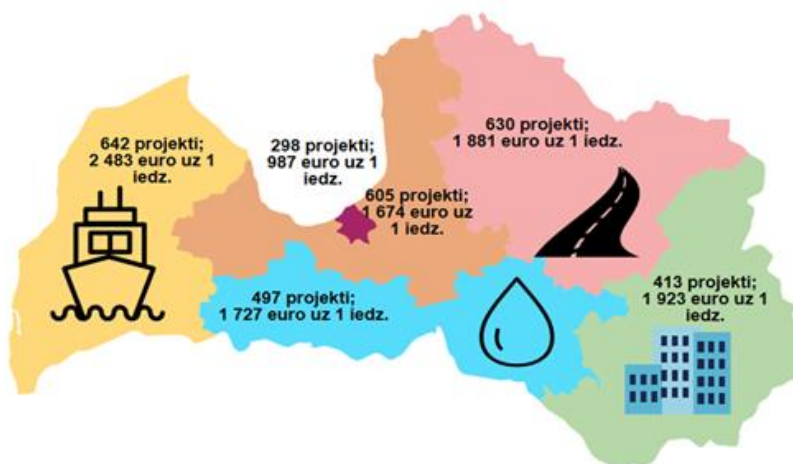
<https://www.esfondi.lv/specifiskie-atbalsta-merki> pieejama informācija par katra SAM ietvaros ieviesto vai ieviešanas stadijā esošo projektu, bet <https://www.esfondi.lv/es-fondu-investiciju-progress-latvijas-regionos-un-pasvaldibas> pieejama informācija par katrā pašvaldībā un reģionā ieviestajiem projektiem.

3.2.1.Darbības programma “Cilvēkresursi un nodarbinātība”

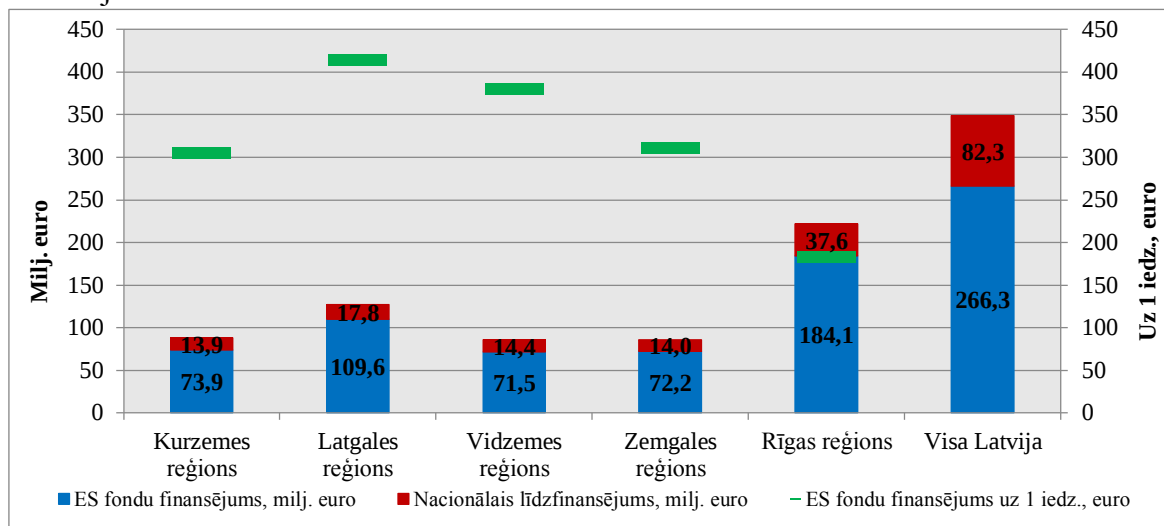
3.2.2.Darbības programma "Uzņēmējdarbība un inovācijas"

3.2.3.Darbības programma „Infrastruktūra un pakalpojumi”

3.2.attēls Īstenoto projektu ieguldījumi reģionu dalījumā, projektu skaits un kopējo attiecināmo izdevumu apmērs (dati par laiku līdz 05.2017. Avots: www.esfondi.lv)

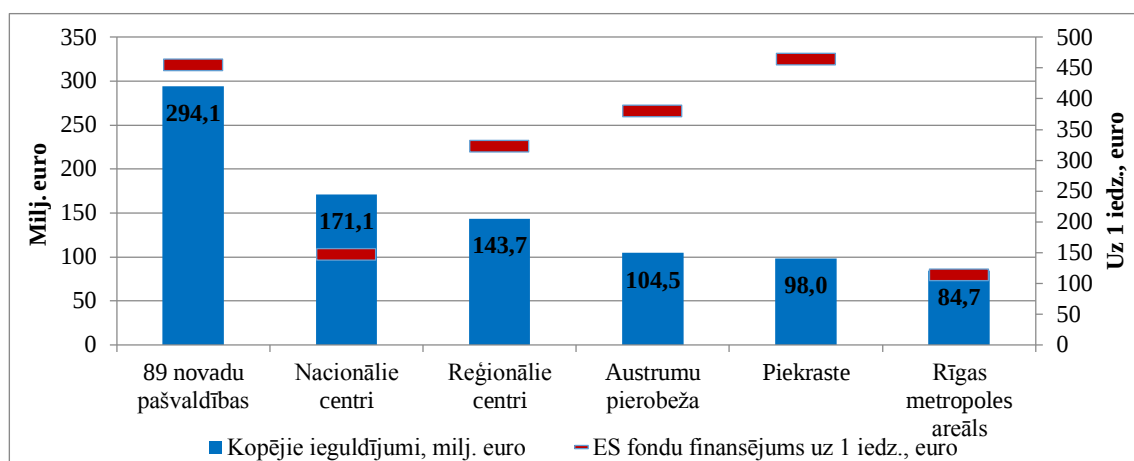
3.2.3.attēlā redzams, ka Rīgas reģionā, Zemgales reģionā, Vidzemes reģionā un Latgales reģionā darbības programmas Infrastruktūra un pakalpojumi ieguldījumi ir bijuši aptuveni vienādi. Vislielākie ieguldījumi uz 1 iedzīvotāju ir bijuši Kurzemes reģionā, bet Rīgā, salīdzinot ar citiem reģioniem, visvairāk ir ieguldīts Cilvēkresursos un nodarbinātībā un Uzņēmējdarbībā un inovācijās.

3.3.attēls Izmaksātais ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda finansējums reģionālā dalījumā

Avots: VARAM veidots. Iedzīvotāju skaits – CSP dati uz 01.01.2018.

Vērtējot ieguldījumu teritoriālo sadalījumu 2014.-2020.g.periodā (attēls Nr.3.3), var secināt, ka Kurzemes, Vidzemes un Zemgales plānošanas reģionos kopējie ieguldījumi sadalās līdzīgi (aptuveni 86 - 88 milj. euro reģionā), savukārt Latgales plānošanas reģionā kopējie ieguldījumi ir 127 milj. euro apmērā, no kuriem 86% jeb 110 milj. euro ir ES fondu finansējums. ES fondu finansējuma apmērs no kopējiem ieguldījumiem Kurzemes un Zemgales plānošanas reģionos veido 84%, bet Vidzemes plānošanas reģionā – 83%¹.

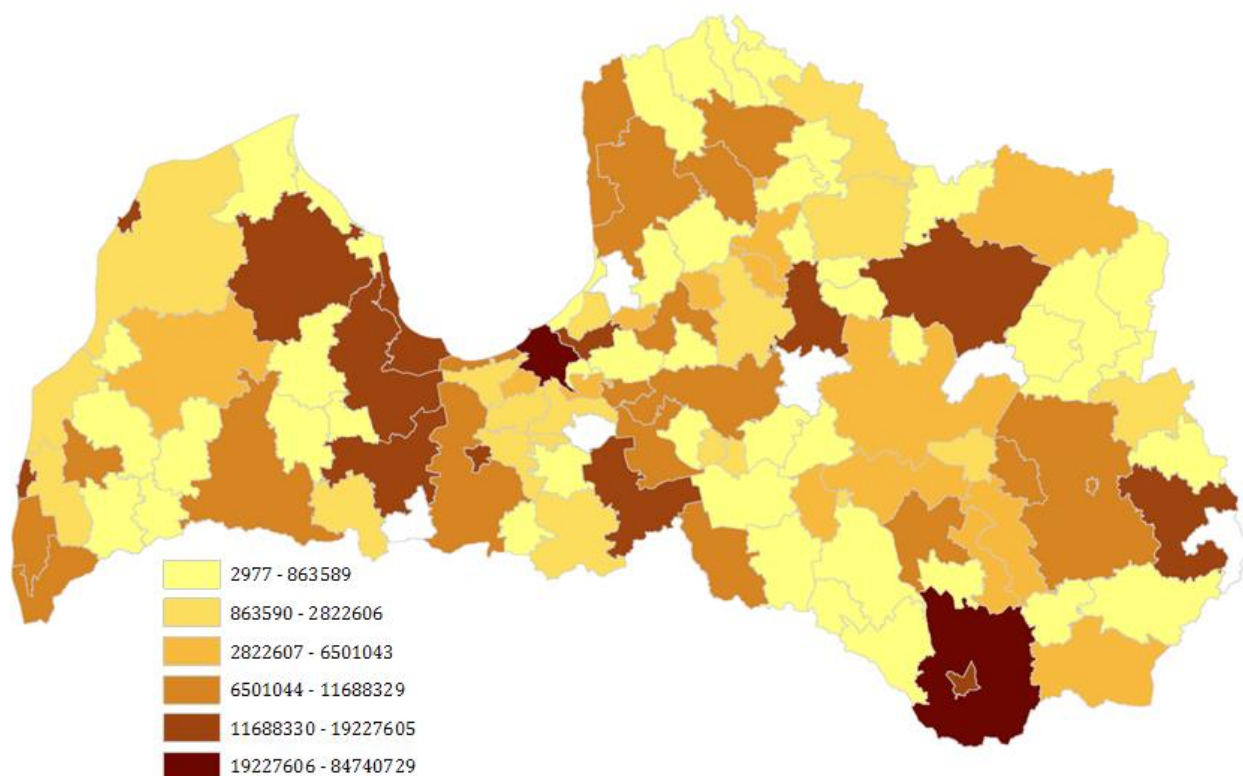

3.4.attēls Ieguldījumu sadalījums pa reģionālās politikas mērķteritorijām

Avots: VARAM veidots. Iedzīvotāju skaits – CSP dati uz 01.01.2018.

¹ VARAM Analītiskais ziņojums par Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ieguldījumiem un uzraudzības rādītājiem Latvijas administratīvajās teritorijās, 2018.g.

3.4.attēls liecina, ka vislielākie ieguldījumi uz vienu iedzīvotāju ir veikti Piekrastes teritorijās un 89 novadu pašvaldību (novadi bez reģionālas un nacionālas nozīmes centriem) teritorijās. Var secināt, ka ES fondu finansējuma sadalījums neseko kādai konkrētai sakarībai, piemēram, VARAM ir konstatējusi, ka nepastāv korelācija starp dažādiem attīstības rādītājiem un ES fondu finansējuma sadalījumu. VARAM pārziņā esošo specifisko atbalsta mērķu uzņēmējdarbības sekmēšanai ietekmē tiek radīta ietekme (mazinot bezdarba līmeni un, sekmējot nefinanšu investīciju pieaugumu, kas ir viens no rādītājiem, ko ietver reģionālais IKP) tieši tajās teritorijās, kur tā ir visvairāk nepieciešama.¹

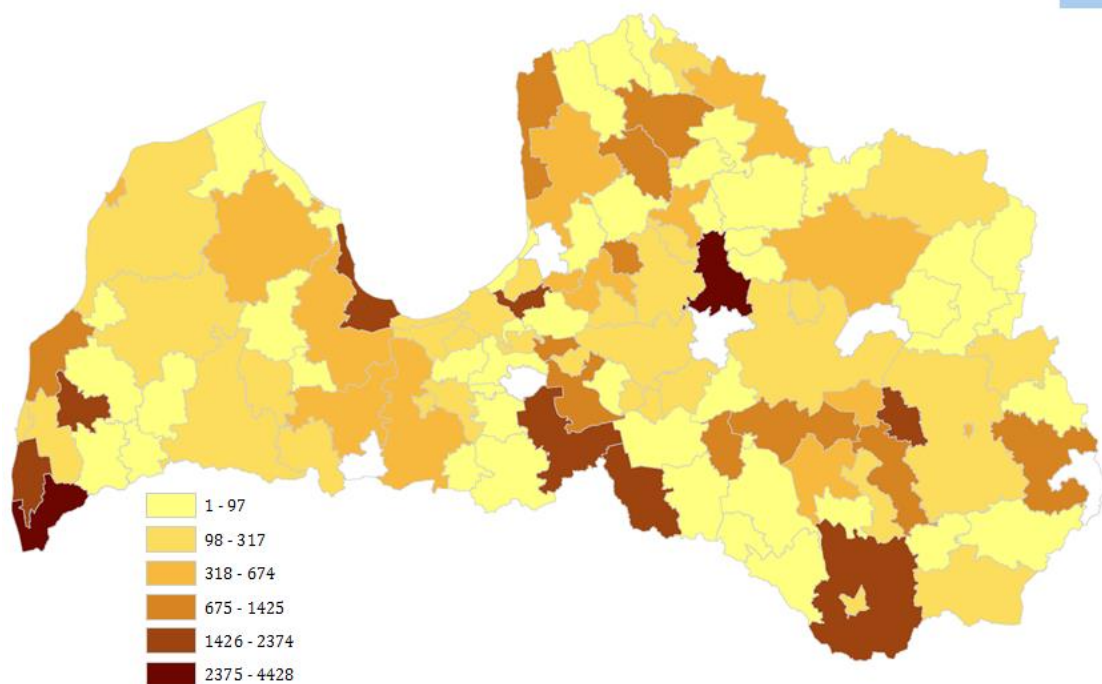

3.5. attēls ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda veiktie maksājumi pašvaldību dalījumā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 1.maijam, euro (VARAM veidots)

3.5. un 3.6.attēlā izsekojams ES fondu apmērs pašvaldību dalījumā un uz vienu iedzīvotāju. Vislielākie maksājumi ir nonākuši Daugavpils un Ludzas novadā, kas skaidrojams ar lielajiem ceļu infrastruktūras projektiem. Zilupes novadā ES fondu ieguldījumi pagaidām nav veikti.

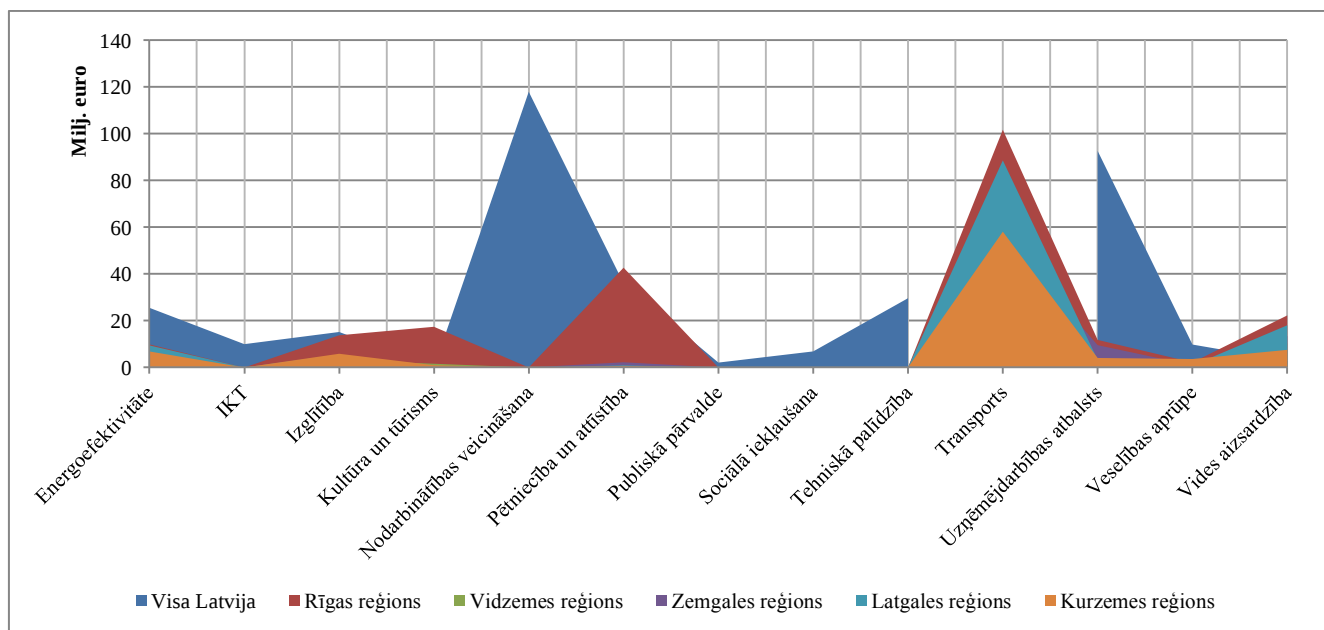
Savukārt uz vienu iedzīvotāju vislielākie iguldījumi ir Viļānu, Riebiņu, Ludzas un Līvānu novadā.

¹ VARAM Analītiskais ziņojums par Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ieguldījumiem un uzraudzības rādītājiem Latvijas administratīvajās teritorijās, 2018.g.

3.6. attēls. ES fondu finansējums uz vienu iedzīvotāju pašvaldību dalījumā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 1.maijam, euro (VARAM veidots)

Vērtējot ieguldījumus kopumā, jāsecina, ka galvenokārt starp kopējiem ieguldījumiem pārliecinoši dominē ieguldījumi transporta jomā – valsts galveno autoceļu segumu pārbūve un to nestspējas palielināšana, reģionālo autoceļu kvalitātes pārbūve un rekonstrukcija, lai palielinātu un uzlabotu reģionālo mobilitāti un sasniedzamību starp pašvaldībām, kurās tiek īstenoti attiecīgie projekti. Visvairāk transporta jomā veikti maksājumi SAM 6.1.5. un SAM 6.3.1. ietvaros – attiecīgi 191,2 milj. *euro* (20% no kopējā ieguldījumu apjoma) un 144,9 milj. *euro* (15%). Transporta jomā projektiem ir uzskaitīta pašvaldība vai pašvaldības, kurās attiecīgais projekts tiek īstenots, tādējādi finansējums attiecināms uz pašvaldību vai reģionu līmeni.

3.7.attēls. Ieguldījumu sadalījums reģionāli pa atbalsta jomām no 2014.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 1.maijam (VARAM dati)

Latgales reģionā kopumā, salīdzinot ar pārējo valsts teritoriju, ir bijuši vislielākie ieguldījumi transporta un vides aizsardzības jomā (3.7.attēls). Zemais uzņēmējdarbības atbalsts skaidrojams ar pagaidām ieviešanā esošajiem projektiem un projektu rezultātīvo rādītāju deklarēšanas specifiku.

4. Rīcības plāni Latgales reģiona izaugsmei

Lai izpildītu Deklarācijas par V.Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību 96.uzdevumā noteikto – risināt ilglaicīgo negatīvo ekonomisko, sociālo un demogrāfisko tendenču kopumu Latgales reģionā un ieviest īpašu vidēja termiņa attīstības instrumentu saskaņā ar apstiprināto Latgales reģiona attīstības stratēģiju un programmu, nodrošinot ekonomikas attīstību un investīciju piesaisti, tika izstrādāts **Rīcības plāns Latgales reģiona izaugsmei 2012.-2013.gadā**, kas tika apstiprināts ar Ministru kabineta 2012.gada 27.jūnija rīkojumu Nr.281¹.

Izvērtējot pasākumu īstenošanas gatavību (t.sk. finansējuma pieejamību un īstermiņa realizācijas iespējas), tika sagatavoti pasākumi 2012.-2013.gadam ar kopējo finansējuma apjomu **83,5 milj. LVL** apmērā, t.sk. papildus piesaistāms ES fondu finansējums 55,7 milj. LVL apmērā kā virsaistības un valsts budžeta 5,9 milj. LVL apmērā, kā arī 388 tūkst. LVL NFI ietvaros.

Izstrādājot un vērtējot veicamo rīcību virzienu un pasākumu plānu, tika ņemti vērā vairāki būtiski faktori attiecībā uz Latgales reģiona situācijas specifiskumu:

- situācijas būtisku uzlabošanu nav iespējams panākt īstermiņā. Pozitīvas izmaiņas iespējamās ātrākais 2–3 gadu laikā;
- iespējams situāciju reģionā stabilizēt, bet nav iespējams panākt tūlītēju reģiona ‘līdzsvarotību’ un ‘vienlīdzīgumu’ ar citiem Latvijas reģioniem;
- Latgales reģions salīdzinājumā ar citiem Latvijas reģioniem ir vājāk attīstīts un tā apdzīvotība ļoti izkliedēta.

Rīcības plāns bija kā **pilotprojekts** un visu Latvijas reģionu iespēja, un veiksmes gadījumā Latgales pieredze būtu pielietojama arī citos reģionos ar līdzīgām attīstības tendencēm un problemātiku.

Kā minēts iepriekš, būtiski uzlabojumi sociālekonomiskajā situācijā nav iespējami īstermiņā, līdz ar to visaptverošs ietekmes uz reģionu izvērtējums būtu jāveic 3-5 gadus pēc rīcību ieviešanas.

VARAM ir veicis Rīcības plāna Latgales reģiona izaugsmei 2012.-2012.gadam īstenošanas izvērtējumu un priekšlikumu sagatavošanu nepieciešamajiem pasākumiem 2014.-2016.gadam, kopā ar partneriem izstrādājot noslēguma ziņojumu.

Nemot vērā VARAM izvērtējumu, nacionālajos attīstības plānošanas dokumentos noteiktos mērķus un uzdevumus, kā arī Latgales reģiona īpašo ģeogrāfisko atrašanās vietu un sociālekonomisko situāciju, 2015.gada 29.aprīlī Ministru kabinets ar rīkojumu Nr.230 apstiprināja **Rīcības plānu Latgales reģiona izaugsmei 2015.-2017.gadam**², kas paredz īpašus

¹ Rīkojums un Rīcības plāns: <https://likumi.lv/doc.php?id=249821>

² Rīkojums un Rīcības plāns: <https://likumi.lv/ta/id/273813-par-ricibas-planu-latgales-regiona-izaugsmei-2015-2017-gadam>

reģionālās politikas atbalsta pasākumus Latgales plānošanas reģionam un Alūksnes novadam, kas kopā veido ES ārējo jeb austrumu pierobežu.

Rīcības plāns vērsts uz ekonomiskās attīstības veicināšanu, paaugstinot reģionu iedzīvotāju labklājību un dzīves kvalitāti un tādējādi veicinot arī piederības sajūtu Latvijai. Plāna galvenie pasākumi, fokusējoties uz būtiskākajiem reģiona ekonomiskās attīstības priekšnosacījumiem:

- ES fondu ieguldījumi degradēto teritoriju revitalizācijā Latgales plānošanas reģiona un Alūksnes novada pašvaldībās;
- Nodokļu politikas izmaiņas;
- Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstīto pasākumu ieviešana uzņēmējdarbības veicināšanai Latgales plānošanas reģionā - Latgales uzņēmējdarbības centra darbība, reģionālo investīciju piesaistes piedāvājumu sagatavošana, novada/reģiona "Ideju kausa" rīkošana (grantu konkursi) u.c.

Tāpat plānā ir iekļauti pasākumi, kas tiek īstenoti visā Latvijas teritorijā, neparedzot Latgales reģionam specifiskus ieviešanas nosacījumus, bet tie ir īpaši nozīmīgi Latgales reģiona ekonomiskajai attīstībai - darbavietu un pakalpojumu sasniedzamības uzlabošana, nodarbinātības veicināšanas un bezdarba mazināšanas pasākumi, biznesa inkubatoru izveide un atbalsta pasākumu jaunu produktu ieviešanai ražošanā (grantu jaunu ražošanas iekārtu iegādei), uzņēmējdarbības atbalsts lauku teritorijās.

- Būtiskāko plāna finansējumu sastāda ieguldījumu **degradēto teritoriju revitalizācijā** Latgales plānošanas reģiona un Alūksnes novada pašvaldībās kopējais finansējums, t.i., **52.24 milj. euro** apmērā (ERAF finansējums). Ieguldījumu rezultātā plānots sasniegt šādus rezultātīvos rādītājus:
- **radītās darbavietas - 818,**
- **piesaistītās privātās investīcijas - 52,18 milj. euro,**
- **degradētās teritorijas samazinājums - 124,6 ha**

Šo pasākumu ieviešanu regulē 2015.gada 10.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.645 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.6.2.specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" īstenošanas noteikumi". Latgales plānošanas reģions ar LPR Attīstības padomes sēdes 2016.gada 10.maija lēmumu Nr.8 (protokola Nr.3) apstiprināja "Latgales programmas 2010.-2017." 8.pielikumu "Projekti Latgalē un Alūksnes novadā". Pielikumā ietvertas teritorijas un 16 prioritārās projektu idejas, kuru ieviešana aktīvi notiek kopš 2016.gada.

4.1. tabula SAM 5.6.2. "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" projektu statuss 2019.gada III ceturksnī

Projekta kods	Projekta nosaukums	Projekta statuss	Kopējais finansējums	ERAF	Valsts budžeta dotācija pašvaldībām	Pašvaldības finansējums	Privātās attiecināmās izmaksas	Publiskās neattiecināmās izmaksas	Privātās neattiecināmās izmaksas
5.6.2.0/16//002	Alūksnes pilsētas rūpnieciskās apbūves teritorijas attīstība 1.kārta	Pabeigts	2 218 458	1 718 433	91 000	212 189	134 775	61 642	419
5.6.2.0/16//003	Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana Līvānu industriālās	Līgums	2 549 518	2 114 640	111 952	261 220		61 706	

LPR Latgales stratēģijas un Latgales programmas 2010.-2019. īstenošanas uzraudzības pārskats 2019
Apstiprināts 13.12.2019. LPR AP sēdē

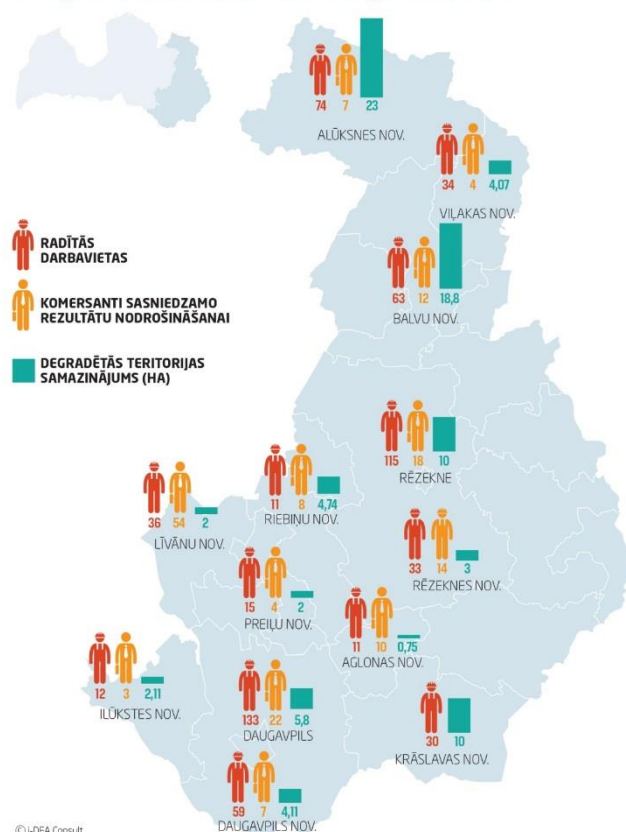
	zonas sasniegšanai un uzņēmējdarbības attīstības veicināšana								
5.6.2.0/16//006	Infrastruktūras attīstība uzņēmējdarbības veicināšanai Ludzas, Kārsavas un Ciblas novados	Līgums	3 315 060	2 615 982	128 014	298 699	161 955	99 838	10 572
5.6.2.0/16//018	Industriālo teritoriju tīklojuma izveide uzņēmējdarbības veicināšanai Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Vijānu novados	Līgums	13 273 376	10 026 413	492 626	1 276 741		374 720	1 102 876
5.6.2.0/17//003	Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Daugavpils novada teritorijās I kārtā	Pabeigts	3 872 756	3 135 447	160 267	373 997	203 045		
5.6.2.0/17//022	Uzņēmējdarbības attīstība Austrumu pierožē (Balvu, Vījakas, Rugāju un Baltinavas novada pašvaldība)	Līgums	6 851 294	4 112 536	206 988	482 972	577 024	81 354	1 390 419
5.6.2.0/17//024	Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā	Līgums	3 397 072	877 756	504 957	1 514 870	12 599		486 891
5.6.2.0/17//034	Dienvidlatgales pašvaldību degradēto teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības attīstībai (Krāslavas un Dagdas novada pašvaldība)	Apstiprināts	3 131 791	2 570 487	136 085	317 531	41 932	47 533	18 223
5.6.2.0/17//035	Degradēto rūpniecisko teritoriju reģenerācija Daugavpils pilsētas un Ilūkstes novada teritorijās II kārtā	Apstiprināts	7 864 816	6 506 652	342 871	800 031	116 573	98 690	
5.6.2.0/17//036	Dienvidlatgales pašvaldību teritoriju pilsētvides revitalizācija ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanai (Daugavpils un Krāslavas novada pašvaldība)	Līgums	5 867 395	4 605 048	240 618	561 442	261 714	197 452	1 121
5.6.2.0/18//001	"Krāslavas un Dagdas novadu ceļu tīkla rekonstrukcija uzņēmējdarbības veicināšanai degradētajās teritorijās"	Līgums	4 030 942	2 819 138	363 541	848 263			

5.6.2.0/18/II/009	Preiļu novada un ietekmes areāla pašvaldību uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība (Preiļu, Aglonas un Riebiņu novada pašvaldība)	Līgums	4 733 983	3 651 873	193 334	451 114	227 769	57 434	152 459
-------------------	--	--------	-----------	-----------	---------	---------	---------	--------	---------

Kopā ir apgūti 44 754 405 euro jeb 86% no pieejamā finansējuma un jau deklarētas 37 jaunizveidotās darbavietas, 4.92 ha atjaunotās degradētās teritorijas. Alūksnes, Līvānu un daugavpils novadu pašvaldībās projekti ir pabeigti.

Ministru kabinets 18.09.2018. apstiprinājis **Rīcības plānu Latgales reģiona ekonomiskajai izaugsmei 2018.-2021.gadam**¹ ar 29 504 156 euro piešķirumu. Plānots, ka identificētā 21 projektu ideja iesaista 156 uzņēmējus, rada 628 jaunas darbavietas, paredz kopējo ERAF finansējumu 33 558 689 euro. Finanšu līdzekļi plāna realizācijai vēl nav akceptēti.

PROJEKTU IETEKME UZ TERITORIJU ATTĪSTĪBU

4.1.attēls VARAM infografika par Rīcības plāna Latgales reģiona ekonomiskajai izaugsmei 2018.-2021.gadam ekonomisko ietekmi (VARAM veidots)

¹ <https://likumi.lv/ta/id/301764-par-ricibas-planu-latgales-regiona-ekonomiskajai-izaugsmei-2018-2021-gadam>

5. LPR darbības Latgales stratēģijas 2030 un Latgales programmas 2010.-2017. ieviešanai

Latgales reģiona attīstības plānošanas dokumenti tika izstrādāti kā mērķdokumenti finansējuma piesaistīšanai.

Latgales programmas 2010.-2019.gadam izstrādes laikā tika paredzēts, ka Latgales plānošanas reģions slēgs vienošanās ar atbildīgajiem par programmu ieviešanu un programmas uzraudzībai tiks piesaistīts tehniskās palīdzības finansējums. Tā kā tiešs finansējums darbības programmu īstenošanai pārskata periodā netika piešķirts un nebija iespējams veikt paredzēto mērķtiecīgo aktivitāšu kopumu darbības rezultātu sasniegšanai, nav lietderīgi izmantot Latgales programmas 2010.-2019.gadam 1.pielikumā "Ieviešanas uzraudzības kārtība" iekļauto tabulu Nr.5.4. "Vidēja termiņa darbības rezultātu rādītāji". Latgales plānošanas reģiona administrācija pieejamā finansējuma ietvaros, piesaistot struktūrfondu līdzekļus, veicināja atsevišķu mērķu sasniegšanu.

5.1.tabulā ir norādītas Latgales plānošanas reģiona (kā juridiskas personas) darbības (gan projektu, gan citu aktivitāšu veidā un ir papildinājums iepriekšējā uzraudzības ziņojumā ietvertajai informācijai <https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/planosana/#.XdZdla9S-Ul>), kuras ir veicinājušas virzību uz konkrētas darbības programmas mērķu sasniegšanu. Jāatzīmē, ka daudziem Latgales plānošanas reģiona īstenotajiem projektiem ir daudz plašāka ietekme, kā tikai vienas darbības programmas izvirzītie mērķi, piemēram, uzlabojot tūrisma infrastruktūru, tiek paaugstināta reģiona pievilcība, uzlaboti dzīves apstākļi vietējās pašvaldībās, radīta pievilcīga apkārtnē uzņēmējdarbības uzsākšanai.

5.1. tabulā ir norādīts projektu un aktivitāšu kopējais finansējums, kuros ir piedalīties Latgales plānošanas reģions 2017.-2019.gadā (kā juridiska persona un kā viens no partneriem), kā arī plānošanas reģiona kā juridiskas personas finansējuma daļa projektā. Kopējā plānošanas reģiona (kā juridiskas personas) apgūtā summa periodā kopš 2010.gada pārsniedz 2 milj.EUR.

5.1. tabula. Latgales plānošanas reģiona rīcības Latgales programmas mērķu ietvaros.

Latgales plānošanas reģiona (kā juridiskas personas) projekti un aktivitātes	
Latgale ID DPA „Sociālā uzņēmējdarbība” Mērķis: Veicināt maznodrošināto iedzīvotāju, bezdarbnieku un iedzīvotāju no dažādām sociālā riska grupām nodarbinātību un ienākumu paaugstināšanu, atbalstu lauku kopienu un iedzīvotāju ar līdzīgām interesēm un sociālām problēmām pašorganizēšanos.	1. Pilotprojekts "Reģionālās remigrācijas koordinators" Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) īstenotais pilotprojekts "Reģionālais remigrācijas koordinators" tika ieviests saskaņā ar 2016. gadā Valdības rīcības plānā noteikto uzdevumu, kas paredz atbalstīt pasākumus ārvalstīs dzīvojošo tautiešu politiskai un pilsoniskai līdzdalībai, iesaistei Latvijas ekonomiskajā un kultūras dzīvē, izglītībā un zinātnē. Tāpat projekts paredz arī atbalstu ārvalstīs dzīvojošām ģimenēm, kuras apsver iespēju atgriezties Latvijā. Lai uzsāktu mērķtiecīgu darbu remigrācijas veicināšanai, 2018. gadā VARAM izveidoja piecu reģionālo remigrācijas koordinatore tīklu, nodrošinot vienu reģionālo koordinatore katrā plānošanas reģionā. Latgales plānošanas reģionā darbojas remigrācijas koordinatore, kas palīdz tautiešiem atgriezties mājās, bet pašvaldībām – atgūt savus iedzīvotājus. Katram remigrantam ir individuālas vajadzības un apstākļi, kas tiek ņemti vērā, saziņas gaitā tiek apzināti visi interesējošie jautājumi, uz kuriem koordinators palīdz rast atbildes, sadarbojoties ar pašvaldības un valsts iestādēm. Pateicoties LPR remigrācijas koordinatore atbalstam 2018.gadā Latgalē ir atgriezušās 38 ģimenes (kopā 87 cilvēki). Ikvienam interesentam ir iespēja bez maksas saņemt reģionālā koordinatore konsultāciju par sev aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar atgriešanos konkrētā Latgales pašvaldībā. 2018.gadā remigrācijas koordinatore ir izveidojusi sadarbības tīklu ar lielākajām Latgales reģiona pilsētām un 19 novadiem. Kopumā tika rīkotas 19 tikšanās ar pašvaldību vadītājiem un dažādu jomu speciālistiem, risinot aktuālus problēmjautājumus. Latgales plānošanas reģiona pašvaldības ir gatavas nākt pretī iedzīvotājiem, kuri vēlas atgriezties un dzīvot to administratīvajā teritorijā. Lai veicinātu remigrāciju, daudzas pašvaldības plāno izveidot dzīvojamā fonda un nekustamā īpašuma datu bāzi, izplatīt informāciju par atgriešanās iespējām un atbalsta pakalpojumiem. Koordinatore sadarbojas ar dažādām valsts institūcijām, piemēram, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Nodarbinātības valsts aģentūru, EURES konsultantiem, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, u.c. Liela nozīme remigrācijas procesa veicināšanā ir sadarbībai ar Ārlietu ministriju, Latvijas Republikas vēstniecībām un diasporas organizācijām. LPR remigrācijas koordinatore 2018.gadā piedalījās sesijās par remigrācijas jautājumiem Latvijas vēstniecībās Lielbritānijā, Īrijā un Beļģijā. Diasporai tika sniegta informācija par darba un izglītības iespējām, kā arī par dzīves apstākļiem Latvijā. 2018.gadā tika izveidota sadarbība remigrācijas jomā valstīs, uz kurieni ir aizbraukusi

	lielākā daļa remigrantu. Lai lauztu stereotipus par to, ka “Latvija nav iespēju zeme”, 2018.gadā tika izveidoti 10 video stāsti par reāliem cilvēkiem, kas ir atgriezušies dzimtajā pašvaldībā. Tie ir brīnišķīgi dzīvesstāsti ar reāliem notikumiem un cilvēkiem, lai iedrošinātu arī citus nebaidīties braukt atpakaļ mājās. 2018.gada 7. un 8. jūlijā LPR remigrācijas koordinatore piedalījās XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku informatīvajos pasākumos koncertu norises vietā, Mežaparkā, lai uzrunātu emigrējušos Latvijas iedzīvotājus. Interesi izrādīja gan migranti, gan arī viņu radi un draugi. 2018.gada 17.augustā Ludzā notika forums “Latvijas vērtības” par darba iespējām un remigrāciju. LPR koordinatore klātesošiem sniedza ieskatu par remigrantu atgriešanās motivāciju, cēloņiem un šķēršļiem. 2018.gada 18.augustā LPR remigrācijas koordinatore piedalījās Latgales dienā Rīgā, ko rīkoja Latgales plānošanas reģions sadarbībā ar biedrību “Latgales tematiskie ciemi”. Visas dienas garumā Jēkaba laukumā bija iespēja saņemt informāciju par VARSAM remigrācijas pilotprojektu un saņemt individuālas konsultācijas. 2018.gada 23.augustā Latgales plānošanas reģions izsludināja uzņēmējdarbības projektu konkursu remigrantiem saimnieciskās darbības uzsākšanai, īstenošanai un attīstībai Latgalē. Kopumā par “atgriešanās grantu” interesi izrādīja 37 remigranti, no tiem trīs iesniedza projektu pieteikumus uz maksimālo atbalsta summu 9000 EUR. “Atgriešanās granta” komisija, veicot izvērtēšanas darbu, konstatēja, ka visi trīs pretendenti neatbilst konkursa noteikumiem, jo nav uzskatāmi par remigrantu konkrētā projekta ietvaros. 2018.gada 11. septembrī LPR koordinatore piedalījās Lietuvas Utenas teritoriālā nodarbinātības dienesta pārrobežu sadarbības un pieredzes apmaiņas vizītē pie Nodarbinātības valsts aģentūras Daugavpilī. Daudz tika diskutēts ne tikai par nodarbinātības iespējām kaimiņvalstīs, bet arī par remigrācijas procesu Latvijā un Lietuvā. 2018.gada 19.septembrī LPR remigrācijas koordinatore sadarbībā ar Daugavpils pilsētas domes Jaunatnes nodaļu piedalījās diskusijā, kuras mērķis bija noteikt, kādai ir jābūt valsts un vietējo pašvaldību politikai, lai atvērtu ES robežu un darba spēka mobilitātes laikmetā, Daugavpils nezaudētu visdārgāko no kapitāliem – savus cilvēkus. Tika modelēti apstākļi, kas apturētu iekšējo un ārējo migrāciju. 2018.gada 21.septembrī LPR koordinatore piedalījās “Uzņēmēju diena Latgalē 2018”, kas notika Rēzeknē. Tika izveidota sadarbība ar NBS Zemessardzes pārstāvjiem, uzņēmumiem nodarbinātības jomā, pašvaldību pārstāvjiem, utt. 2018.gada 26.septembrī LPR koordinatore devās pieredzes apmaiņas vizītē uz Lietuvu. Utenas pašvaldībā tiek īstenots atgriešanās veicināšanas projekts “Globali Utena”, kur kopš 2018.gada marta veiksmīgi darbojas Sociālo lietu un veselības departamenta speciālists, atgriešanās koordinators Paulius Čyvas. Tika pārrunātas galvenās remigrācijas projektu aktivitātes Latvijā un Lietuvā. 2019.gadā arī tiek plānoti braucieni pieredzes apmaiņā remigrācijas jomā uz Lietuvu un Igauniju. 2018.gadā Daugavpils pilsēta bija vienīgā pilotpašvaldība Latgalē, kas piedalījās VARAM remigrācijas pilotprojektā. Sākotnēji pašvaldībā darbojās remigrācijas projekta vadītāja Jolanta Ūzuliņa, vēlāk Olga Tolmačova. Sadarbība bija
--	--

veiksmīga. Remigrācijas pilotprojekta ietvaros Daugavpils pilsētas dome ir veikusi virkni aktivitāšu, lai veicinātu remigrāciju Daugavpilī. Pašvaldība piedalās kustībā “Latvija strādā” - tika parakstīts memorands par vismaz 2 remigrantu atgriešanu un iekārtošanu darbā pašvaldībā. 2018.gadā Daugavpils skolēnu pulkam pievienojās 14 bērni, kas ir atgriezušies no ārzemēm, kopā 2018./2019. mācību gadā papildus latviešu valodas stundas tiek nodrošinātas 33 bērniem. Daugavpils pašvaldība ir iesniegusi priekšlikumus MK noteikumiem par EM piedāvājumu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju būvniecību reģionos, kas ļautu pašvaldībai gūt atbalstu arī esošo ēku renovācijai.

LPR koordinatore 2018.gadā piedalījās Daugavpils pilsētas domes starptautiskajā projektā “DeCoDe”, kur VARAM remigrācijas pilotprojekts tika prezentēts kā Latvijas labās prakses piemērs starptautiskā līmenī. Projekta mērķis ir izveidot tīklu starp pilsētām, ko ir ievērojami ietekmējusi depopulācija, lai veicinātu dalīšanos pieredzē un izstrādātu depopulācijas kontroles rīcības plānu stingrai vietējās ekonomikas struktūrai, un veicinātu iedzīvotāju izpratni par mobilitāti Eiropas pilsētās. Šī projekta ietvaros 2019.gada maijā LPR remigrācijas koordinatorei tiek plānots brauciens uz Poliju, lai popularizētu VARAM remigrācijas projekta aktivitātes un rezultātus.

2018.gada 24.oktobrī Latgales plānošanas reģions sadarbībā ar Daugavpils domi rīkoja diskusiju forumu “Remigrācija Latgalē”, kura laikā tika diskutēts par pieejamo pakalpojumu klāstu remigrantiem nodarbinātības, izglītības un uzņēmējdarbības jomās. Lai sasniegtu mērķauditoriju, tika nodrošināta foruma tiešsaiste internetā.

2018.gada 12.decembrī LPR koordinatore piedalījās seminārā “Demogrāfiju veicinošie pasākumi valsts, reģionu un pašvaldību līmenī”, kura laikā notika pieredzes apmaiņa un diskusija par nacionālajā līmenī veiktajiem pasākumiem 2018. gadā un plānotajiem atbalsta pasākumiem pašvaldībām ģimenēm ar bērniem.

LPR koordinatorei ir izveidojusies laba sadarbība ar diasporas organizācijām.

Informācija par VARAM remigrācijas pilotprojekta aktivitātēm tiek ievietota Latgales plānošanas reģiona mājas lapā www.lpr.gov.lv sadaļā “Remigrācija”. 2018.gada 7.martā tika izveidota sociālā tīkla Facebook lapa: www.facebook.com/es.atgriezos.latgale, lai apzinātu ārvalstīs dzīvojošos Latgales iedzīvotājus un palīdzētu viņiem atgriezties dzimtenē. Pašreiz lapai ir gandrīz 400 sekotāju.

2018.gadā tika paveikts liels darbs, informējot gan iestādes, gan diasporu par atbalsta iespējām remigrācijas jomā.

2. Projekts „Riska grupas jauniešu sociālā integrācija, balstoties uz sporta aktivitātēm (LLI-402, akronīms - risk-free)”

Projekta īstenošanas laiks: 01.04.2018.-31.03.2020.

Projekta vadošais partneris: Latgales plānošanas reģions

Projekta partneri: Latgales reģiona attīstības aģentūra (LV), Visaginas pašvaldības administrācija (LT), Ignalinas Kultūras un sporta centrs (LT).

Kopējās projekta izmaksas ir 750 973,98 EUR. Projekta līdzfinansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ir 638

	327,88 EUR. Projekta mērķis: veicināt Latvijas – Lietuvas pierobežu teritorijā dzīvojošo riska grupas bērnu un jauniešu sociālo integrāciju caur sportu, uzlabojot sabiedrisko āra sporta infrastruktūru un aktivitāšu pieejamību, kā arī nodrošinot sociālā atbalsta sistēmu un sadarbību starp organizācijām, lai radītu sporta kultūru šajās teritorijās. Projektā ir paredzētas divas galvenās aktivitāšu grupas: 1. atbalsta sistēmas sociālajai integrācijai caur sportu izveidošana, 2. sporta pasākumu ieviešana, tajās iesaistot projekta mērķa grupu. Lai attīstītu atbalsta sistēmu, tiks organizēti 3 kapacitātes stiprināšanas pasākumi – apmācības personām, kas strādā ar riska grupas bērniem un jauniešiem Latvijā un Lietuvā, piesaistot 20 dalībniekus no visu partneru organizācijām, tas ļaus izveidot arī pārrobežu profesionāļu sadarbības tīklu informācijas un labās prakses apmaiņai. Projekta ietvaros tiks izstrādāts arī metodisks materiāls – rokasgrāmata latviešu un lietuviešu valodās personām, kas strādā ar riska grupas bērniem un jauniešiem, apkopojot pieejas un metodes sporta aktivitāšu izmantošanā mērķauditorijas sociālās integrācijas veicināšanai un motivēšanai būt aktīviem. Nozīmīgs ieguldījums būs 13 pašvaldībās Latvijā un 2 – Lietuvā pilnveidota un aprīkota publiski pieejama sporta infrastruktūra. Projekta ietvaros ir paredzētas arī sporta aktivitātes. Pirmkārt, pašvaldības, kurās tiks pilnveidota sporta infrastruktūra, tiks aicinātas organizēt treniņus un dažāda veida sacensības bērniem un jauniešiem. Reģiona līmenī tiks organizētas publiski pieejamas sporta aktivitātes, piesaistot arī zināmus un jauniešus iedvesmojošus cilvēkus, kas jauniešiem vadīs treniņus. Nozīmīgākais pasākums būs ielu sporta sacensību organizēšana – vienas dienas sacensības dažādās disciplīnās, kurās piedalīsies ap 100 dalībnieku, piesaistot bērnus un jauniešus no katra projekta partnera puses. Šo projektu līdzfinansē Eiropas Savienība. Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020.gadam mērķis ir sekmēt Programmas reģionu ilgtspējīgu sociālekonomisko attīstību, palīdzot tos padarīt konkurētspējīgākus un pievilcīgākus dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un tūrismam. Programmas mājas lapa: www.latlit.eu. Oficiālā ES mājas lapa: www.europa.eu. 2018.gada aprīlī tika uzsākta projekta īstenošana.
Latgale ID DPA “Inkubatoru tīkls” Mērķis: Sniegt potenciālajiem uzņēmējiem un jaunajiem uzņēmumiem specifisko uzņēmējdarbības	3. Projekts „Amatniecība bez robežām” (Crafts) („Craftsmanship without Borders”) Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programma 2014.-2020.gadam. Projekta mērķis ir tādu jaunu pārrobežu amatniecības produktu un pakalpojumu izveidošana, kas izmantotu vietējos

atbalstu to darbības uzsākšanas posmā.	resursus un apmeklētāju piesaistei Latgales-Pleskavas reģionam varētu tikt reklamēti kā kopējie tūrisma produkti. Projekta aktivitātes ir vērstas uz amatniekiem kā vietējās kultūras un tradīciju glabātājiem un attīstītājiem tādos amatniecības sektoros kā metālapstrāde, tekstils, ieskaitot aušanu un šūšanu, kokapstrāde un keramika un stikls. Projekts uzlabos nepieciešamo infrastruktūras un teorētisko bāzi amatniekiem jaunu radošu produktu un pakalpojumu izveidei 15 vietās Latvijas un Krievijas pierobežā, kas tiks reklamēti, lai piesaistītu potenciālo apmeklētāju interesi. Projekta periods: 24 mēneši (01.06.2019.-31.05.2021.) Projekta kopējais budžets: 799 750,50 EUR. Projekta līdzfinansējums no Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 20 Aktivitātes ietvaros amatniekiem tik organizētas apmācības radošās uzņēmējdarbības prasmju paaugstināšanai, rīkotas tematiskās darba grupas, lai veicinātu jaunu amatniecības produktu radīšanu un organizēti pārrobežu pasākumi amatniekiem, kur prezentēt savus produktus. Atvīvitātes ietvaros tiks nodrošināta nepieciešamā aprīkojuma iegāde un modernizācija 8 Latgales reģiona pašvaldībās- Riebiņu novada pašvaldībā, Krāslavas novada pašvaldībā, Ilūkstes novada pašvaldībā, Aglonas novada pašvaldībā, Rugāju novada pašvaldībā, Preiļu novada pašvaldībā, Līvānu novada pašvaldībā un Ciblas novada pašvaldībā, kā arī 2 Krievijas pašvaldībās- Porhovā un Pleskavā. Aktivitātes ietvaros tiks veikti infrastruktūras uzlabošanas darbi 6 pašvaldībās- Daugavpils pilsētā, Rēzeknes novada Lūznavā, Balvos, Dagdas novada Andrupenē, Daugavpils novada Berķenelē un Porhovā (Krievija). 14.-2020. gadam ir 719 766,45 EUR.
Latgale ID DPA „Augošu uzņēmumu atbalsts” (atbalsts esošajiem uzņēmumiem konkurētspējas un eksportspējas paaugstināšanai) Mērķis: Sniegt atbalstu esošajiem uzņēmumiem to darbības paplašināšanai, konkurētspējas un	4. <u>Latgales uzņēmējdarbības centrs- nodrošināja un sniedza informatīvus un konsultatīvus pasākumus uzņēmējdarbības atbalstam Latgales plānošanas reģionā.</u> Ar mērķi veidot vienotu konsultāciju tīklu un nodrošināt koordinētu atbalstu uzņēmējdarbības attīstībai Ministru kabineta 2012.gada 11.decembra sēdē tika apstiprināts informatīvais ziņojums „Par Latgales uzņēmējdarbības centra izveidi”. LUC izveide bija paredzēta Latgales rīcības plāna 2012.-2013.gadam „Iespēju Latgale” ietvaros kā pilotprojekts, lai sniegtu atbalstu šajā reģionā jau strādājošajiem uzņēmējiem, kā arī motivētu uzņēmējdarbības uzsācējus. LR Saeimā 2016.gadā tika pieņemti grozījumi Reģionālās attīstības likumā (RAL), saskaņā ar kuriem RAL tika papildināta 16.1 panta pirmā daļa ar 11.punktu šādā redakcijā: "11) (plānošanas reģioni) veicina saimniecisko darbību plānošanas reģiona teritorijā." Tādējādi normatīvajos aktos tika nostiprināta plānošanas reģionu iniciatīva un centieni

eksportspējas uzlabošanai.	attīstīt uzņēmējdarbību reģionu teritorijās. Savas darbības laikā LUC izveidojies sadarbību ar vairākām valsts institūcijām un sabiedriskajām organizācijām (Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA), LTRK, VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūciju „Altum”, SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru”, reģionālie biznesa inkubatori u.c.), kas sniedz uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumus reģionā. Visa 2018.gada periodā LPR turpināja fokusēties uz uzņēmējdarbības vides uzlabošanu un aktualizēja nepieciešamību pārskatīt atbalsta veidus un instrumentus reģiona attīstībai, identificējot būtiskākos izaicinājumus Latgales attīstībai un potenciāli efektīvākos risinājumus tiem. LUC darbības teritorija ir visas Latgales plānošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības. Centra darbība tiek vērsta uz reģiona uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu, esošo uzņēmumu konkurētspējas celšanu, kā arī darbībām, kas motivē un iedrošina uzsākt saimniecisko darbību. Jāatzīmē, ka katru gadu sniedzamo pakalpojumu saturs un apjoms mainās atbilstoši uzņēmējdarbības vides izmaiņām un ekonomikas tendencēm valstī un Latgales reģionā. Sniedzamo pakalpojumu klāstu var nosacīti sadalīt sekojošos blokos: - Konsultācijas; - Informatīvie pasākumi (bezmaksas); - Konkurētspējas pasākumi; - Motivācijas pasākumi; - Informatīvs atbalsts Kopš 2016. gada Latgalē darbojas LIAA administrētie biznesa inkubatori (BI), kas sadarbībā ar LUC sniedz atbalstu personām un komersantiem uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai. Tāpat LUC ir BI konsultatīvās padomes sastāvā (Daugavpilī un Rēzeknē), kas pieņem lēmumu par pretendentu atlasīšanu inkubācijā.
-----------------------------------	--

	Galvenie Latgales uzņēmējdarbības centra darba rezultāti 2013.-2019.gadā: ■ Sniegtas konsultācijas klātienē un ar e-pasta starpniecību uzņēmumiem saistībā ar uzņēmējdarbības attīstību, pārstrukturēšanu, dažādošanu, par uzņēmējdarbības atbalsta iespējām – 3321. ■ Sniegtas konsultācijas potenciāliem investoriem ražošanas un pakalpojumu attīstībai nepieciešamās infrastruktūras atrašanai un attīstībai - 96. ■ Pamatinformācijas nodrošināšana topošajiem un esošajiem uzņēmējiem par uzņēmējdarbības atbalsta institūcijām un to pakalpojumu pieejamību reģionā - pastāvīgi. ■ Organizēti bezmaksas informatīvi pasākumi un semināri par uzņēmējdarbības jautājumiem reģiona pašvaldībās – 96. ■ Lai informētu par sniegtajiem pakalpojumiem, sniegtu aktuālu informāciju par uzņēmējdarbības jautājumiem, organizēta dalība 7 izstādēs un gadatirgos. ■ Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumi nesaraujami saistīti arī ar esošā stāvokļa nepārtrauktu monitoringu, tā veikšanai 2018.gadā tika izstrādāti katras pašvaldības uzņēmējdarbības vides pārskati (21), kā arī aktualizēta informācija par reģiona institūciju un pašvaldību atbalsta pasākumiem, kā arī nodrošināta dalība citu uzņēmējus apvienojušu organizāciju (NVO) organizētos pasākumos, diskusijās (2). ■ Nozīmīgs informatīvs atbalsts reģionā uzņēmējiem tiek sniegts caur Valsts vienoto klientu apkalpošanas centru (KAC) darbību, līdz ar to 2018.gadā tika organizēti 13 pašvaldību KAC apmeklējumi, lai klātienē centra speciālistiem sniegtu informāciju par LUC darbību, pieejamiem pakalpojumiem. ■ Latgales uzņēmējdarbības centrs kopš 2014.gada organizē konkursu ''Latgales reģiona uzņēmēju gada balva'', godinot labākos Latgales uzņēmumus. Konkursa mērķis ir apzināt un godināt Latgales plānošanas reģiona uzņēmējus, kuri aktīvi un godprātīgi darbojas savā nozarē, sekmējot uzņēmējdarbības vides attīstību Latgalē. Konkurss veicina arī Latgales plānošanas reģiona uzņēmēju atpazīstamību, plašsaziņas līdzekļos popularizējot labas uzņēmējdarbības prakses piemērus
--	---

	Latgalē. 2018.gada konkursā uzņēmēji tika vērtēti 6 nominācijās – Gada amatnieks/mājažotājs, Gada tūrisma pakalpojuma sniedzējs, Sociāli atbildīgs uzņēmums, Gada inovācija un Gada jaunais komersants. Kopumā konkursam tika izvirzīti 46 pretendenti un svinīgos pasākumos tika apbalvoti 6 nomināciju uzvarētāji. ■ Kopš 2013.gada, iniciatīvas “LUC biznesa mēnesis” ietvaros, reģiona skolu pēdējo klašu audzēkņiem tiek rīkoti pasākumi, lai neformālā atmosfērā kļiedētu mītus un skaidrotu patiesību par uzņēmējdarbību. Pasākumu cikla moto ir – Īsteno savu sapni par biznesu. Pasākumos ar skolēniem zināšanās un pieredzē par biznesu dalījās lektori, skaidrojot, kas ir business un uzņēmējdarbība, kā rodas labas un dzīvotspējīgas biznesa idejas, šo stāstu lieliski papildināja arī pieaicinātie viesi – uzņēmēji, jauniešiem bija iespēja uzdot interesējošos jautājumus, kā arī pašiem, veicot praktiskus uzdevumus, iejusties uzņēmēju lomā un gūt praktisku pieredzi. Pasākumu cikla (10 reģiona skolas katru gadu) noslēgumā, aktīvākie 20 jaunieši tika aicināti uz noslēguma pasākumu. Noslēguma pasākums tika organizēts apvienojot mentoringa – koučinga speciālistu prezentācijas ar reģiona uzņēmumu apmeklējumu. 2018. gadā “LUC biznesa mēneša gala pasākums tika rīkots Rīgā, sadarbībā ar ASV vēstniecību Latvijā, nodrošinot bērniem gan ASV vēstniecības telpās organizēto Start Strong lekciju, gan arī “Draugiem grupas” motivējošo ekskursiju. Pasākumā 2018.gadā iesaistījās 359 skolēni. ■ Katru gadu tiek organizēti kopīgi pasākumi uzņēmējdarbības veicināšanas jomā ar sadarbības partneriem, kā piemēram – sadarbībā ar Daugavpils pilsētas domi organizēts Starptautiskais Austrumbaltijas biznesa forums Daugavpilī, 2014., 2016. un 2018.gadā. Sadarbībā ar LTRK un reģiona pašvaldībām, katru gadu, arī 2018.gadā, tika organizēta lielākā Latgales reģiona uzņēmēju izstāde “Latgales uzņēmējs”. ■ 2018.gada augustā, Rīgas pilsētas svētku ietvaros, tika organizēts pasākums "Latgales dienas Rīgā", kura laikā tika organizētas meistarklases un savu produkciju prezentēja Latgales amatnieki un mājažotāji, kā arī apmeklētājus priecēja folkloras kopu dalībnieki. Pasākums tika plaši apmeklēts un atzinīgi novērtēts, kā arī ieguva masu mediju uzmanību. ■ Katru gadu tiek sniegts atbalsts uzņēmumiem ārējo tirgu apgūšanā. Arī 2018.gadā Latgales plānošanas reģions to veica, sadarbojoties ar tādām, uzņēmējus apvienojošām organizācijām, kā EEN, Finpro, Tampere t/r kamera, LIAA, AHK, Mazpolijas reģiona maršala birojs un citi. Uzņēmējiem tiek organizēti pieredzes apmaiņas braucieni uz citām valstīm (Polija, Norvēģija, Somija, Nīderlande) apmeklējot un tiekoties ar tādu nozaru uzņēmējiem kā tekstils,
--	--

	kokapstrāde, metālapstrāde, plastmasas izstrādājumu ražošana, pārtikas produktu ražošana, tūrisma pakalpojumu sniegšana. 2018.gadā tirdzniecības misija tika organizēta uz Baltkrieviju, kur 5 uzņēmumi no tekstilizstrādājumu un kokapstrādes nozarēm tikās ar potenciālajiem sadarbības partneriem. ■ LUC aktīvi piedalās arī citu institūciju organizētos semināros un konferencēs, kur sniedz prezentācijas un informāciju par LUC sniegtajiem pakalpojumiem, uzņēmējdarbības aktualitātēm un pieejamo atbalstu. 2018.gadā - dalība 6 pasākumos. ■ LUC organizē izglītojošus pasākumus (vismaz 1 pasākums gadā) arī pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistiem jomās, kas saistītas ar investoru piesaisti, atbalsta pasākumiem uzņēmējdarbībai, citu reģionu/valstu pieredzi šajā jomā. 2018.gadā tika organizēts informatīvs pieredzes apmaiņas pasākums Latgales pašvaldību uzņēmējdarbības speciālistiem Jelgavas novadā, kurā piedalījās 14 reģiona pašvaldību pārstāvji. ■ LUC sadarbojas ar Latgales reģionā esošajiem LIAA biznesa inkubatoriem Rēzeknē un Daugavpilī. LUC darbinieki darbojas biznesa inkubatoru konsultatīvajās komisijās Latgales reģionā. 2018.gadā dalība 6 Daugavpils un Rēzeknes biznesa inkubatoru konsultatīvo komisiju sēdēs. ■ LUC darbinieki arī līdzdarbojas 2014. – 2020.gada plānošanas perioda ES fondu un Lauku attīstības programmas Uzraudzības komitejās un nozaru apakškomitejās – 2018.gadā dalība 10 sēdēs. ■ Nodrošināts informatīvais atbalsts LUC sniegtajiem pakalpojumiem - interneta vietņu www.lpr.gov.lv un www.investlatgale.lv informācijas regulāra aktualizēšana, LUC kontu izveide un uzturēšana sociālajos tīklos – LUC Twitter konts, kā arī regulāra preses reližu, ziņu lapu sagatavošana un izsūtīšana mērķgrupām. 2018.gadā sagatavotas un izsūtītas 30 preses relīzes. Rīcības plāns Latgales reģiona izaugsmei 2015.-2017.gadam (Skat.iepriekš)
--	---

Latgale ID DPA „Investīciju piesaiste” Mērķis: Sniegt atbalstu investoriem.	5. Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļu Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” specifiskā atbalsta mērķa 5.6.2 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” ietvaros. Latgales plānošanas reģions, lai sasniegtu Latgales reģionam izvirzītos stratēģiskos un vidēja termiņa mērķus un reģiona attīstības veicināšanai piesaistītu papildus finansējumu, aktīvi piedalās valsts politikas plānošanā attiecībā uz Eiropas Savienības struktūrfondu sadalījumu. Ir panākta iespēja Latgales reģiona pašvaldībām uzņēmējdarbības veicināšanai un jaunu darba vietu radīšanai piesaistīt gandrīz 52,3 miljonus eiro Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļu Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” stratēģiskā atbalsta mērķa 5.6.2 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” ietvaros. 2014.gada 2.decembrī Latgales plānošanas reģiona Attīstības padome apstiprināja potenciāli atbalstāmās prioritārās projektu idejas Latgales un Alūksnes novada pašvaldībām un potenciāli atbalstāmās rezerves projektu idejas Latgales PR un Alūksnes novada pašvaldībām kā Latgales programmas 2010.-2017.gadam 8.pielikumu. Projektu idejas paredzēts īstenot līdz 2020.gadam. Paredzams, ka projektiem Latgalē un Alūksnes novadā būs nozīmīga sociālekonomiskā ietekme, jo tiks: - paplašināti uzņēmēju sadarbības tīkli, veicinātas nozīmīgas esošo uzņēmumu darbības, lai tie varētu uzsākt vai paplašināt savas produkcijas eksportu uz ārzemēm; - veicināts dažādu nozaru produktu (dārzenų, augļu, piena pārstrādes, kokapstrādes, pārtikas ražošanas, apstrādes rūpniecības u.c.), kā arī produktu ar augstāku pievienoto vērtību (piemēram, optisko stikla šķiedras produktu) noieta tirgus; - ievērojami uzlabota transporta infrastruktūras kvalitāte reģionā (transporta infrastruktūras attīstībai ir būtiska loma sabalansētas, stabilas, ilgtspējīgas pilsētu un novadu izaugsmes nodrošināšanā un uzņēmējdarbības veicināšanā; transporta infrastruktūras sakārtošana sniegs pozitīvu ietekmi uz pakalpojumu un ražošanas attīstību, transporta plūsmas, satiksmes drošības un vides kvalitātes uzlabošanu; sakārtota ielu virszemes un pazemes infrastruktūra ir būtisks priekšnosacījums labvēlīgas uzņēmējdarbības vides izveidei un nodrošināšanai); - radītas 818 darbavietas, piesaistītas privātās investīcijas aptuveni 52 miljonu apmērā un samazinātas degradētās teritorijas par aptuveni 125,27 ha; - par 2-3% samazināts esošo bezdarbnieku skaits (Latgales reģionā uz 30.06.2017. - 20815 bezdarbnieki), pieņemot, ka esošie bezdarbnieki būs vismaz daļēji piemēroti jauno darba vietu aizpildīšanai; - uzlabotas loģistikas un tūrisma jomas uzņēmumu pakalpojumu sniegšanas iespējas un atpazīstamība reģionālā (arī starptautiskā) mērogā; - uzlabots Latgales pilsētu un novadu, kā arī Alūksnes novada pievilcīgs tēls, t.i. pašvaldības, kuras racionāli
--	--

izmanto valsts austrumu pierobežas teritoriju resursus, degradētās teritorijas atgriež ekonomiskajā apritē, tās izmantojot uzņēmējdarbības attīstībai un piedāvājot investoriem jaunas ražošanas apbūves veidošanai. Pārdomāti un mērķtiecīgi reklamējot šādu pašvaldību tēlu ārpus reģiona robežām, paredzama papildus jaunu uzņēmumu (vai to filiāļu) ienākšana Latgalē un Alūksnes novadā.

Latgales stratēģijā 2030 izvirzīts ilgtermiņa mērķis līdz 2030.gadam – panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai celtu cilvēku ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm. Latgales programmā 2010-2017 izvirzītie mērķi 2017.gadam un pasākumi virzīti uz pakāpenisku Latgales stratēģijā 2030 noteikto mērķu sasniegšanu, t.sk. paredzot palielināt privātā sektora īpatsvaru pievienotās vērtības radīšanā reģionā līdz 76% un palielināt augstas pievienotās vērtības īpatsvaru, kā arī paaugstināt iedzīvotāju ienākumus reģionā, sasniedzot 40% no ES vidējās bruto darba samaksas līmeņa. Identificētie Latgales projekti uzņēmējdarbības infrastruktūras sakārtošanai sniegs būtisku ieguldījumu Latgales programmas īstenošanā un izvirzīto rādītāju sasniegšanā.

Projektu realizācija Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” stratēģiskā atbalsta mērķa 5.6.2 “Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” ietvaros veicinās Latgales reģiona attīstības programmas 2010.-2017.gada darbības programmas “Latgale ID” apakšprogrammas “Investīciju piesaiste” rezultātu sasniegšanu un ilgtermiņa prioritātes “Efektīvi uzņēmumi” sasniegšanu.

6. Latgales Speciālās ekonomiskās zonas darbība

2016.gada periodā pēc Latgales plānošanas reģiona un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) iniciatīvas uzsākās intensīvs darbs pie Latgales speciālās ekonomiskās zonas (SEZ) likumprojekta izstrādes. Tiesību akts tika izstrādāts sadarbībā ar VARAM speciālistiem un ekspertiem, virzīts un atbalstīts valdībā un iesniegts atbildīgajām Saeimas komisijām. Latgales SEZ izveidošanas mērķis ir veicināt Latgales reģiona attīstību, piesaistot ieguldījumus ražošanas un infrastruktūras attīstībai un jaunu darbavietu radīšanai.

2016.gada 19.maijā Saeima galīgajā lasījumā atbalstīja VARAM un LPR izstrādāto likumprojektu „Latgales speciālās ekonomiskās zonas likums”, ar kuru tika paredzēts izveidot jaunu speciālo ekonomisko zonu Latgales reģionā. Apstiprinot šo likumu, uzņēmumiem, kuri veiks ieguldījumus attiecīgajā Latgales SEZ teritorijā, tika dota iespēja pretendēt uz tiešo nodokļu atvieglojumiem, proti, uzņēmuma ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa atlaidēm kā arī citi atvieglojumi un iespējas. 2016.gada laikā noritēja intensīvs darbs pie likuma pavadošo Ministru kabineta noteikumu izstrādes un saskaņošanas, kas rezultējās ar 2016.gada nogalē pieņemtajiem Noteikumiem par Latgales speciālās ekonomiskās zonas teritoriju platību, tās teritoriju robežu noteikšanas un aktualizēšanas kārtību un kritērijiem.

2016.gada 16.decembra LPR AP sēdē tika nolemts izveidot Latgales SEZ pārvaldi. Attīstības padomes locekļi sēdē apstiprināja arī Latgales SEZ pārvaldes nolikumu, ievēlēja Uzraudzības komisijas locekļus, apstiprināja Latgales SEZ pārvaldes budžetu un amata vienības. Tāpat 2016.gada decembrī notika pirmā jaunizveidotās Latgales SEZ Uzraudzības komisijas sēde, kurā tika izskatīti organizatoriskie jautājumi un SEZ darbību reglamentējošie dokumenti, kuri tika apstiprināti LPR AP rakstiskajā procedūrā. Līdz ar to jau sākot ar 2017.gada pirmajām dienām bija sakārtota normatīvā bāze uzņēmumu uzņemšanai un darbības attīstībai Latgales SEZ statusā.

Latgales SEZ administrācijas 2018.gada īstenotās aktivitātes un pakalpojumu mārketinga:

- Darbs ar Latgales uzņēmējiem un investoriem;
- Darbs ar Latvijas un ārzemju uzņēmējiem un investoriem;
- Dalība ārzemju misijās;
- Darbs ar LR vēstniecību pārstāvjiem – Polijas, Baltkrievijas, Austrijas, Slovēnijas, Lihtenšteinas.
- Darbs ar LR ekonomiskajiem atašējiem ārzemēs;
- Tikšanās ar ārzemju delegācijām – ASV, Norvēģija.

2018.gada jūnijā Latgales SEZ administrācija piedalījās Kārsavas novada uzņēmēju un RTU zinātnieku vizītē Somijā ar mērķi piesaistīt Somijas investoru agro elektro instalāciju nozarē.

2018.gada novembrī piedalījās LUC organizētajā tirdzniecības misijā Latvijas dienu Baltkrievijā ietvaros Vitebskā, Polockā un Verhņedvinskā. Tirdzniecības misijas ietvaros tika organizētas tikšanās ar Baltkrievijas investoriem polikarbonāta, tekstila un kokapstrādes nozarēs.

Latgales SEZ pārvalde sniedza vairāk nekā 150 individuālo konsultāciju vietējiem uzņēmējiem un potenciālajiem ārzemju investoriem par LSEZ priekšrocībām;

Latgales SEZ pārvalde ar mārketinga aktivitātēm iesaistījās vairākos citu organizāciju un Latgales novadu rīkotajos pasākumos, tai skaitā LTRK un LUC organizētajā «Latgales uzņēmēju dienas 2018» Rēzeknē un Daugavpils pilsētas rīkotajā V Starptautiskajā Austrumbaltijas Biznesa forumā.

Tika uzturētas informatīvās sadaļas Latgales SEZ internetvietnēs – www.lpr.gov.lv/lv/lsez , www.invest.latgale.lv/lv/latgales-sez .

Izveidoti mārketinga informatīvie izdales materiāli par Latgales SEZ.

2018.gada 18.septembrī apstiprināts Rīcības plāns Latgales reģiona ekonomiskajai izaugsmei 2018.-2021.gadam. Viena no aktivitātēm ir priekšlikumi izmaiņām normatīvajos aktos, lai paplašinātu sākotnējo ieguldījumu spektru,

	paredzot nodokļu atvieglojumus par izmaksām darba spēka atalgojumā jaunām darba vietām. 2018.gadā notika četras Latgales SEZ Uzraudzības komisijas sēdes. Saskaņā ar Latgales SEZ pārvaldes nolikuma 24.pantu, kas nosaka, ka steidzamības gadījumā Uzraudzības komisija var pieņemt lēmumu rakstiskajā procedūrā, Latgales SEZ pārvaldē 2018.gadā tika organizētas desmit Latgales SEZ Uzraudzības komisijas rakstiskās procedūras lēmumu pieņemšanai steidzamības kārtā. 2018.gadā Latgales SEZ kapitālsabiedrības statuss tika piešķirts septiņiem uzņēmumiem un noslēgti astoņi līgumi par ieguldījumu veikšanu Latgales SEZ: SIA “Eko Nams” – Līvānu novads, SIA “MAX BAKERY” – Daugavpils, SIA “ST Parks” – Daugavpils, SIA “DORF” – Daugavpils, SIA “Belmast” – Daugavpils, SIA “Lattex D” – Daugavpils, SIA “Light Guide Optics International”, Latgales speciālajā ekonomiskajā zonā iekļauti 17.25102 ha platības, kā arī plānots izveidot 83 jaunas darba vietas. Kopējā plānotā sākotnējo ieguldījumu summa – EUR 2 790 387. Tie ir gan ieguldījumi iegādājoties modernas iekārtas, gan ieguldījumi telpu pielāgošanai ražošanas vajadzībām ar mērķi ražošanas jaudu palielināšanai. 2017. - 2019.g. LSEZ darbības rezultatīvie rādītāji <table><tr><th>LSEZ uzņēmumu skaits</th><th>Platība</th><th>Plānotās investīcijas</th><th>Darba vietas</th></tr><tr><td>skaits</td><td>ha</td><td>EUR</td><td>skaits</td></tr><tr><td>14</td><td>65.1</td><td>8 902 485</td><td>125</td></tr></table>	LSEZ uzņēmumu skaits	Platība	Plānotās investīcijas	Darba vietas	skaits	ha	EUR	skaits	14	65.1	8 902 485	125
LSEZ uzņēmumu skaits	Platība	Plānotās investīcijas	Darba vietas										
skaits	ha	EUR	skaits										
14	65.1	8 902 485	125										
Latgale ID DPA “ Uzņēmējdarbības izglītība ” Mērķis: Stiprināt izglītības iestādes, lai to sagatavotie audzēkņi būtu gatavi dzīvei, gatavi kļūt par uzņēmējiem.	Latgales uzņēmējdarbības centra aktivitātes Skat.iepriekš												

DP „Attīstības centru tīkls”
Mērķis: Efektīvs, savstarpēji papildinošs pilsētu tīkls ar skaidri iezīmētām pilsētu lomām (specializācijām) dažādos ekonomikas sektoros ir galvenais reģiona ekonomiskās izaugsmes dzinējspēks un galarezultātā veicina arī lauku teritoriju attīstību. Mērķis ir palielināt pilsētu konkurētspēju reģionālajā, nacionālā un starptautiskajā mērogā, radot pievilcīgu uzņēmējdarbības vidi, tajā skaitā attīstot sociālās, izglītības un kultūras jomas nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros, tādā veidā būtiski samazinot iedzīvotāju migrāciju no Latgales.

Darbības programmas mērķu sasniegšanu veicināja īstenotās aktivitātes [Rīcības plāna Latgales reģiona izaugsmei 2012.-2013. ietvaros.](#)

7. Pilsētvides projektu un novadu attīstības projektu devums Latgales reģiona attīstībā

Kopējie ieguldījumi EUR 66 377 692,91/ ERAF EUR 49 077 846 milj.eiro:

-Tajā skaitā energoefektivitātes paaugstināšanai- kopā 30685905,77 / 21068067,3(ERAF)
 -T.sk. Transporta infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības veicināšanai- kopā 35 691787,14/ ERAF 28 009 778,51.

Sasniegtie rezultāti:

1.Rekonstruētas ielas un ceļi: 41,1 km

2. Rekonstruētas ēkas paaugstinot to energoefektivitāti: 3

3.Veikta teritorijas labiekārtošana: 2063,41 m2

Pašvaldība	Projekts	Projekta kopējais finansējums (EUR)
Daugavpils	Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas pašvaldības ēkās	4036831,04
	Daugavpils pilsētas Ziemeļu rūpniecības zonas infrastruktūras attīstība	4 329 097,42
	Daugavpils pilsētas industriālo zonu pieejamības veicināšana	3 930 226,64
Rēzekne	Atbrīvošanas alejas posma no Kosmonautu ielas līdz Maskavas ielai rekonstrukcija, Rēzeknē nodrošinot Rēzeknes pilsētas industriālo teritoriju pieejamību uzņēmējdarbības attīstībai	3 241 366,61
	Atbrīvošanas alejas posma no Maskavas ielas līdz pilsētas robežai rekonstrukcija, Rēzeknē	1 773 605,35
	Energoefektivitātes paaugstināšana Rēzeknes pilsētas pašvaldības ēkās	2199088,22
Daugavpils novads	Daugavpils novada izglītības iestāžu konkurētspējas uzlabošana un izglītības pakalpojuma pieejamības paaugstināšana	5743630,69

		Daugavpils novada pašvaldības ceļu un ielu rekonstrukcija saimnieciskās darbības attīstības sekmēšanai	2731748,5
	Krāslavas novads	Krāslavas novada ceļu tīkla rekonstrukcija uzņēmējdarbības veicināšanai, 2.kārta	4598054,36
	Ludzas novads	Transporta infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai un tūrisma attīstībai Ludzas pilsētā	4 719 966,61
	Līvānu novads	Līvānu novada pirmsskolas un interešu izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana	2344783,18
		Līvānu novada pašvaldības ēku rekonstrukcija un energoefektivitātes paaugstināšana	965616,3
		Līvānu Satiksmes infrastruktūras tīkla uzlabošana industriālo zonu sasniedzamībai un uzņēmējdarbības veicināšanai	5689912,58
	Rēzeknes novads	Rēzeknes novada pašvaldības vidusskolu infrastruktūras attīstība	11 516 046,71
	Preiļu novads	Preiļu novada ielu un ceļu infrastruktūras uzlabošana	1 394 779,17
		Preiļu novada izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība	2538079,31
	Balvu novads	Brīvības ielas posma rekonstrukcija no Balvu pilsētas administratīvās robežas līdz Šķērsielai pie parka	3283029,9
		Balvu Valsts Ģimnāzijas rekonstrukcija 1.kārta	1341830,32
Transporta un sakaru programma „Savienojumi” Mērķis: Apvienot valsts un reģiona resursus transporta un sakaru infrastruktūras attīstībai Latgalē, lai īstenotu telpiski integrētu reģiona attīstības politiku un izmantotu Daugavpils un Rēzeknes ekonomikas potenciālu.	8. Latgales plānošanas reģiona Sabiedriskā transporta nodaļas aktivitātes: Saskaņā ar Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas likuma un Rajonu pašvaldību reorganizācijas likuma nosacījumiem, jau 2009.gadā Latgales plānošanas reģions uzsāka darbu pie funkciju pārņemšanas sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanā vietējās nozīmes maršrutos. Tā gaitā tika izstrādāti un ar pašvaldībām saskaņoti normatīvie dokumenti šī procesa veiksmīgai norisei. Šajā laikā reģions izveidoja maršrutu tīklus un komisijas uz bijušo rajonu tīklu bāzes, kā arī veica vispārīgu situācijas izvērtējumu saistībā ar sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas funkcijas pārņemšanu, izstrādāja galvenās vadlīnijas un rekomendācijas atbilstoši spēkā esošiem sabiedriskā transporta nozari reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, veica sabiedriskā transporta pakalpojumu pieprasījuma izvērtēšanu plānošanas reģionā. Ar 2010.gada 1.janvāri Latgales plānošanas reģions pārņēma bijušo rajonu pašvaldību funkcijas sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanā vietējās nozīmes maršrutos. Kopš 2014.gada 1.janvāra, sabiedriskā transporta organizēšanas funkcija ir nodota Sabiedriskā transporta padomei un VSIA „Autotransporta direkcija”		

	(Direkcija). Saskaņā ar grozījumiem likumā, sākot ar 01.01.2014. plānošanas reģionu kompetencē ir: sagatavot priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem maršrutu tīklā; noskaidrot un apkopot plānošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību un iedzīvotāju viedokļus par maršrutu tīklu attiecīgā plānošanas reģiona teritorijā; apsekot pieturvietas plānošanas reģiona teritorijā un sniegt priekšlikumus par to nepieciešamību, izbūvi un iekļaušanu maršrutu kustības sarakstos vai maršrutu aprakstos; veikt citus uzdevumus atbilstoši Sabiedriskā transporta padomes lēmumiem. 2017.gada laikā tika veikti sekojoši darbi sabiedriskā transporta nozarē: izstrādāti 60 priekšlikumu reģionālās nozīmes maršrutu grozīšanai un maršrutu tīkla funkcionalitātes uzlabošanai, sagatavoti dokumenti un materiāli reģiona pārstāvim Sabiedriskā transporta padomes sēdei; apsekotas un uzraudzītas pieturvietas, informācija tika aktualizēta pieturvietu reģistrā; sniegti atzinumi par autoceļu rekonstrukcijas projektu ietekmi uz pieturvietu izvietojumu; iesaistot pašvaldības, tika apzināti maršrutu tīkla optimizācijas varianti, vienlaicīgi nesamazinot iedzīvotāju iespējas nokļūt pašvaldību administratīvajos centros un pakalpojumu sniegšanas vietās; notika komunikācija ar pašvaldībām un to iedzīvotājiem par viedokļu sniegšanu par maršrutu tīklu un tajos veicamajām izmaiņām; ar pašvaldībām notiek vilcienu reisu izmaiņu saskaņošana. Sadarbībā ar pašvaldībām tiek izvērtēti un saskaņoti vilcienu reisu izpildes laiki ar autobusu maršrutu izpildes laikiem. Visas pašvaldības tika aicinātas sniegt aktuālu informāciju par skolēnu maršrutiem, ieskaitot maršrutu aprakstus un maršrutu shēmas, kurus veic vai pasūta pašvaldības. Iesniegtā informācija tika apkopota un analizēta, lai novērstu sabiedriskā transporta un skolēnu maršrutu tīkla pārklājumus. 27.07.2017. Latgales plānošanas reģions organizēja informatīvo semināru sadarbībā ar Valsts SIA “Autotransporta direkcija” speciālistu dalību Latgales plānošanas reģiona pašvaldību vadībai, atbildīgajiem par transportu un pārvadājumiem pašvaldībās un pārvadātājiem par jautājumiem, kas skar maršrutu tīkla plānošanu un sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu pēc 2020.gada 31.decembra.25.10.2017. Latgales plānošanas reģions organizēja informatīvo semināru sadarbībā ar Valsts SIA “Autotransporta direkcija” speciālistu dalību Latgales plānošanas reģiona pašvaldību vadībai, atbildīgajiem par transportu un pārvadājumiem pašvaldībās un pārvadātājiem. Semināra tēmas – Sabiedriskā transporta attīstības koncepcija 2021.-2030, Iedzīvotāju vērtējums par sabiedrisko transportu Latvijas novados (SKDS Latvijas iedzīvotāju aptauja), taksometru licencēšana, normatīvo aktu projektu izskatīšana: “Pasažieru komercpārvadājumu ar taksometru licencēšanas un pārvadāšanas noteikumi”, “Pasažieru komercpārvadājumu ar vieglo automobili licencēšanas un pārvadāšanas noteikumi”, ”Pasažieru komercpārvadājumu ar taksometru un vieglo automobili vadītāju reģistrācijas kārtība” , “Noteikumi par valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu komercpārvadājumu veikšanai ar autotransportu”; Autoostu uzraudzība, Transports pēc pieprasījuma, Abonementa biļetes, Kārtība, kādā daudzbērnu ģimenes var saņemt atlaidi sabiedriskajā transportā (3+
--	--

Ģimenes karte), Informācija par atklātu konkursu “Par tiesību piešķiršanu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai ar autobusiem reģionālā starppilsētu nozīmes maršrutu tīkla daļā “Alūksne”, “Daugavpils”, “Gulbene”, “Jēkabpils”, “Limbaži”, “Ludza”, Madona”, “Preiļi”, “Rēzekne” un “Ziemeļkurzeme”.

2017.gadā tika uzsākts darbs pie 2 svarīgām aktualitātēm sabiedriskā transporta jomā:

1. Maršrutu tīkla optimizācija. Saskaņā ar Satiksmes ministrijas 2017.gada 30.novembra rīkojumu Nr.01-03/186, VSIA “Autotransporta direkcija” sadarbībā ar plānošanas reģioniem sagatavojusi Sabiedriskā transporta padomei priekšlikumus par maršruta tīkla samazināšanu vidēji par 1 (vienu) miljonu kilometru katrā plānošanas reģionā;

2. Sabiedriskā transporta attīstības koncepcijas izstrāde 2021.-2030.gadam. Šobrīd ierosināts jauns maršrutu tīkla teritoriālais sadalījums uz 2021. gadu. Tas balstīts uz Latvijas teritorijas administratīvo sadalījumu novados, pielāgots katrā novadā dzīvojošo pasažieru plūsmai, veidots atbilstoši blakus esošo pagastu/novadu tradīcijām un lielumam. Katrā maršrutu tīkla daļā iekļauts: Republikas pilsēta vai attīstības centrs, A,B un C kategoriju maršruti, kur viens no galapunktiem atrodas tīkla daļā, vairāki blakus esoši novadi. Tiek diskutētas vienotas kvalitātes prasības: vizuālā un audio informācija par pieturvietām, bezskaidras naudas norēķini, bezvadu interneta nodrošināšana, ventilācijas un apkures iekārtas, videonovērošana, GPS un c.

2018.gada laikā tika veikti sekojoši darbi sabiedriskā transporta nozarē: izstrādāti 45 priekšlikumu reģionālās nozīmes maršrutu grozīšanai un maršrutu tīkla funkcionalitātes uzlabošanai, sagatavoti dokumenti un materiāli reģiona pārstāvim Sabiedriskā transporta padomes sēdei; apsekotas un uzraudzītas pieturvietas, informācija tika aktualizēta pieturvietu reģistrā; sniegti atzinumi par autoceļu rekonstrukcijas projektu ietekmi uz pieturvietu izvietojumu; iesaistot pašvaldības, tika apzināti maršrutu tīkla optimizācijas varianti, vienlaicīgi nesamazinot iedzīvotāju iespējas nokļūt pašvaldību administratīvajos centros un pakalpojumu sniegšanas vietās; notika komunikācija ar pašvaldībām un to iedzīvotājiem par viedokļu sniegšanu par maršrutu tīklu un tajos veicamajām izmaiņām; ar pašvaldībām notiek vilcienu reisu izmaiņu saskaņošana. Sadarbībā ar pašvaldībām tiek izvērtēti un saskaņoti vilcienu reisu izpildes laiki ar autobusu maršrutu izpildes laikiem. Visas pašvaldības tika aicinātas sniegt aktuālu informāciju par skolēnu maršrutiem, ieskaitot maršrutu aprakstus un maršrutu shēmas, kurus veic vai pasūta pašvaldības. Iesniegtā informācija tika apkopota un analizēta, lai novērstu sabiedriskā transporta un skolēnu maršrutu tīkla pārklājumus.

2018.gadā saskaņā ar MK noteikumiem Nr.148 “Prasības plānošanas reģiona un republikas pilsētas speciālās atļaujas (licences) saņemšanai un kārtība, kādā veicami pasažieru komercpārvadājumi ar taksometru” Latgales plānošanas reģions uzsāka pasažieru komercpārvadājumu ar taksometru licencēšanu.

	29.11.2018. Latgales plānošanas reģions organizēja diskusijas par sabiedriskā transporta aktualitātēm sadarbībā ar Valsts SIA “Autotransporta direkcija” un Satiksmes ministrijas speciālistu dalību ar Autoostu, pārvadātāju, Latgales plānošanas reģiona pašvaldību pārstāvjiem. Galvenās aktualitātes skar reģionālās nozīmes autobusu maršrutu tīkla veidošanu 2021. – 2030.gadam, kā arī plānotās izmaiņas Autoostu darbībā (autoostu kategorijas, piešķiramā finansējuma aprēķins utt.) un Taksometru komercpārvadājumu jomā (autopārvadājumu kontrole, prasības par CO² izmešu ierobežojumu utt.) 2018.gadā turpinājās darbs pie 2 svarīgām aktualitātēm sabiedriskā transporta jomā: 1. Maršrutu tīkla optimizācija. Saskaņā ar Satiksmes ministrijas 2017.gada 30.novembra rīkojumu Nr.01-03/186, VSIA “Autotransporta direkcija” sadarbībā ar plānošanas reģioniem sagatavoja Sabiedriskā transporta padomei priekšlikumus par maršruta tīkla samazināšanu vidēji par 1 (vienu) miljonu kilometru katrā plānošanas reģionā; 2. Sabiedriskā transporta maršrutu tīkla sadalījuma lotēs 2021.-2030.gadam. 2019.gadā: izstrādāti aptuveni 67 priekšlikumi reģionālās nozīmes maršrutu grozīšanai un maršrutu tīkla funkcionalitātes uzlabošanai, sagatavoti dokumenti un materiāli 12 Sabiedriskā transporta padomes sēdēm; notika darbs pie reģionālās nozīmes autobusu maršrutu tīkla veidošanas 2021. – 2030.gadam; apsekotas un uzraudzītas pieturvietas, informācija aktualizēta pieturvietu reģistrā; Izskatīti 5 ierosinājumi izveidot jaunas pieturietas un veikta apsekošana, izveidotas 3 jaunas pieturvietas un iekļautas maršrutu kustību sarakstos; sniegti atzinumi par autoceļu rekonstrukcijas projektu ietekmi uz pieturvietu izvietojumu; iesaistot pašvaldības, tika apzināti maršrutu tīkla optimizācijas varianti, vienlaicīgi nesamazinot iedzīvotāju iespējas nokļūt pašvaldību administratīvajos centros un pakalpojumu sniegšanas vietās; sadarbībā ar pašvaldībām tiek izvērtēti un saskaņoti vilcienu reisu izpildes laiki ar autobusu maršrutu izpildes laikiem; gada laikā izsniegta 1 speciālā atļauja (licence) un 41 taksometru licences kartīte pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru
--	---

DP „Novadu programma” Mērķis: Stiprināt novadu centrus, pagastu pārvalžu centrus kā vietējos pārvaldes un pakalpojumu centrus un nodrošināt efektīvu novadu teritoriju pārvaldību.	9. Projekts “Praktisko apmācību un pasākumu cikls sadarbības veicināšanai starp iestādēm un darbinieku kapacitātes celšanai” (projekta akronīms Open leadership) LLI-59 Programma: Interreg V-A Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma 2014. – 2020.gadam Projekta kopējais finansējums: 382 667,64 EUR, t.sk. 325 267,50 EUR ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums. LPR budžets EUR 129 618 Projekta īstenošanas laiks: 01.05.2017.-30.04.2019. Projekta partneris Lietuvā: Eiroreģiona “Ezeru zeme” Lietuvas birojs, piesaistot Zarasu, Visaginas, Ignalinas, Kupišku, Moletu, Utenas un Anīkšču rajonu pašvaldības. Projekta partneris Latvijā: Latgales Plānošanas reģions, piesaistot Daugavpils pilsētas, Daugavpils, Rēzeknes, Ludzas, Preiļu, Līvānu, Aglonas, Balvu, Krāslavas un Riebiņu novadu pašvaldības. Projekta mērķis: Lai uzlabotu publisko pakalpojumu efektivitāti partneru institūcijās un stiprinātu sadarbību starp institūcijām gan vietējā, gan reģionālā un starptautiskā līmenī, projekta ietvaros tiks īstenotas vairākas aktivitātes – starptautiskas konferences, reģionāla līmeņa konferences, darbnīcas, apmācības, individuālas un grupu koučinga sesijas, pieredzes apmaiņas braucieni gan Latvijas mērogā, gan pie vadošā partnera pašvaldībām Lietuvā. Projekta ietvaros tiks izveidotas arī starptautiskas darba grupas, aptverot tādas sfēras kā tūrisms, kultūra, IT un citas. Lai uzlabotu sniegto pakalpojumu kvalitāti pašvaldībās un plānošanas reģionā, projekta dalībnieki tiks iepazīstināti ar inovatīvu pieeju – LEAN vadības sistēmu. Latgales plānošanas reģiona pašvaldībām šī vadības sistēma nav pazīstama, atšķirībā no partneriem Lietuvā, tāpēc projekta ietvaros ir plānots pieaicināt LEAN vadības sistēmas ieviesējus – praktizējošus speciālistus – aktivitāšu īstenošanā, izskaidrojot tās galvenos pamatprincipus un rīkus, kā to var integrēt institūciju darbā, uzlabojot to efektivitāti. Lietuvas partnera piesaistītajās pašvaldībās LEAN vadības sistēma jau tiek ieviesta. Tā paredz izvērtēt katras iestādes departamenta vai nodaļas darbu, tā efektivitāti, lai izslēgtu soļus vai konkrētas procedūras, kas nav nepieciešamas, bet pilnveidotu esošās vai ieviestu funkcijas vai struktūrvienības, kas veicinātu uz klientiem orientētu kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanu, ņemot vērā vairākus faktorus, t.sk. arī iedzīvotāju skaitu. Projekta īstenošanas laikā īpaši svarīgi būs veicināt institūciju sadarbību vietējā, reģionālā un starptautiskā mērogā. Kopējas apmācības, darba
---	---

	grupu tikšanās, pieredzes apmaiņas braucieni nodrošinās tālāku ilgtermiņa attīstību un sadarbību. Tā ļaus saglabāt resursus un izvairīties no institūciju pakalpojumu kvalitātes svārstībām, mainoties politiskajiem pārstāvjiem pašvaldībās. 2018.gadā projekta ietvaros tika organizēti 18 pasākumi, tai skaitā apmācības, praktiskā konference un 15 pieredzes apmaiņas pasākumi, kuros piedalījās LPR pašvaldību vadītāji un darbinieki, kā arī LPR administrācijas pārstāvji. Projekta aktivitātēs piedalījušies dalībnieki no 19 LPR pašvaldībām un 7 Lietuvas pašvaldībām. Projekta ietvaros tika organizētās apmācības “Organizāciju tēla veidošana, pieejamie instrumenti” un 10 dienu apmācību cikls "Uz klientu orientētu pakalpojumu pieejamība un kvalitāte pašvaldībās", kas bija vērstas uz LPR pašvaldību vadītājiem un darbiniekiem. Šajās apmācību dienās kopumā piedalījās vairāk nekā 150 dalībnieki. Apmācībās LEAN vadības sistēmas kontekstā tika aplūkotas tādas tēmas kā pašvaldības tēla veidošana, organizācijas kultūra un personāla politika, izpratnes veicināšana par uz klientu orientētu pakalpojumu sniegšanu, personāla efektivitāte u.c. LEAN vadības sistēmas pamatprincipi balstās uz efektīvu pārvaldi un darbinieku iesaisti uzlabojumu veikšanā. 2018.gada aprīlī tika organizēta reģionālā praktiskā konference “Inovatīva organizācija: uzsvars uz pakalpojumu kvalitāti. Kas ir mūsu klienti un kādas ir viņu vajadzības? Efektīvs pārmaiņu process. Labās prakses piemēri.”, kurā piedalījās LPR pašvaldību vadītāji un darbinieki, kā arī LPR administrācijai. Liels uzsvars konferencē tika likts uz pašvaldības vadības stūrakmeņiem – mūsdienīgu pieaugošās prasības pret vadību, skaidra stratēģija, loģiski izplānoti soļi. Norisinājās diskusijas par dažādu pašvaldības darbu procesu izprašanu, kā arī organizācijas līdera lomu šo procesu vadīšanā un izpildes deleģēšanā. Projekta ietvaros organizētie pieredzes apmaiņas pasākumi veicināja reģionālo un starptautisko sadarbību starp iestādēm Latgales reģionā un Lietuvā. Ar mērķi apzināt pašvaldību līdzšinējo pieredzi tika rīkotas 4 pieredzes apmaiņas tikšanās, kurās piedalījās Latgales plānošanas reģiona pašvaldību pārstāvji. Pasākumu dalībnieki diskutēja par to, kas ir galvenie šķēršļi efektīvākas darbības organizēšanā, balstoties uz pašvaldību pārstāvju novērojumiem, un kā ar esošajiem resursiem varētu paātrināt veicamo procesu norisi, tos pielāgojot darbinieku vajadzībām. Lai stiprinātu sadarbību reģionā un iepazītu citu Latvijas plānošanas reģionu un pašvaldību pieredzi efektīvākā pārvaldības darba nodrošināšanā, LPR pašvaldību pārstāvji apmeklēja Kurzemes un Zemgales plānošanas reģionu un to pašvaldības. Divi pieredzes apmaiņas pasākumi sniedza ieskatu Jelgavas un Liepājas pašvaldību un to iestāžu darbā, ļāva iepazīt pieejas, risinājumus, jaunievedumus to darbībā un stiprināja sadarbību starp Latgales, Kurzemes un Zemgales reģioniem. 2018.gada vasarā un rudenī projekta partneru organizēto starptautisko apmācību – pieredzes apmaiņas pasākumu mērķis bija stiprināt sadarbību starp Latvijas un Lietuvas pašvaldībām tūrisma un kultūras jomā, kā arī, daloties pieredzē
--	--

	un diskutējot, apkopot speciālistu idejas un ieteikumus turpmākai sadarbībai un efektīvākai ikdienas darba organizācijai. Speciālisti tikās četros tūrisma jomas un piecos kultūras jomas pieredzes apmaiņas pasākumos, kuru laikā piedalījās diskusijās un iepazīna labās prakses piemērus Latgales reģionā un Utenas rajonā, Lietuvā. Pieredzes apmaiņas pasākumu daudzveidība pašvaldības pārstāvjiem ļāva gūt vērtīgu pieredzi kultūras un tūrisma jomā, lai jauniegūtos iespaidus un zināšanas pielietotu savas pašvaldības darbā un arī turpmāk veicinātu sadarbību ar kaimiņvalsts pašvaldībām. Līdz 2018.gada beigām 11 Latgales plānošanas reģiona pašvaldībās (Aglonas, Balvu, Daugavpils, Ilūkstes, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Riebiņu, Viļakas novada pašvaldībā un Daugavpils pilsētas pašvaldībā) tika organizētas individuālās un grupas koučinga sesijas - nodarbības, kas ietvēra praktisku jautājumu risināšanu, izvirzot konkrētus mērķus un to realizācijas plānu noteiktam laika periodam. Kopējais koučinga sesiju ilgums 2018.gadā sasniedza 484 stundas. Šajās sesijās LPR pašvaldību darbinieki tika iepazīstināti ar LEAN vadības sistēmu, vairākās pašvaldībās ir uzsākta sistēmas ieviešana, kas vērsta uz pašvaldību darba optimizāciju un darbinieku kapacitātes celšanu. Līdz projekta noslēgumam 2019.gada pavasarī Latgales reģiona pašvaldībās norisināsies koučinga sesijas, bet 2019.gada martā tiks organizēta starptautiska projekta noslēguma konference, prezentējot arī reprezentatīvo brošūru ar mērķi popularizēt Latgales plānošanas reģiona darbību un atklāt tā stiprās puses. Sekot līdz projekta aktualitātēm var apmeklējot Latgales plānošanas reģiona mājas lapu www.lpr.gov.lv sadaļā "Reģionālie projekti".
DP „Skola +” Mērķis: Skola+ programmas mērķis ir sadarbībā ar lauku skolotājiem un uzņēmīgiem cilvēkiem mobilizēt izglītības, kultūras, un citu pašvaldību un valsts pakalpojumu sniedzēju un uzņēmēju resursus, lai nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu pārklājumu novados, saglabātu lauku apdzīvojumu, un saglabātu latgalisko kultūru.	
DP „Sociāli atbildīgā Latgale”	10. Projekts “Deinstitucionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā” (DI)

Mērķis: Apvienot reģiona pašvaldību sociālo dienestu, visu sektoru sociālās jomas resursus reģiona sociālās kompetences paaugstināšanai DPA „Sociālās drošības pasākumi”	Programma: ERAF, SAM 9.3.1.1. «Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai» Sadarbības partneri: 1. Daugavpils pilsētas dome; 2. Rēzeknes pilsētas dome; 3. Aglonas novada pašvaldība; 4. Balinavas novada pašvaldība; 5. Balvu novada pašvaldība; 6. Dagdas novada pašvaldība; 7. Daugavpils novada pašvaldība; 8. Ilūkstes novada pašvaldība; 9. Kārsavas novada pašvaldība; 10. Krāslavas novada pašvaldība; 11. Ludzas novada pašvaldība; 12. Preiļu novada pašvaldība; 13. Rēzeknes novada pašvaldība; 14. Riebiņu novada pašvaldība; 15. Rugāju novada pašvaldība; 16. Vārkavas novada pašvaldība; 17. Viļakas novada pašvaldība; 18. Viļānu novada pašvaldība; 19. Valsts sociālās aprūpes centrs (VSAC) “Latgale” (filiāles “Kalkūni”, “Kalupe” un “Krastiņi”). Projekta mērķis: Palielināt Latgales reģionā ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā personām ar invaliditāti un bērniem, kas atrodas ārpusģimenes aprūpē. Projekta pasākumi: • Individuālo vajadzību izvērtēšana un atbalsta plānu izstrāde; • Deinstitucionalizācijas (DI) plāna izstrāde; • VSAC un bērnu sociālās aprūpes centru (BSAC) reorganizācijas plānu izstrāde; • VSAC personu ar garīga rakstura traucējumiem (GRT) sagatavošana pārejai uz dzīvi sabiedrībā; • Sabiedrībā balstītu pakalpojumu īstenošana Latgales plānošanas reģiona personām ar GRT; • Sabiedrībā balstītu pakalpojumu īstenošana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (FT); • Speciālistu apmācība; • Informatīvi un izglītojoši pasākumi. Projekta kopējās izmaksas ir 8 278 912, 00 EUR, no tiem 7 037 075,20 EUR (85%) ir ESF līdzfinansējums. Projekta ietvaros 2018. gada periodā tika izmantots finansējums 375 719.96 EUR apmērā un īstenotas šādas plānotās darbības: 1. Latgales plānošanas reģiona deinstitucionalizācijas plāna 2017.-2020.g izstrāde. 2. Latgales reģionā esošo bērnu aprūpes iestāžu un valsts sociālās aprūpes centra filiāles reorganizācijas plānu izstrāde. 3. Sabiedrībā balstītu pakalpojumu īstenošana personām ar GRT Latgales reģionā. 4. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, īslaicīgās aprūpes jeb "atelpas brīža" pakalpojumu un sociālās aprūpes pakalpojumu īstenošana Latgales plānošanas reģiona bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu ģimenēm. 5. Informācijas un publicitātes pasākumi par projekta īstenošanu. 6. Projekta vadība.
--	--

	Sadarbības partneri uzsākuši sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu (SBSP) sniegšanu projektā iesaistītajiem pašvaldību iedzīvotājiem. Tika sniegti SBP 58 personām ar garīga rakstura traucējumiem (GRT), 148 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (FT) un 31 bērnu ar FT likumiskajiem pārstāvjiem. Latgales plānošanas reģiona deinstitucionalizācijas plāna 2017.-2020.gadam apstiprināšana projekta partneriem ir devusi iespēju spert lielu soli uz priekšu, lai turpinātu iesāktos darbus nepieciešamās infrastruktūras izveidei vai uzlabošanai sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu sniegšanai savās pašvaldībās. Atbilstoši plānam infrastruktūru attīstīs 17 no 19 pašvaldībās, kas iesaistījušās DI projektā. Atbilstoši plānam sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu izveidei infrastruktūras attīstībā tiks ieguldīti ERAF finanšu līdzekļi 7 452 420 EUR un nacionālais līdzfinansējums 1 315 133 EUR apmērā 16 Latgales reģiona pašvaldībās. Vienotajam DI komunikācijas stratēģijas pasākumu plānam turpinās arī informatīvo un izglītojošo pasākumu Latgales reģionā īstenošana. 2018. gadā noorganizēts pieredzes apmaiņas brauciens pašvaldību pārstāvjiem un esošajiem/potenciālajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem par DI procesu īstenošanas pieredzi Latvijā, kā arī noorganizēta integrējoša vasaras nometne BSAC bērniem un bērniem ģimenēs.
DP „Ezeri” Mērķis: Attīstīt prasmes dabas ilgtspējīgā apsaimniekošanā un ilgtspējīgu dabas pakalpojumu sniegšanā, pilnveidot videi draudzīgu tūrisma un dabas infrastruktūru.	11. Latvijas simtgades pasākuma Reģionu dienas aktivitātes “Dāvana Latvijai - elektroniska ainavu dārgumu krātuve “Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt”” nodrošināšana Latvijas simtgades svinību ietvaros Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB), pašvaldību publiskajām bibliotēkām un plānošanas reģioniem organizē aktivitāti “Dāvana Latvijai - elektroniska ainavu dārgumu krātuve “Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt””. Tās mērķis ir sekmēt kvalitatīvu un daudzfunkcionālu ainavu saglabāšanu, kas visā Latvijā uzlabo cilvēku dzīves kvalitāti, veicina vietu, reģionu un valsts ekonomisko aktivitāti un atpazīstamību. No 2017.gada 10.novembra līdz 2018.gada 14.februārim tīmekļa vietnē www.ainavudargumi.lv ikviens bija aicināts iesniegt savu atmiņu stāstu, fotoattēlus un ierosinājumus par ainavas saglabāšanu nākotnei par katru no Latvijas ainavu dārgumu. No Latgales plānošanas reģiona krātuvē tika iekļautas šādas 10 ainavas: Aglonas bazilikas ainava, Daugavas loku ainava, Daugavpils cietokšņa ainava, Latgales krucifikss lauku ainavā, Ludzas pilsētas ainava ar ezeriem un pilsdrupām, Lūznavas muižas ainava, Mākoņkalna apkārtnes ainava, Rāznes ezera ainava, Svētā Dominika Pasiēnes Romas katoļu baznīcas ainava un Zilupes senlejas ainava. LNB apkopoja iesūtītos materiālus, daļu no tiem publicējot arī aktivitātes tīmekļa vietnē. Līdz ar stāstiem ir arī publicēti visu piecu plānošanas reģionu ainavu dārgumu foto – vēsturiskie, kā arī tie, kas tika uzņemti 2018. gadā, parādot ainavas mainību laika griežos.

	2018.gada 11.septembrī Lūznavas muiža – viens no Latgales ainavu dārgumiem – uzņēma pie sevis reģionālās diskusijas dalībniekus. Tajā piedalījās 50 dalībnieki no 12 pašvaldībām, VARAM un citiem plānošanas reģioniem. Pasākuma laikā pašvaldības, kurās atrodas 10 Latgales ainavu dārgumi, saņēma VARAM pateicības. Latgales plānošanas reģions pasniedza 13 Pateicības rakstus par līdzdalību Latvijas simtgades aktivitātē “Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt” un ainavu saglabāšanu Latgalē (Daugavpils pilsētas un Aglonas, Balvu, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Rēzeknes un Zilupes novadu pašvaldībām, Daugavpils cietokšņa kultūras un informācijas centram, aktīviem atbalsta grupas dalībniekiem un papildus materiālu iesniedzējiem Ilgai Ivanovai no Zilupes novada, Zitai Mežalei no Balvu novada, Annai Jaudzamai no Rēzeknes novada un Inārai Dzalbei no Krāslavas novada). Diskusijas ietvaros tika prezentēts Latgales reģiona ainavu dārgumu video, kas pēc tam tika augšupielādēts Latgales plānošanas reģiona sociālā tīkla Facebook lapā, sasniedzot vairāk nekā 83 tūkstošu cilvēku (auditoriju). Tāpat diskusijas laikā tika atklāta arī ceļojošā izstāde “Latvijas ainavu dārgumi – vakar, šodien, rīt,” atspoguļojot 10 Latgales reģiona ainavu dārgumus. Ceļojošo izstādi Lūznavas muižā laika posmā no 2018. gada 11. septembra līdz 1. oktobrim apskatīja 1465 muižas apmeklētāji. 2018.gada 26.oktobrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā aizritēja reģionu forums “BRĪVĪBA, AINAVA – MĒS”. Foruma pirmā daļa bija veltīta Brīvības ielu stāstu 9 republikas pilsētās aktivitātei, akcentējot pilsētu lomu valsts attīstībā. Izveidotā īsfilma “Deviņas pilsētas – viena iela” stāstīja par deviņām republikas pilsētām – Daugavpili, Jelgavu, Jēkabpili, Jūrmalu, Liepāju, Rēzekni, Rīgu, Valmieru un Ventspili. Savukārt foruma otrā daļa tika veltīta Latvijas simtgades aktivitātes “Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt” apskatam. Foruma laikā tika prezentēts elektroniskās krātuves www.ainavudargumi.lv jaunais veidols – parādot gan aktivitātes norises posmus, gan rezultātus – slīdrādi par katru plānošanas reģionu ar ierakstītajām skaņām fotogrāfiju uzņemšanas brīdī. Tā laikā katrs plānošanas reģions prezentēja vienu no ainavu dārgumiem. No Latgales plānošanas reģiona tika stāstīts par Eiropas Padomes Ainavu balvas ieguvēju – Daugavpils cietoksni. Savu stāstu par cietoksni un tā attīstību atklāja Māris Čačka, Daugavpils Marka Rotko mākslas centra direktora vietnieks un mākslinieks. Latgales garu un enerģiju šajā pasākumā ienesa Tihovsku ģimenes no Ludzas skanīgās balsis un dziesmas. 2018.gadā no Latgales reģiona tika saņemti arī 2 pieteikumi Eiropas Padomes Ainavas balvas nacionālajai atlasei. Tos izvērtējot, foruma noslēgumā VARAM pateicību par veiksmīgu degradētā objekta atjaunošanu un tā iekļaušanu daudzveidīgā tūrisma piedāvājumā saņēma Rēzeknes novads par ūdens tūrisma attīstības centra “Bāka” projektu, bet Krāslavas novads saņēma pateicību par kompleksu celtni un parka atjaunošanu, respektējot kultūrvēsturiskās vērtības par iesniegto Krāslavas pils kompleksa attīstības I posma (2006. – 2015. gads) projektu. Vēl 2019.gadā ir iespējams redzēt Latvijas ainavu dārgumu ceļojošo izstādi visā Latvijā, to koordinē LNB. Ikviens iedzīvotājs ir aicināts joprojām dalīties ar ainavu vēsturiskajām fotogrāfijām, tās augšupielādējot zudusilatvija.lv. Savukārt tīmekļa vietnē www.ainavudargumi.lv joprojām var apskatīt Latvijas ainavu dārgumu vēsturiskās un mūsdienu
--	--

fotogrāfijas, lasīt iedzīvotāju iesūtītos stāstus, kā arī klausīties dabas skaņās, kas ir iemūžinātas fotogrāfiju uzņemšanas laikā 2018. gadā. Informācija par aktivitātes norisi ir atrodamā arī Latgales plānošanas reģiona mājas lapā, sadaļā “Latvijas simtgade”.

12. Projekts „Tīrs ūdens programmas reģioniem” Pure Water

Projekta periods: 24 mēneši (01.06.2019.-31.05.2021.)

Projekta kopējais budžets: 3 888 888, 89 EUR. Projekta līdzfinansējums no Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam ir 3 5000 000,00 EUR.

Projekta vadošais partneris: Pleskavas pilsētas municipālais uzņēmums “Gorvodokanal” (Krievija)

Projekta partneris: Latgales plānošanas reģions

Asociētais partneris: Pleskavas apgabala ekonomiskās attīstības un investīciju politikas valsts komiteja

Vispārējais projekta mērķis: uzlabot dzīves drošību un kvalitāti, nodrošinot piekļuvi saldūdens resursiem Latvijas-Krievijas pārrobežu reģionā.

Specifiskie projekta mērķi:

- 1) Veikt piemērotā alternatīvā dzeramā ūdens avota no pazemes izbūvi Pleskavas pilsētā un nodrošināt Pleskavas pilsētas piegādi ar tīru dzeramo ūdeni no pazemes slāņiem. Samazināt piesārņojuma daudzumu piegādātajā ūdenī apdzīvotajā sektorā un pilsētas infrastruktūrā Pleskavā saskaņā ar Krievijas Federācijas standartiem un notekūdeņu novadīšanas daudzumu programmas reģionos.
- 2) Veicināt zināšanu un kapacitātes paaugstināšanu ar apmācībām, izmantot jaunākās tehnoloģijas un risinājumus ūdens apgādē un notekūdeņu attīrīšanā, un apmaiņas braucieniem vietējo pašvaldību un uzņēmumu darbiniekiem, kas saistīti ar ūdens apgādi Pleskavas reģionā un Latgales reģionā.
- 3) Veicināt Pleskavas un Latgales reģiona iedzīvotāju izpratni un informētību par nepieciešamību taupīt ūdens resursus un popularizēt ūdens resursus Latgales reģionā un Pleskavas reģionā.

	Projekts ir vērsts, lai sasniegtu Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.–2020. gadam tematiskā mērķa “Vides aizsardzība, klimata izmaiņu mazināšana un pielāgošanās” prioritātes 2.3. “Atbalsts ilgtspējīgām atkritumu un notekūdeņu pārvaldības sistēmām” galvenos mērķus, jo īpaši- uzlabot kopīgo ūdens resursu kvalitāti un samazināt to piesārņojuma slodzi, palielināt izpratni par vides aizsardzību un efektīvu enerģijas un dabas resursu izmantošanu. Projektā paredzētas 4 aktivitāšu grupas: AP1 Projekta vadība un koordinācija –Aktivitātes ietvaros tiks nodrošināta projekta vadība un ieviešana, partneru sadarbība, organizētas projekta uzraudzības un projekta darba grupas sanāksmes, projekta dokumentu un atskaišu gatavošana un uzglabāšana. AP2 Publicitāte un redzamība- Aktivitātes ietvaros tiks organizēta iedzīvotāju informēšanas kampaņa vietējos un reģionālajos medijos Latgales reģionā un Pleskavas apgabalā: publikācijas preses izdevumos reģionālajos laikrakstos, preses relīzes, TV sižeti reģionālajā televīzijā. AP3 Infrastruktūras uzlabošana- Aktivitātes ietvaros tiks veikti būvniecības darbi alternatīvā dzeramā ūdens avota no pazemes izbūvei Pleskavas pilsētā. AP4 Kapacitātes stiprināšana un informētības uzlabošana –Aktivitātes ietvaros tiks organizētas apmācības Latgales reģiona un Pleskavas reģiona pašvaldību darbinieku, ar ūdens apgādi saistīto institūciju darbinieku kapacitātes paaugstināšanai. Tik organizēts pieredzes apmaiņas brauciens uz Latgali un uz Pleskavu. Tiks rīkots festivāls ūdens resursu popularizēšanai Latgales reģionā un rīkota “Ūdens diena” Pleskavā. Latgales reģionā tiks izveidota un uzstādītā interaktīvā ekspozīcija par ūdens resursiem.
DP „Latgales reģiona pievilcība” Mērķis: -parādīt Latgales reģionu kā savdabīgu un pievilcīgu reģionu tā esošajiem un potenciālajiem iedzīvotājiem (interesanta dzīvesvieta), uzņēmējiem pievilcīga	1. Darbības programmas mērķu sasniegšanu veicināja īstenotās aktivitātes Rīcības plāna Latgales reģiona izaugsmei 2012.-2013. ietvaros. - Izveidota un joprojām darbojas Latgales pārstāvniecība Rīgā, - Veiktas Latgales tēla popularizēšanas aktivitātes- filma un videoklipi par Latgali. 2. Dalība starptautiskajās izstādēs prezentējot Latgales reģionu kā pievilcīgu vidi tūrismam un uzņēmējdarbībai.

teritorija investīcijām) un apmeklētājiem (neaizmirstams piedzīvojums, par ko pastāstīt citiem); - mobilizēt reģiona pašvaldības, sociālās institūcijas un uzņēmējus vienota/daudzveidīga tēla izveidei un komunikācijai dažādām mērķa auditorijām.	Katru gadu Latgales plānošanas reģions sadarbojoties ar Latgales reģiona attīstības aģentūru piedalās un organizē reģiona pārstāvju dalību izstādēs, kurās tiek prezentēts Latgales reģions. 3. Latgales Speciālās ekonomiskās zonas darbība Skat.iepriekš.
DP „Zaļā enerģija” Mērķis: Programmas „Zaļā enerģija” mērķis ir mobilizēt reģiona resursus energoefektivitātes un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas palielināšanai, videi draudzīgas ražošanas un apsaimniekošanas modeļu izveidei, nākotnes zināšanu praktiskai pielietošanai uzņēmējdarbībā, mājsaimniecībās un publiskajā pārvaldē.	13. Notiek gatavošanās LIFE Integrēto projektu klimata apakšprogrammas projekta pieteikuma “Latvijas pilsētu zaļošana”/GreCitLat iesniegšanai EK sadarbībā ar VARAM un pārējiem plānošanas reģioniem Projekta mērķi: - Veicināt Latvijas pilsētu oglekļa mazietilpīgu un klimatnoturīgu attīstību, nodrošinot pāreju uz viedām pilsētām, integrēti samazinot to SEG emisijas un ieviešot tajās pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus, t.sk. ieviešot plaša aptvēruma papildus pasākumus, kas vērsti uz ilgtspējīgu enerģētiku, visaptverošu energoefektivitāti, resursefektīvu un videi draudzīgu transportu un ilgtspējīgu zemes izmantošanu. - Sekmēt Latvijas nacionālo klimata politikas mērķu un Mēru Pakta mērķu sasniegšanu. Aktivitātes: • <i>Piecu pilotpilsētu atlase (pilsētu atlases ietvaros tiks ņemta vērā arī funkcionālo teritoriju ietekme);</i> • <i>Klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām darbību izvērtēšana pilotpilsētās;</i> • <i>Risinājumu izstrāde pilotpilsētās klimata politikas izaicinājumu ieviešanai;</i> • <i>Nodrošināt pilotpilsētu gatavību oglekļa mazietilpīgas un klimatnoturīgas attīstības ieviešanai;</i> • <i>Latvijas klimatam draudzīgāko pilsētu apbalvošanas pasākums.</i> Projekta prognozējamie rezultāti: • <i>veicināta oglekļa mazietilpīga attīstība Latvijas pilsētās;</i>

	• <i>veicināta klimatnoturība Latvijas pilsētās;</i> • <i>izstrādāti specifiski novērtējumi, rīki, ieteikumi un plānojumi piecām pilotpilsētām, lai veicinātu to zema oglekļa un klimatnoturīgu attīstību;</i> • <i>veikti seši ikgadēji visu 76 Latvijas pilsētu izvērtējumi;</i> • <i>īstenoti ieinteresēto pušu un sabiedrības izpratnes veicināšanas, spēju celšanas un iesaistes pasākumi.</i>
--	---

6. Ieviešanas uzraudzības rādītāji

6.1.Ilgtermiņa attīstības rādītāji

Latgales plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības rādītāji ir noteikti, lai novērtētu Latgales stratēģijā 2030 izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu. 6.1.tabulā ir apkopoti rādītāji, pēc kuriem tiek vērtēta Latgales reģiona izaugsme ilgtermiņā. 6.10.tabulā 86.lpp. ir apkopoti vidēja termiņa rādītāji un to novērtējums. 6.1.apakšnodaļā tiek sniegts kopējais izvērtējums gan par vidēja termiņa, gan ilgtermiņa rādītājiem, to sasniegšanas progresu un analīze, kā arī ieteikumi turpmākajām rīcībām. Pēc apkopotajiem rādītājiem ir iespējams novērtēt reģiona attīstības tendences. Novērtējot rādītāju izmaiņas ir secināms, ka:

- Latgales reģiona iedzīvotāju skaits turpina samazināties. Šī tendence saglabājas visā valstī kopumā. Joprojām dzimušo skaits nespēj nosegt mirušo skaitu un, papildus tam, iedzīvotāji turpina emigrēt uz citiem reģioniem, lielākoties Rīgas, un uz ārvalstīm. Esošā tendence norāda uz iespējamu iedzīvotāju skaita samazināšanos zem 300 tūkstošiem reģionā 2030.gadā.
- Privātā sektora īpatsvars pievienotās vērtības radīšanā reģionā nav palielinājies. Lai noturētu sasniegto ilgtermiņa stratēģisko mērķi 82% (86,27% 2016.gadā, bet iespējama kļūda nozaru definēšanā), jāturpina uzsāktie pasākumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai un investīciju piesaistei reģionā.
- Iedzīvotāju ienākumi joprojām ir mazāki, kā citos reģionos, kaut arī katru gadu nedaudz palielinās, un darba samaksa ir ievērojami mazāka par ES valstu vidējo bruto darba samaksu (ap 40%). Atšķirīgo vidējās darba samaksas aprēķinu dēļ nevar precīzi noteikt atšķirības %, bet provizoriski aprēķini liecina, ka ilgtermiņā var neizdoties sasniegt prognozētos 60% no ES vidējās bruto darba samaksas līmeņa.
- Latgales reģionā pēdējos gados ir novērojams bezdarba līmeņa samazinājums. Pēckrīzes periodā vairākās pašvaldībās šis rādītājs sasniedza 30%, 2014.gada beigās bezdarba līmeņa rādītājs bija 17,8%, 2017.gada vidū - 12,2%, arī 2019.gadā – 12,2%. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi 2030.gadā 8%, ir nepieciešams vēl lielāks aktivitāšu kopums valstiskā līmenī, kas veicinātu uzņēmējdarbības attīstību, jaunu darba vietu radīšanu reģionos. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars aug par aptuveni 1,5 %punktiem gadā. Nodarbināto iedzīvotāju skaits ir svārstīgs, nodarbinātības līmenis ilgtermiņā lēnam pieaug.
- Reģionālās atšķirības valstī nemazinās. Mēneša vidējā bruto darba samaksa Latgales reģiona privātajā sektorā ir zemāka nekā sabiedriskajā sektorā.

6.1. Kopsavilkuma tabula - ilgtermiņa attīstības rādītāji

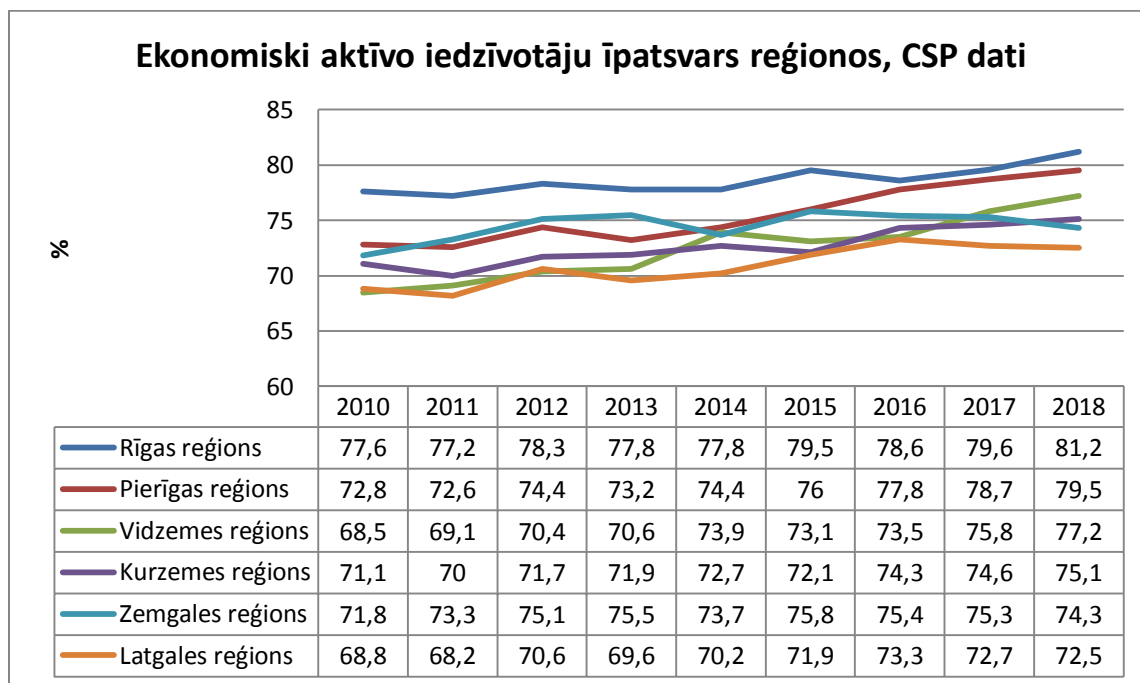
Attīstības rādītājs	Mērvienība	Bāzes gads	Bāzes rādītājs	Uzraudzības periodā sasniegtais	Mērķis 2030	Informācijas avots	Piezīmes
Ekonomisko aktīvo iedzīvotāju īpatsvars	% no reģiona iedzīvotāju skaita vecumā no 15 līdz 64 gadiem	2009.g.	69,2%	72.5%	80%	CSP	Dati uz 31.12.2018.
Nodarbinātības līmenis	% no reģiona iedzīvotāju skaita vecumā no 15 līdz 64 gadiem	2008.g.	63,8%	63.7%	80%	CSP	31.12.2018.
Nodarbinātības līmenis	Darba vietas	2009.g.	141 tūkst. 76968	110 tūkst.	171 tūkst.	CSP	31.12.2018. CSP dati 2009.g.dati kā bāzes rādītājs precizēti saskaņā ar CSP
Darba vietas (izveidotas jaunas un saglabātas esošās)	Nodarbināto skaits pēc faktiskās darba vietas reģionā (pamatdarbā)	2008.g.	97 tūkst. 83 tūkst. CSP dati 2017.	97 161	130 tūkst.	CSP	2017.gada rādītājs Bāzes rādītājs precizēts saskaņā ar CSP
Bezdarba līmenis	% no ekonomiski aktīvajiem	2010.g.	21%	12.2% Rādītājs uzlabojas	8%	NVA	31.08.2017.
Mēneša vidējā bruto darba samaksa	% no ES vidējas bruto darba samaksas līmeņa	2009.g.	33%	40%	60%	CSP	Aprēķini pēc EUROSTAT publikācijām 70% no LV vidējā
	LVL vidējā mēnesī EUR vidēji mēnesī	2009.g.	319,25 454,25	701 EUR Rādītājs uzlabojas	-	CSP	2018.
Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotājs	2010.g.	337,8 tūkst.	282 676 tūkst. Rādītājs neuzlabojas	300 tūkst.	PMLP	09.2019.
Iedzīvotāju starpreģionu migrācija	Iedzīvotājs	2009.g.	-1126	-678 Rādītājs uzlabojas	0	CSP	2018.
Dabiskais pieaugums	Iedzīvotājs	2009.g.	-2 668	-2 763 Rādītājs neuzlabojas	0	CSP	2018.
Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	Iedzīvotājs	2009.g.	-1126	-1868 Rādītājs neuzlabojas	1000	CSP	2018.
Iedzīvotāju izglītības līmenis	% ar augstāko izglītību;	2000.g.	6,8	22.4%	pieaug	CSP	Vecumgrupā 15-74 g.

	% ar profesionālo izglītību	2000.g.	15,5	Rādītājs uzlabojas 36.3%	pieaug	CSP	Vecumgrupā 15-74 g.
Latgales reģiona IKP	Faktiskajās cenās, tūkst. EUR	2009.g.*	1 576 578 EUR	Rādītājs uzlabojas 1 781 252	pieaug	CSP	2016.gadā
Latgales reģiona IKP	LVL uz 1 iedz.	2009.g.*	3181 LVL/4973 EUR	Rādītājs ilgtermiņā uzlabojas 6 516	pieaug	CSP	2016.gadā
Privātā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā**	%	2007.g.	72%	Rādītājs ilgtermiņā uzlabojas 86.27%	82%	CSP	2016.gadā
Publiskā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā**	%	2007.g.	28%	Rādītājs uzlabojas 13.73%	18%	CSP	2016.gadā LPR aprēķini pēc NACE 2.red. (M) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, (N) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība (O) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana (P) Izglītība (Q) Veselība un sociālā aprūpe
Ekonomiski aktīvās statistikas vienības uz 1000 iedz.	Vienības uz 1000 iedz.	2008.g.	48	Rādītājs uzlabojas 68	100	CSP	2017.gada rādītājs
Ekonomiski aktīvās statistikas vienības	Mikro	2008.g.	15 268	17 308	pieaug	CSP	2017.gada rādītājs. Tirdzniecības sektora ekonomiski aktīvās vienības
	Mazās		1 001	481	pieaug		
	Vidējās		190	365	pieaug		
	Lielās		28	11	pieaug		
	Kopā		16 487	18 165	pieaug		
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju	LVL	2009.g.	158	Rādītājs uzlabojas, bet ir mazākais starp reģioniem 368 EUR	80% no Latvijas rādītājiem	CSP	RAIM 2018.g. 68.3% no LV
Nabadzības riska indekss	%	2008.g.	42	44.2	30	CSP	2017.gada rādītājs

Latgales reģionā				Rādītājs neuzlabojas			
Nefinanšu investīcijas Latgales reģionā	salīdzināmajās cenās; milj. latu	2008.g.	285,4	198 Rādītājs neuzlabojas	pieaug	CSP	2017.gada salīdzināmajās cenās, miljoni eiro, 4.4% no LV
Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi uz 1 iedz. Latgales reģionā	LVL	2009.g.	536 763 EUR	1197.4 EUR Rādītājs uzlabojas	pieaug	pašvaldības	RAIM 2018.g.
Latgales reģiona teritorijas attīstības līmeņa indekss	Indekss	pēc 2009.gada datiem, salīdzinot ar 2009.gada vidējiem rādītājiem; 2013.g.	-1,164 -1,395	 -1,285 Rādītājs neuzlabojas	uzlabojas	VRAA	2016. (mainījās aprēķina metodika, tāpēc kā bāzes gads izmantots 2013.g. VRAA dati)
Apsaimniekotās LIZ	%	2010.g.	82%	84.2%	96%	ZM (LAD)	LAD dati par koptajām platībām

6.1.1. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars

Par ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem tiek uzskatīti nodarbinātie iedzīvotāji un bezdarbnieki (gan reģistrētie NVA, gan neregistrētie), kuri aktīvi meklē darbu. Šie dati tiek iegūti izlases veida iedzīvotāju apsekojumā par ekonomisko aktivitāti (tai skaitā nodarbinātību) personām vecumā no 15 līdz 74 gadiem.

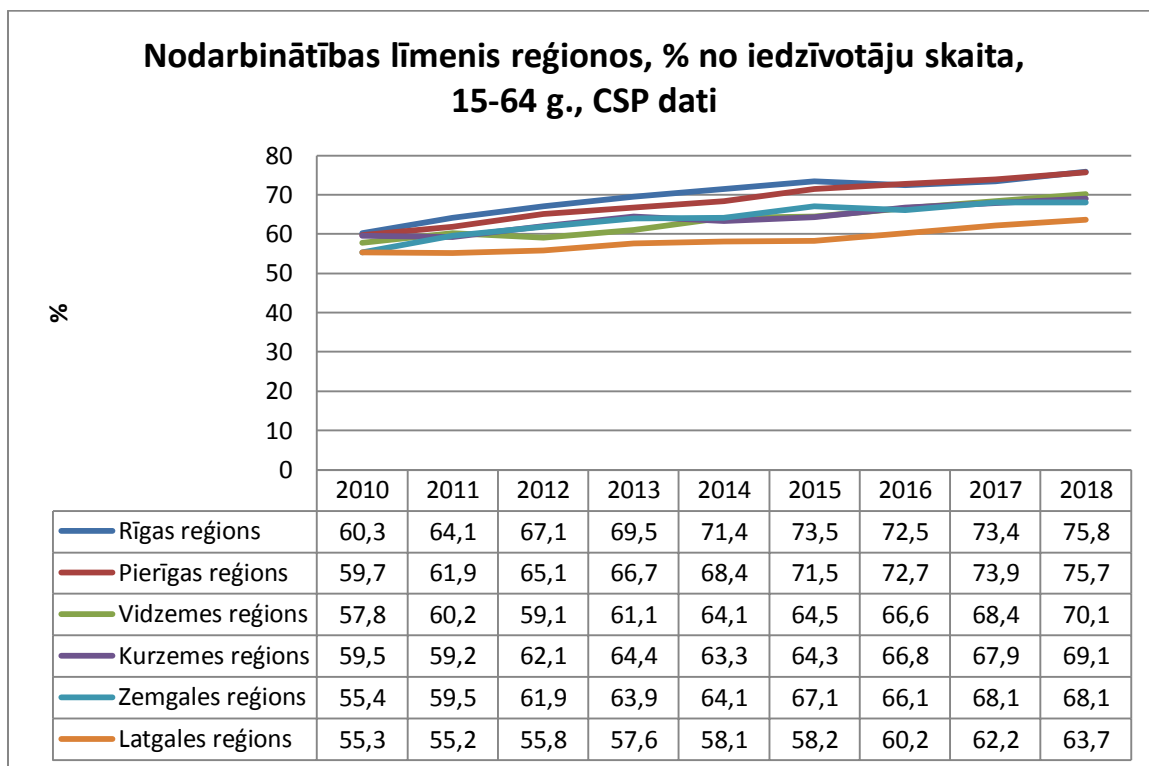
6.1.attēls Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars reģionos

Latgales reģionā iedzīvotāju ekonomiskā aktivitāte kopumā vērtējama kā nedaudz zemāka par citiem reģioniem, tomēr atšķirības ir par dažiem %punktiem, kas nav būtiski sliktāks rādītājs par Zemgales un Kurzemes reģionu. Vērojama pozitīva tendence rādītājiem uzlaboties vienmērīgi, kas nerada krasas izmaiņas nodarbinātības un bezdarba rādītājos. Nelielais samazinājums pēdējos gados skaidrojams arī ar iedzīvotāju skaita samazinājumu un sabiedrības novecošanos kopumā. Likumsakarīgi, ka pieaugot ekonomiskajai aktivitātei, samazinās bezdarbs. Visaugstākā ekonomiskā aktivitāte ilgstoši ir Rīgas reģionā un Pierīgā, kur koncentrējas lielākais valsts iedzīvotāju un uzņēmumu īpatsvars.

6.1.2. Nodarbinātības līmenis

Nodarbinātības līmenis atspoguļo nodarbināto iedzīvotāju īpatsvaru kopējā iedzīvotāju skaitā vecumā no 15 līdz 64 gadiem. Par nodarbinātajiem uzskata arī pašnodarbinātās personas uzņēmējdarbībā, lauku saimniecībā vai profesionālajā praksē, kā arī, kuras strādā savā lauku saimniecībā (zemnieku vai piemājas), lai saražotu produkciju pašu patēriņam vai pārdošanai. Izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus 2009.gadā, kā bāzes rādītāji tika izmantoti dati pirmskrīzes jeb ekonomikas straujās augšupejas periodā, līdz ar to vērojams straujš gandrīz visu rādītāju kritums 2009. -2011.gadā, kad iestājās finanšu krīze. Nodarbinātības līmenis Latgales reģionā 2008.gadā bija 63,8%, kas ir visaugstākais rādītājs kopš 2000.gada, bet krīzes ietekmē jau 2011.gadā tas samazinājās līdz 55,2%. Tas tomēr nav zemākais nodarbinātības līmenis, jo Latgales reģionā viszemākais tas ir bijis 2000.gadā – 47,4%. Kopš 2012.gada rādītājiem ir augšupejoša tendence par pāris %punktiem ik gadu. 2018.gadā atkal ir gandrīz sasniegts augstākais līmenis, rādītājs ir 63,7% un ir vērojama stabila nodarbinātības līmeņa augšupeja. Arī

valstī kopumā un citos reģionos šī tendence ir augšupejoša. Tomēr Rīgas un Pierīgas reģiona nodarbinātības līmeņa rādītāji (attiecīgi 75,8% un 75,7%) ir pat nedaudz augstāki kā vidējais ES. Kā redzams 6.2.attēlā, Latgales reģiona rādītāji ir par 6 līdz 12% punktiem zemāki par citu reģionu rādītājiem. Šie dati korelējas ar bezdarba rādītājiem, kas Latgales reģionā ir ievērojami augstāki kā citos reģionos un valstī kopumā, kā arī kopējo iedzīvotāju skaitu, kas samazinās straujāk par darbavietu skaita samazinājumu.

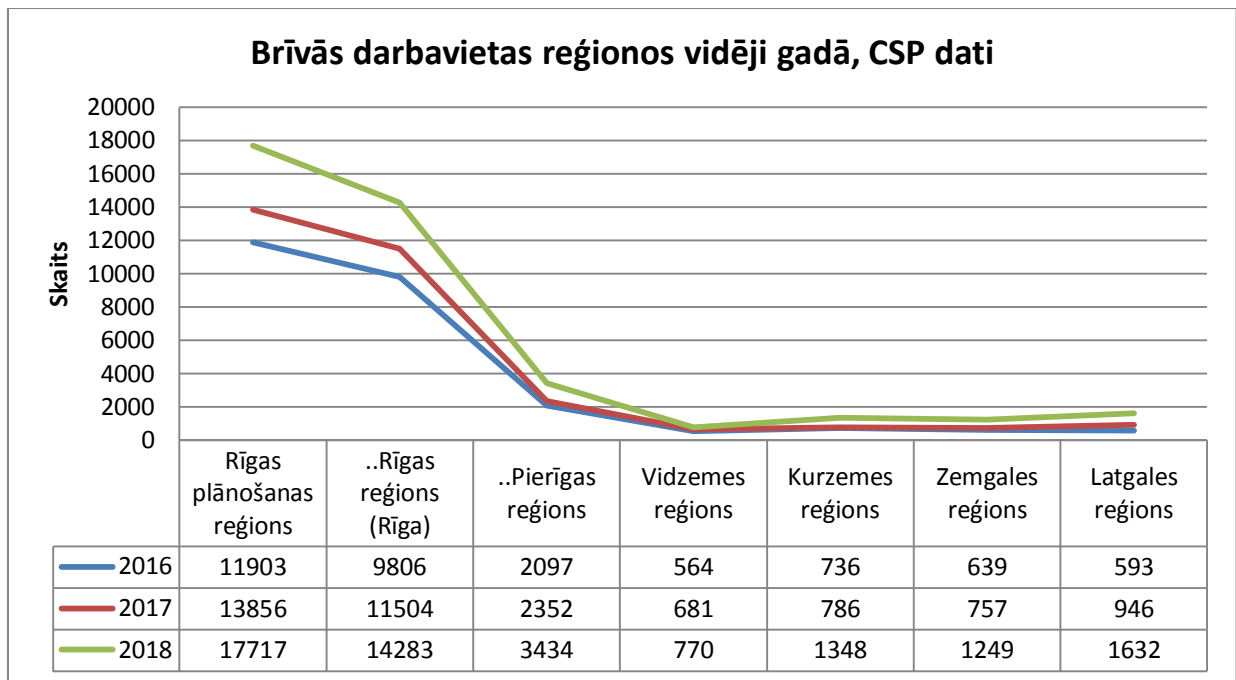

6.2.attēls Nodarbinātības līmenis reģionos

6.1.3. Darba vietas

6.3.attēlā¹ redzams, ka Latgales reģionā ir neliels brīvo darbavietu skaits, bet kopējais aizņemto darbavietu skaits (5.4.attēls) ilgtermiņā nav būtiski samazinājies, lai arī vērojama lejupslīde. Ilgstoši reģionā saglabājas vislielākais darba meklētāju skaits uz vienu vakanci.

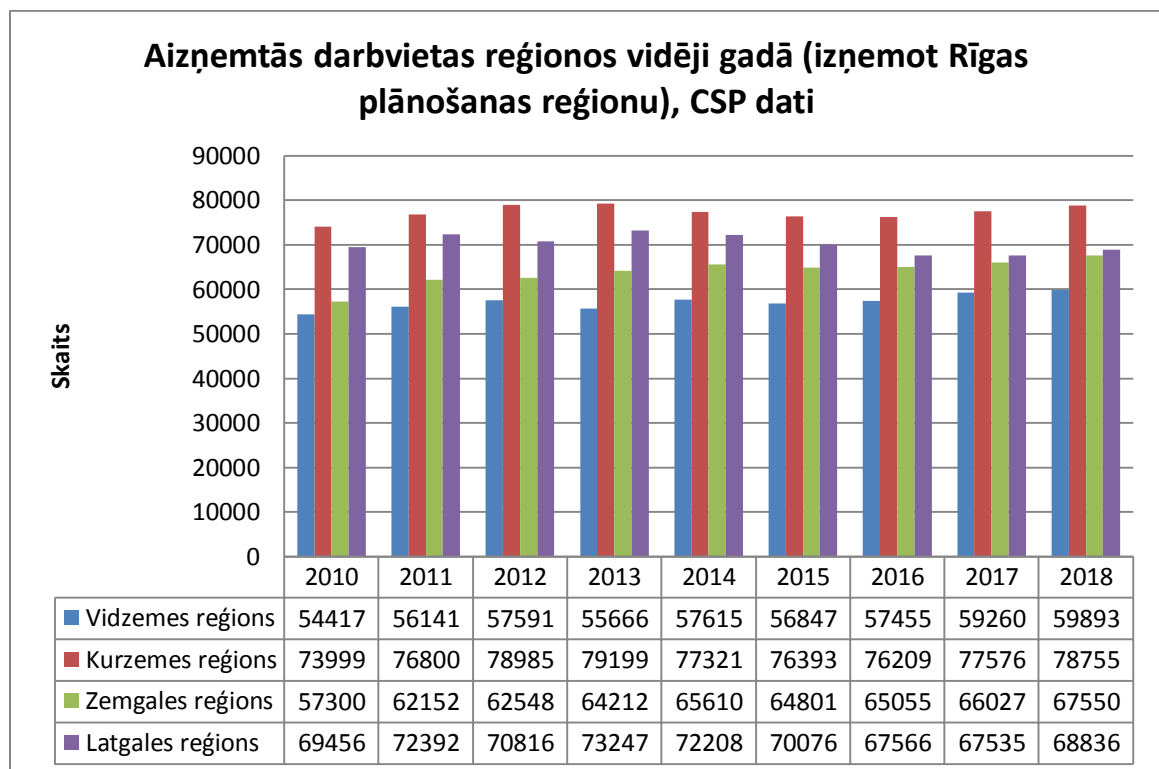
¹ Bez Rīgas un Pierīgas reģiona, jo tad reģioni ir reāli salīdzināmi

6.3.attēls Brīvās darbavietas reģionos

Kopējais aizņemto darbavietu skaits no 69 456 vietām 2010.gadā ir samazinājies uz 68 836 darbavietām 2018.gadā, jeb par 0,9%.

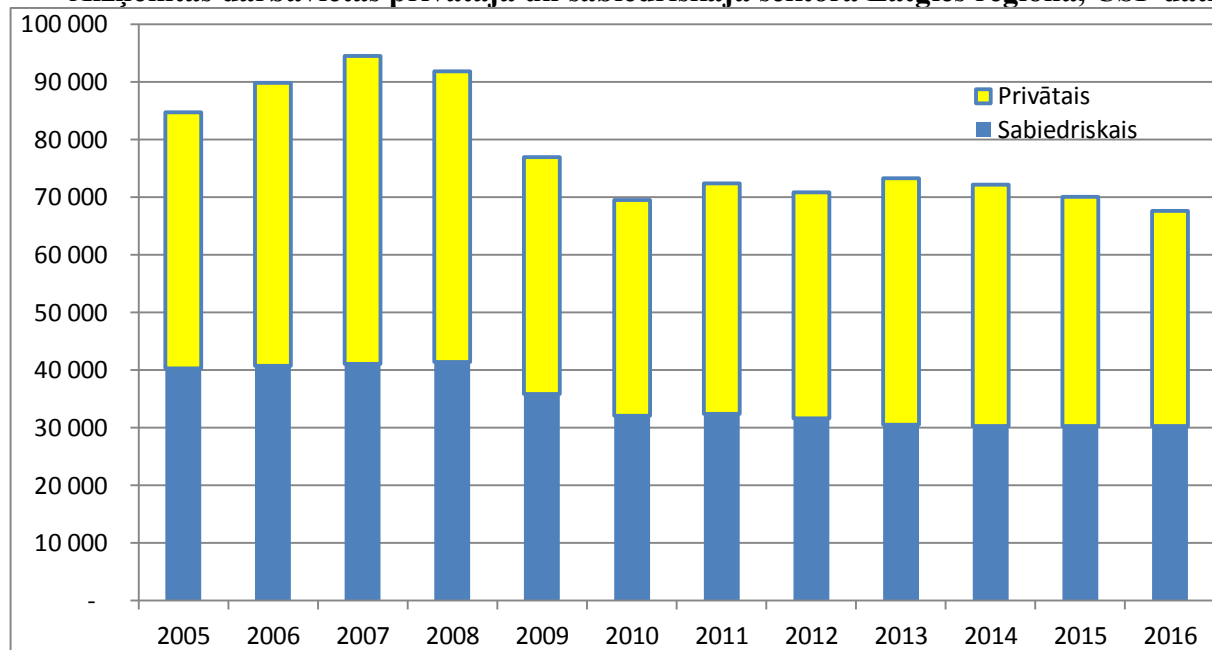
Rādītājs vidējā termiņā ir samazinājies (6.4.attēls), bet ilgtermiņā situācija varētu uzlaboties. Rīgā un Rīgas reģionā pēdējos gados aizņemto darbavietu skaits pieaug par 4 līdz 15 tūkstošiem gadā.

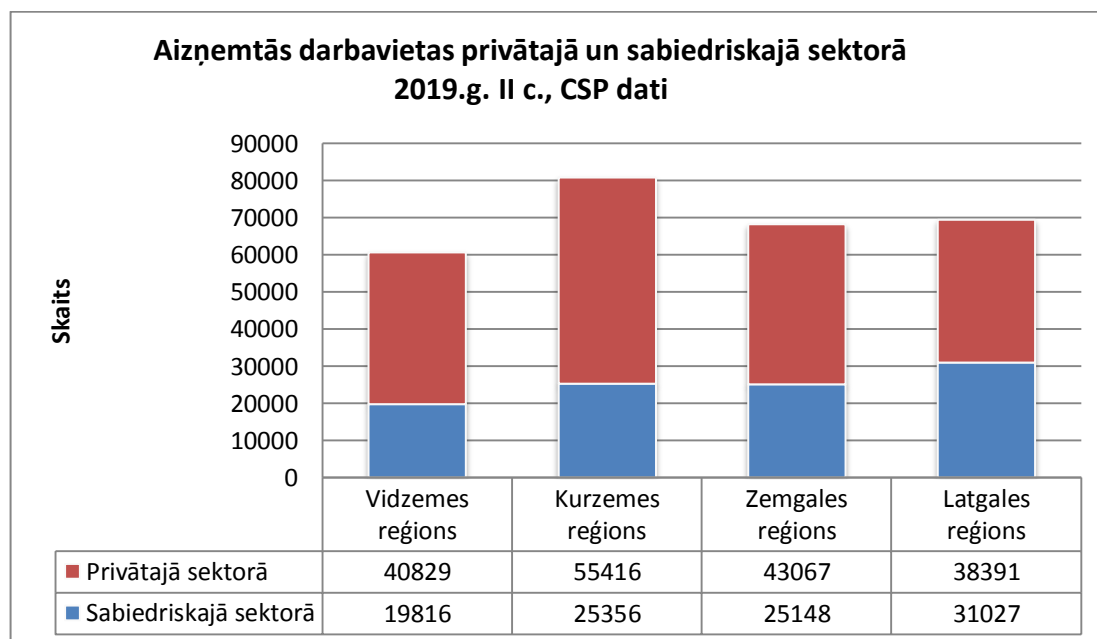
6.4.attēls Aizņemtās darbavietas reģionos

RAIM dati liecina, ka reģionā iedzīvotāji 2018.gadā visvairāk ir nodarbināti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības sektorā, rūpniecības un enerģētikas sektorā, tirdzniecības, izmitināšanas un ēdināšanas sektorā, kā arī izglītības sektorā un transporta sektorā (pēc NACE). Vērojama pozitīva tendence, ka samazinās sabiedriskajā sektorā nodarbināto īpatsvars pret privāto sektoru (skat.6.5. un 6.6.attēlu), kas ir viens no vidējā termiņa būtiskiem rezultātiem rādītājiem Latgales reģiona attīstības plānošanas dokumentos. Bet šis samazinājums ir sasitīts ar ievērojamo valsts pārvaldes iestāžu likvidēšanu reģionos laika posmā kopš 2009.gada, kas neliecina par labu pārvaldību un publisko pakalpojumu līdzvērtīgu nodrošināšanu visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu dzīvesvietas.

Aizņemtās darbavietas privātajā un sabiedriskajā sektorā Latgales reģionā, CSP dati

6.5.attēls Aizņemtās darbavietas Latgales reģionā privātajā un sabiedriskajā sektorā

6.6.attēls Aizņemtās darba vietas privātajā un sabiedriskajā sektorā 2019.gadā reģionos (izņemot Rīgu un Pierīgu)

Pēc NVA iniciatīvas SIA "GfK Custom Research Baltic" veiktā darba devēju aptauja apliecina, ka 2017.gadā Latgalē procentuāli vairāk kā citos reģionos jaunajās darbavietās bija pieprasīta 9.profesiju grupa – Vienkāršās profesijas (28% no visām plānotajām jaunajām darba vietām Vienkāršo profesiju grupā), kas ir arī viena no divām procentuāli vairāk pieprasītajām profesiju grupām Latgalē. Kopā ar 7.profesiju grupu – Kvalificēti strādnieki un amatnieki, kas ir visvairāk pieprasītā profesiju grupa Latgalē (41% no visām Latgalē plānotajām jaunajām darba vietām), tās veido lielāko daļu no visām jaunajām darba vietām šajā reģionā¹.

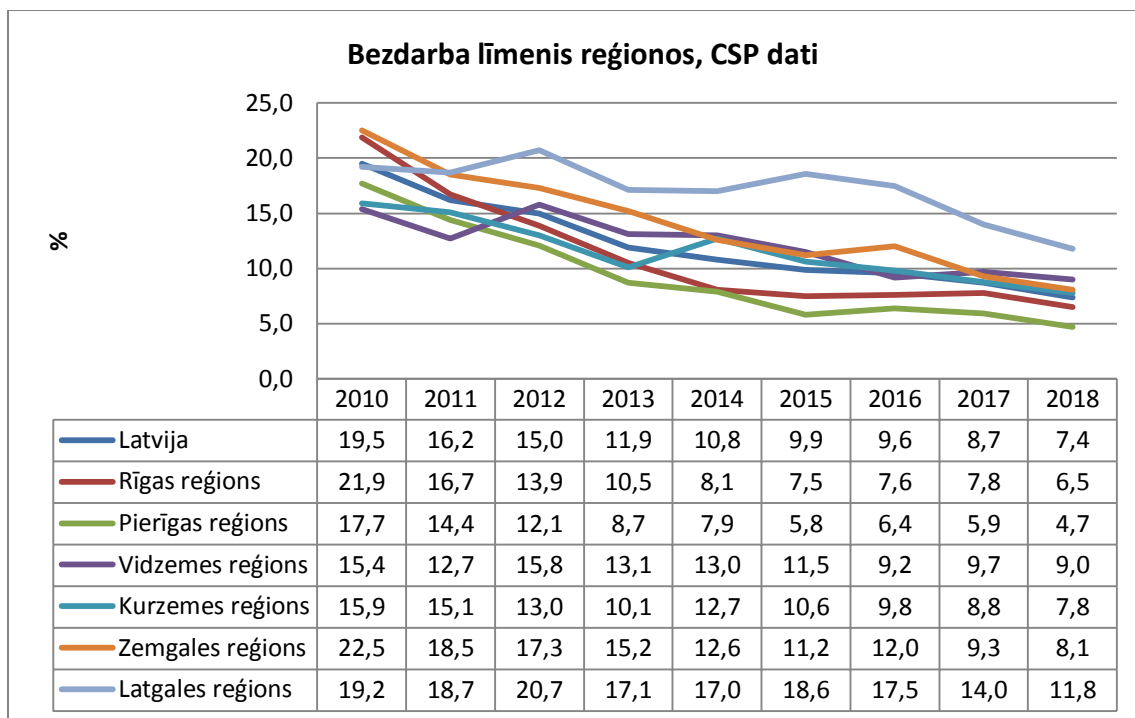
Minētais pētījums rāda, ka Latgalē tiek plānots arī salīdzinoši augstāks samazināmo darbavieta īpatsvars kā citos reģionos 5.profesiju grupā - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki (31% no visām Latgalē plānotajām likvidējamajām darbavietām) un 6.profesiju grupā - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki (14% no visām Latgalē plānotajām likvidējamajām darbavietām). Gandrīz visas (96%) no Latvijā likvidējamajām darbavietām 6.profesiju grupā ir tieši Latgalē.

6.1.4. Bezdarba līmenis

Bezdarba līmenis ir darbaspēka daļa (izteikta procentos), kas vēlas un ir spējīgi strādāt, bet kam nav darba un kas aktīvi meklē darbu. Šajā pārskatā pārsvārā tiek izmantoti CSP dati, kur bezdarba līmeni rēķina reģistrēto bezdarbnieku skaits/ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem attiecīgajā vecumposmā (15-64 gadi). NVA aprēķinos izmanto arī reģistrēto bezdarbnieku skaits/iedzīvotāju kopējais skaits attiecīgajā vecumgrupā, un šis rādītājs ir par ~5%punktiem zemāks (piemēram, 5.2.tabula). Tāpēc, ņemot vērā NVA datus, secināms, ka vidējā termiņā bezdarba samazināšanas mērķis salīdzinājumā ar bāzes gadu gandrīz ir sasniegts – bezdarba rādītājs ir samazinājies par 9,8%punktiem. Rēķinot bezdarbnieku īpatsvaru ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, rādītājs arī uzlabojas. Lai precīzi noteiktu, vai bezdarba līmeņa rādītāji uzlabojas ekonomiskās augšupejas ietekmē vai iedzīvotāju skaita samazināšanās (vai citu iemeslu) dēļ, ir nepieciešami papildus pētījumi.

Latgales reģionā ilgstoši saglabājas augsts bezdarba līmenis. 6.7.attēlā redzams, ka 2010.gadā visos reģionos bezdarba līmenis bija vienādi augsts, bet 2018.gadā tikai Latgales reģionā tas ir 11,8%, kas ir gandrīz trīs reizes augstāks kā Pierīgas reģionā un ievērojami augstāks kā Zemgales reģionā, Kurzemes reģionā un valstī kopumā. Viszemākais bezdarba līmenis ir Rīgas un Pierīgas reģionā, kur līdz ar to ir augstāks arī iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes līmenis. Latgales reģionā 2012.gadā vidējais bezdarba līmenis ir bijis 20,7%, bet dažos novados virs 20% tas saglabājas joprojām.

¹ http://www.nva.gov.lv/docs/31_59034c1a2ce226.35360935.pdf

6.7.attēls Bezdarba līmenis reģionos, CSP dati

Tabulā 6.2. un 6.7.attēlā redzams (NVA un CSP dati), ka bezdarba līmenis reģionā turpina samazināties un 2019.gada otrajā pusē ir vēsturiski zemākais kopš bāzes perioda 9,9%. Tomēr pierobežas novados tas joprojām ir augsts – Ciblas novadā 21,3%, Zilupes novadā 19,7%, Viļānu novadā 18,7%. Deviņās reģiona pašvaldībās bezdarba līmenis ir zem 10% - no 6,3% Vārkavas un Ilūkstes novadā līdz 9,4% Viļakas novadā.

LPR Latgales stratēģijas un Latgales programmas 2010.-2019.īstenošanas uzraudzības pārskats 2019 Apstiprināts 13.12.2019. LPR AP sēdē
Bezdarba rādītāji Latgales reģiona pašvaldībās 2019.g.septembrī, NVA dati

Pilsētas un novadi	Reģistrēto bezdarbnieku skaits	Bezdarbības līmenis (%)	Reģistrēto bezdarbnieku skaits	Dzimums		Problēmgrupas				Bezdarba ilgums				Izglītības līmenis					
				Sievietes	Vīrieši	Ilgstojšie bezdarbnieki	Invalidi - bezdarbnieki	Jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem	Pirmspensijas vecuma bezdarbnieki										
										līdz 6 mēn.	6 - 12 mēn.	1 - 3 gadi	3 gadi un vairāk	augstākā izglītība	profesionālā izglītība	vispārējā vidējā izglītība	pamati izglītība	zemākā par pamati izglītību	nav norādīta
Valstī	52595	4,5	52595	29960	22635	12663	7645	3131	8823	28033	11899	6595	6068	11557	18687	13123	8034	1165	29
Daugavpils	3148	6,4	3148	1839	1309	1008	530	177	633	1414	726	575	433	628	1451	623	349	97	
Rēzekne	1394	8,3	1394	821	573	614	430	65	314	518	262	346	268	245	632	368	133	16	
Aglonas novads	252	12,6	252	119	133	124	33	5	46	77	51	56	68	25	135	49	35	8	
Baltinavas novads	75	11,8	75	42	33	44	16	3	14	18	13	19	25	5	27	26	14	3	
Balvu novads	639	8,6	639	334	305	289	134	33	123	246	104	119	170	88	222	198	123	7	1
Cīblas novads	333	21,3	333	161	172	208	58	18	73	81	44	77	131	22	134	110	66	1	
Dagdas novads	529	12,3	529	262	267	275	85	19	125	149	105	103	172	28	300	88	102	11	
Daugavpils novads	1167	9,2	1167	625	542	570	180	45	273	382	215	226	344	89	434	315	275	54	
Ilūkstes novads	255	6,3	255	123	132	114	23	13	56	76	65	55	59	24	95	75	53	8	
Kārsavas novads	570	17,0	570	280	290	405	158	25	115	94	71	135	270	39	267	145	114	5	
Krāslavas novads	952	11,1	952	515	437	470	151	32	240	287	195	236	234	69	438	241	170	32	2
Līvānu novads	738	11,3	738	408	330	367	194	39	167	255	116	141	226	64	277	249	137	11	
Ludzas novads	1215	16,0	1215	656	559	781	353	32	281	251	183	262	519	95	529	412	177	2	
Preiļu novads	484	8,4	484	257	227	187	122	21	90	194	103	104	83	52	227	107	77	21	
Rēzeknes novads	2423	15,2	2423	1260	1163	1428	479	95	516	587	408	486	942	156	1044	644	544	34	1
Riebiņu novads	302	10,1	302	161	141	126	44	20	62	114	62	48	78	15	164	63	55	5	
Rugāju novads	119	8,8	119	61	58	55	33	9	24	40	24	29	26	13	44	32	29	1	
Vārkavas novads	73	6,3	73	34	39	26	12	3	19	28	19	17	9	6	29	15	19	4	
Viļakas novads	277	9,4	277	135	142	145	85	9	64	78	54	69	76	21	113	66	72	5	
Viļānu novads	640	18,7	640	360	280	374	155	43	122	172	94	158	216	47	331	142	109	11	
Zilupes novads	330	19,7	330	180	150	235	98	10	72	46	49	75	160	23	139	114	49	4	1
KOPĀ REĢIONĀ	15915	9,9	15915	8633	7282	7845	3373	716	3429	5107	2963	3336	4509	1754	7032	4082	2702	340	5

6.2.tabula Bezdarba līmenis Latgales reģiona pašvaldībās, NVA dati

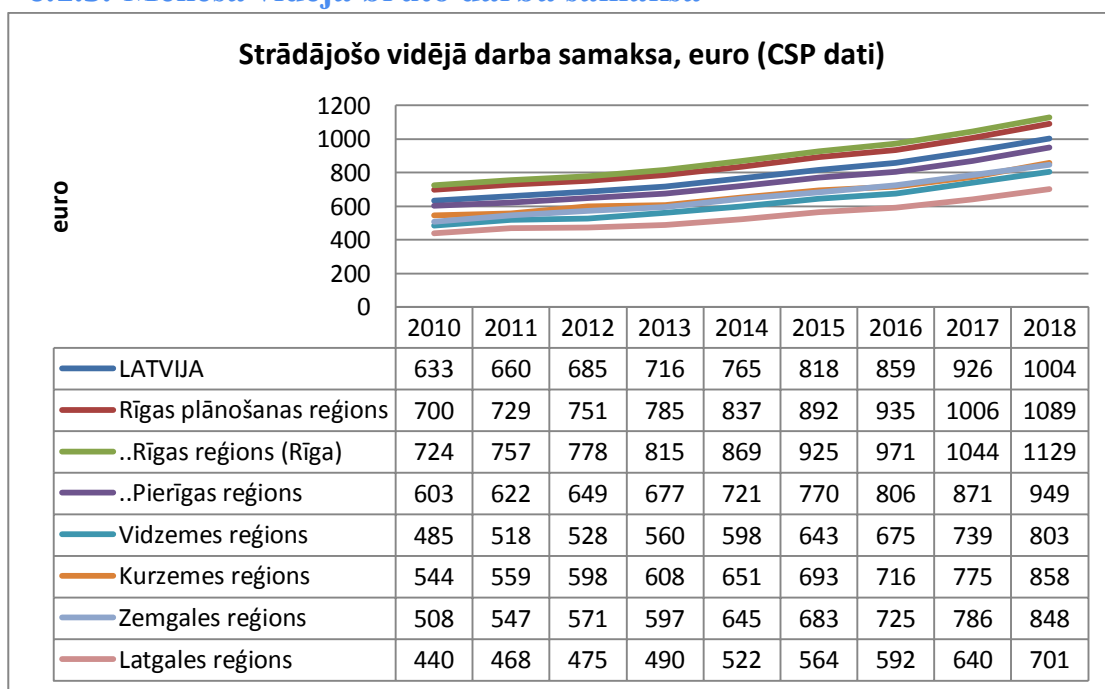
Reģiona pašvaldībām raksturīgi, ka bezdarba līmeņa rādītāji ilgstoši saglabājas ļoti augsti, divas līdz četras reizes pārsniedzot citu reģionu pašvaldību bezdarba rādītājus. Neskatoties uz to, ka gandrīz pusei reģistrēto bezdarbnieku (44,2%) ir profesionālā izglītība, viņiem ir problēmas atrast darbu. Arī ar augstāko izglītību reģionā darbu meklē vairāk par 1700 iedzīvotāju, bet vislielākais īpatsvars ir bezdarbnieki bez profesijas – ar vispārējo vidējo vai pamatzglītību – virs 6700 jeb 42,6%.

Latgales reģionā atšķirībā no citiem reģioniem ir netipiski daudz ilgstošo bezdarbnieku, kuri šajā statusā ir vairāk par 3 gadiem – 4509 jeb 28% no visiem bezdarbniekiem. Arī bezdarbnieku ar bezdarba ilgumu no 1 līdz 3 gadiem Latgales reģionā ir ļoti daudz – 21% no visiem reģionā reģistrētajiem bezdarbniekiem. Kopā tas veido gandrīz pusi no visiem reģiona bezdarbniekiem.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskatu, rādītāji nedaudz uzlabojas.

Problemātiski, ka liels bezdarbnieku īpatsvars Latgales reģionā ir pirmspensijas vecumā – 21,5% (6.8.attēls), jo darba devēji nelabprāt izvēlas šādus darbiniekus. Tendence palielināties bezdarbnieku īpatsvaram ir līdz ar vecuma palielināšanos, bet tas nenozīmē, ka jauniešu bezdarbs nav problēma. Iespējams, ka liela daļa jauniešu netiek ieskaitīti šajā statistikā, jo ir devušies darba meklējumos ārpus valsts. Kā liecina statistika par no valsts izbraukušo personu vecumstruktūru, tieši jaunieši 20-29 gadu vecumā visvairāk pamet valsti jau kopš 2010.gada.

6.1.5. Mēneša vidējā bruto darba samaksa

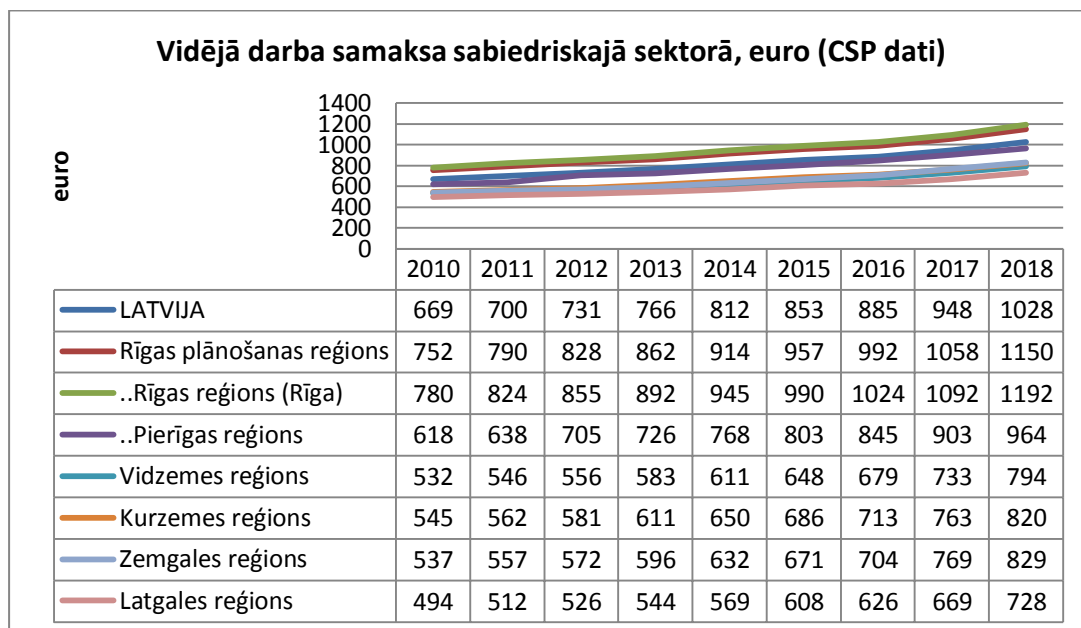

6.8.attēls Strādājošo vidējā bruto darba samaksa reģionos

6.8.attēls atspoguļo vidējo darba samaksu reģionos un vidēji valstī. Redzams, ka visos reģionos darba samaksa vienmērīgi pieaug. Tomēr skaitliskā izteiksmē darba samaksa Latgales reģionā ilgstoši ir viszemākā. Darba algai turpinot palielināties esošo faktoru ietekmē, Latgales reģionam būs apgrūtināši sasniegt ilgtermiņa mērķi – 60% no vidējās ES bruto darba samaksas līmeņa 2030.gadā, jo kopš bāzes gada, pēc LPR aprēķiniem un eurostat.eu pieejamās informācijas, rādītājs ir pat samazinājies.

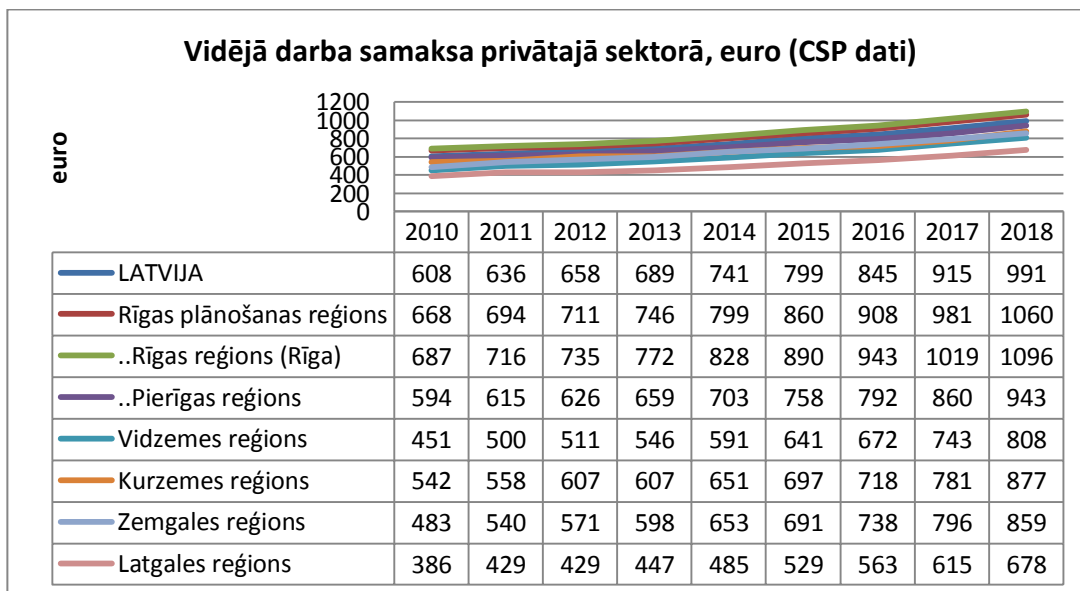
Analizējot vidējo bruto darba samaksu pa darbības veidiem 2019.gada I ceturksnī, secināms, ka Latvijā visaugstākā darba samaksa ir (K) Finanšu un apdrošināšanas darbības sektorā strādājošiem – 2172 EUR, (J) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi – 1695 EUR.

Viszemākā darba samaksa ir (I) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi sektorā strādājošiem – 723 EUR, (P) Izglītībā – 816 EUR.

6.9.attēls Mēneša vidējā bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā

Sabiedriskajā sektorā 2018.gadā augstāka darba samaksa ir Rīgas plānošanas reģionā (1150 EUR), Vidzemes, Kurzemes un Zemgales reģionā ir ļoti līdzīga (no 794 – 829 EUR), Latgales reģionā nedaudz zemāka (728 EUR).

6.10.attēls Mēneša vidējā bruto darba samaksa privātajā sektorā

Privātajā sektorā strādājošo darba samaksa laika periodā no 2010.gada līdz 2018.gadam arī vienmērīgi pieaug, bet šajā sektorā Latgales reģiona vidējā darba samaksa vairāk atpaliek no citu reģionu strādājošo vidējās darba samaksas. 2018.gadā starpība ar valsts vidējo rādītāju bija 31,6%, bet 2010.gadā – 37%. Salīdzinot ar cietiem reģioniem (Rīgas 37%, Vidzemes 44%, Kurzemes 38%, Zemgales 43,7%) Latgales reģionā darba samaksas pieaugums privātajā sektorā 43% kopš 2010.gada ir straujāks par Rīgas un Kurzemes reģionu, bet atpaliek no Vidzemes un Zemgales reģiona par aptuveni 1 %punktu.

6.2. tabula Darba ņēmēju skaita sadalījums pēc mēneša bruto darba ienākumiem 2019.g.augusts, CSP dati (euro)

			..Ar minimālo darba algu vai mazāk (%)								..Ar minimālo darba algu	Bez darba ienākumiem (skaits)	
	PAVISAM (skaits)	Ar darba ienākumiem (skaits)	..līdz 70.00 (%)	- 70.01 - 150.00 (%)	..150.01 - 300.00 (%)	..300.01 - 500.00 (%)	..500.01 - 700.00 (%)	- 700.01 - 1000.00 (%)	..1000.01 - 1500.00 (%)	..virs 1500.00 (%)			
Latvija	896108	820349	2,2	2,7	5,7	15,5	14,4	20,1	20,7	18,7	18,3	2,5	75759
Rīga	310287	284191	2,0	2,6	5,2	13,4	12,7	19,3	21,8	23,1	16,7	2,0	26096
Daugavpils	34936	32197	2,9	2,8	6,7	19,6	19,2	22,0	17,5	9,3	21,8	3,4	2739
Rēzekne	12136	11249	2,6	3,0	6,3	20,1	17,2	21,6	18,9	10,4	21,5	3,7	887
Aglonas novads	1048	965	2,5	3,4	6,3	26,4	17,5	19,3	16,2	8,4	26,1	6,6	83
Baltinavas novads	338	299	4,3	3,0	7,0	21,7	15,7	17,7	19,7	10,7	29,1	9,0	39
Balvu novads	4638	4187	3,0	4,1	6,6	21,8	16,2	19,0	18,2	11,0	25,3	5,5	451
Cīblas novads	919	848	4,4	3,8	9,6	21,2	16,6	20,4	16,5	7,5	29,7	4,2	71
Dagdas novads	2235	2096	2,5	2,5	7,9	24,9	16,3	20,1	16,0	9,7	25,8	5,3	139
Daugavpils novads	7419	6893	2,7	3,0	8,4	22,5	18,9	21,0	15,3	8,2	25,8	5,5	526
Ilūkstes novads	2488	2320	2,6	3,5	8,0	24,1	16,7	17,3	17,4	10,3	28,1	7,2	168
Kārsavas novads	1968	1804	4,3	3,8	7,3	22,2	15,9	21,2	16,4	9,0	27,1	4,0	164
Krāslavas novads	5132	4774	3,0	2,6	7,5	25,6	18,6	20,1	15,1	7,6	26,2	6,3	358
Līvānu novads	4262	3934	2,0	2,9	6,3	24,6	14,4	20,7	17,1	12,0	23,1	5,3	328
Ludzas novads	4602	4278	2,6	4,2	6,7	22,7	17,0	19,9	18,5	8,3	26,2	5,2	324
Preiļu novads	3641	3371	2,1	2,8	6,2	19,9	17,7	19,2	20,6	11,5	21,2	4,4	270
Rēzeknes novads	9162	8431	2,7	3,4	7,5	23,5	18,1	19,7	15,9	9,2	25,6	4,9	731
Riebiņu novads	1505	1388	2,7	4,1	7,9	22,9	19,2	18,9	15,3	9,1	27,6	5,0	117
Rugāju novads	735	681	3,1	5,1	8,7	23,5	15,1	20,6	14,4	9,5	29,8	6,2	54
Vārkavas novads	562	519	2,7	3,9	8,7	26,8	15,2	18,1	13,3	11,4	28,3	6,4	43
Viļakas novads	1621	1484	2,8	3,2	7,7	20,7	16,9	20,4	17,2	11,2	26,3	6,3	137
Viļānu novads	2025	1881	1,9	3,2	6,4	28,9	17,3	18,6	15,8	8,0	26,0	5,6	144
Zilupes novads	910	828	2,8	4,6	11,8	24,9	15,5	20,7	13,4	6,4	33,1	5,0	82
Kopā	102 2082	% no kopējā	2,5	2,9	6,5	20,0	16,5	19,2	15,9	8,7	22,0	4,2	7,7

6.2.tabulas dati liecina, ka Latgales reģionā 2019.gada augustā ir 102 2082 darba ņēmēji (dati pēc darba ņēmēja deklarētās adreses). Vislielākais īpatsvars ir 300 līdz 500 EUR saņēmušo 2019.gadā – 20,8% strādājošo. Arī valstī kopumā (15,5%) un citos reģionos šajā amplitūdā ir vislielākais īpatsvars (Kurzeme 17,7%, Vidzeme 16,2%, Zemgale 16,3%), izņemot Rīgu, kur visvairāk (21,8%) saņēma darba samaksu robežās no 1000 līdz 1500 EUR. 17,9% Latgales iedzīvotāju saņēma samaksu robežās no 500 līdz 700 EUR, 17,2% - robežās no 1000 līdz 1500 EUR, ar minimālo darba algu vai mazāk strādāja 28,4 % Latgales reģiona darba ņēmēju. 6.3.tabulā redzamas ievērojamas atšķirības reģionu darba ņēmēju īpatsvarā, kuri saņem robežās līdz minimālajai algai – Rīgā un Pierīgā pie 18,7%, vidēji valstī un citos reģionos nedaudz virs 20%. Tāpat atšķiras darba ņēmēju īpatsvars, kuri saņem robežās no 1000 līdz 2000 EUR: Rīgas reģionā 32,1%, Vidzemes – 28,3%, Zemgales – 29,2%, Kurzemes – 27,3%, bet Latgales reģionā – 22,8%.

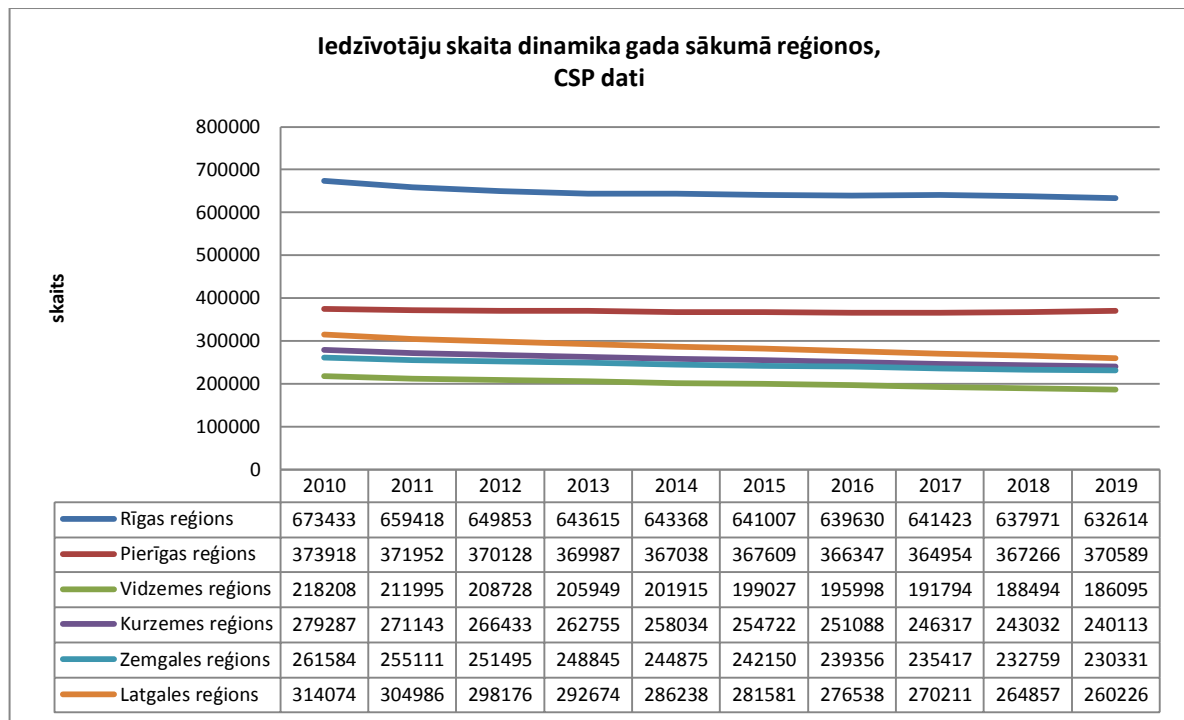
Īpatsvars no darba ņēmēju skaita reģionos ar darba ienākumiem

	LATVIJA	Rīgas reģions (Rīga)	Pierīgas reģions	Vidzemes reģions	Kurzemes reģions	Zemgales reģions	Latgales reģions
Ar darba ienākumiem							
..līdz 70.00	2,2	2,0	2,0	2,1	2,3	1,9	2,8
..70.01-150.00	2,7	2,6	2,6	2,8	2,9	2,6	3,1
..150.01-300.00	5,7	5,2	5,1	5,9	6,2	5,5	7,0
..300.01-500.00	15,5	13,4	13,5	16,2	17,7	16,3	21,7
..500.01-700.00	14,4	12,7	13,1	16,2	16,1	15,2	17,9
..700.01-1000.00	20,1	19,3	19,6	22,3	20,9	20,7	20,8
..1000.01-1500.00	20,7	21,8	21,6	20,3	19,7	21,2	17,2
..1500.01-2000.00	9,0	10,3	10,0	8,0	7,6	9,0	5,6
..2000.01-2500.00	4,1	5,1	4,9	3,1	3,1	3,7	2,0
..2500.01-3000.00	2,1	2,8	2,6	1,4	1,5	1,8	0,8
..3000.01-4000.00	1,9	2,7	2,5	1,1	1,2	1,3	0,7
..4000.01-5000.00	0,8	1,1	1,1	0,3	0,4	0,4	0,2
..5000.01-6000.00	0,3	0,5	0,5	0,1	0,2	0,2	0,1
..virs 6000.00	0,4	0,6	0,7	0,1	0,2	0,2	0,1
..Ar minimālo darba algu vai mazāk	18,3	16,7	16,5	18,5	19,9	17,8	23,9
..Ar minimālo darba algu	2,5	2,0	2,1	2,3	2,8	2,7	4,5

6.3.tabula Īpatsvars no darba ņēmēju skaita reģionos ar darba ienākumiem, % (CSP dati)

6.1.6. Iedzīvotāju skaits

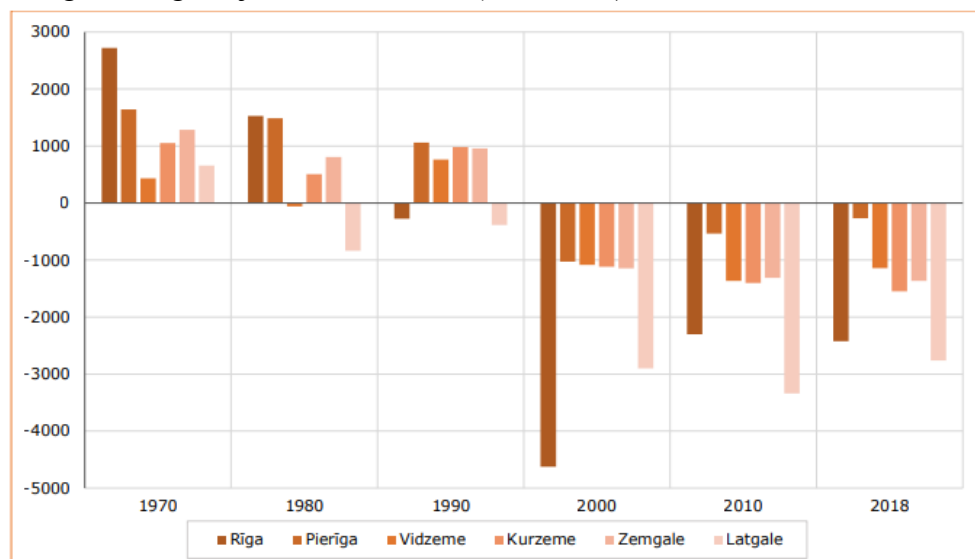
Laika periodā no 2010.gada līdz 2019.gadam vislielākais iedzīvotāju samazinājums ir bijis Latgales reģionā – par 53 848 iedzīvotājiem, kas veido 17% un ir gandrīz 6 tūkstoši gadā. Vidzemes, Zemgales un Kurzemes reģionā iedzīvotāju skaita samazinājums arī ir bijis liels – attiecīgi 14,7%, 11,9% un 14%. Galvenais iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesls visā valstī ir nepietiekošā dzimstība un lielais emigrējošo iedzīvotāju skaits, kas ir sekas augstajam bezdarba līmenim un darbavietu trūķumam, kā arī zemajam atalgojumam.

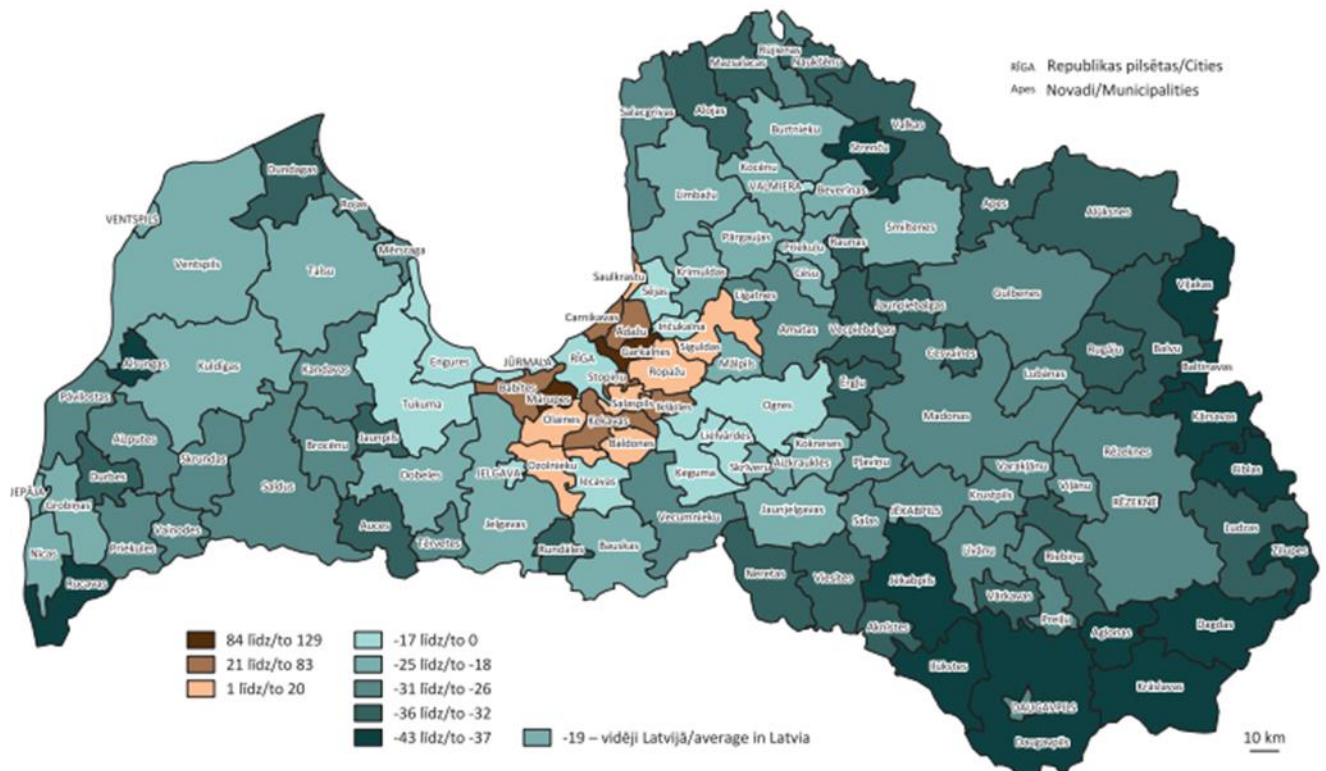
6.11.attēls iedzīvotāju skaita dinamika Latvijas reģionos

Aprēķinu metodikas atšķirību dēļ PMLP iedzīvotāju skaits Latgales reģionā 2019.gada sākumā tiek uzrādīts 298 199 cilvēki, bet CSP – 260 226. Ieviešanas uzraudzībā tiek izmantoti PMLP dati. Turpinoties esošai tendencei, ne ilgtermiņa, ne vidēja termiņa mērķi sasniegt neizdosies. Vidēja termiņa mērķis 320 tūkstoši iedzīvotāju reģionā 2019.gadā nav sasniegts. Lai sasniegtu ilgtermiņa mērķi – 300 tūkstoši iedzīvotāju reģionā 2030.gadā, nepieciešami īpaši pasākumi vairākās saistītās jomās.

Dabiskais pieaugums no ārpusrīgas reģioniem Latgalē ir ar visnegatīvāko tendenci jau kopš 1980.gada un ilgstoši saglabājas -3000 robežās (6.12.attēls).

6.12.attēls Iedzīvotāju dabiskais pieaugums reģionos, CSP dati

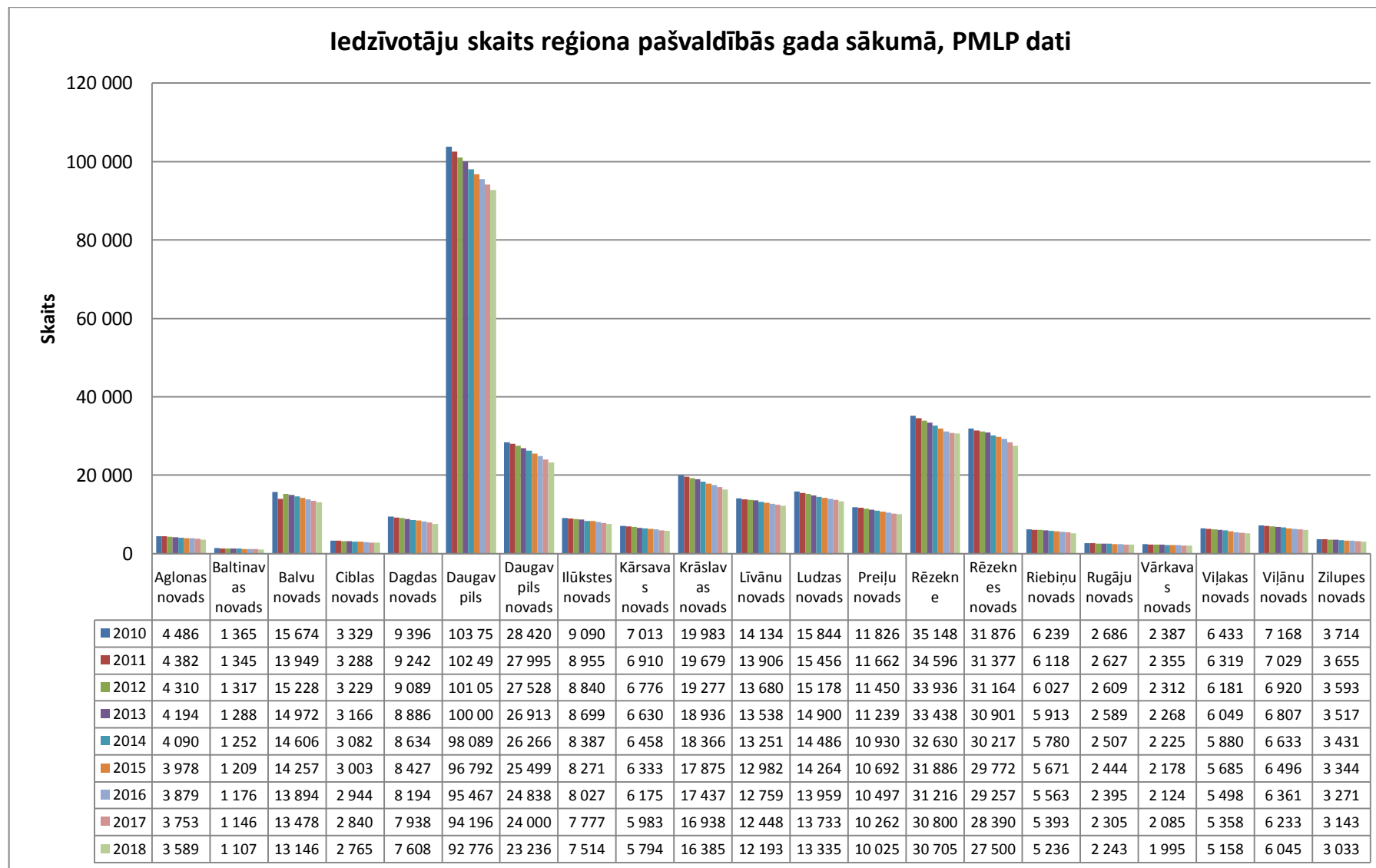

6.13.attēls Pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas 2000.-2018.gadā, %, CSP dati

6.13.attēla redzmas, ka visvairāk iedzīvotāju zaudējuši pierobežas novadi ne tikai Latglaē, bet arī Vidzemē un Zemgalē, kā arī atsevišķi Kurzemes novadi. Latgales reģionā bezdarba rādītāji ir lieli tieši tajos novados, kur vislielākais iedzīvotāju samazinājums.

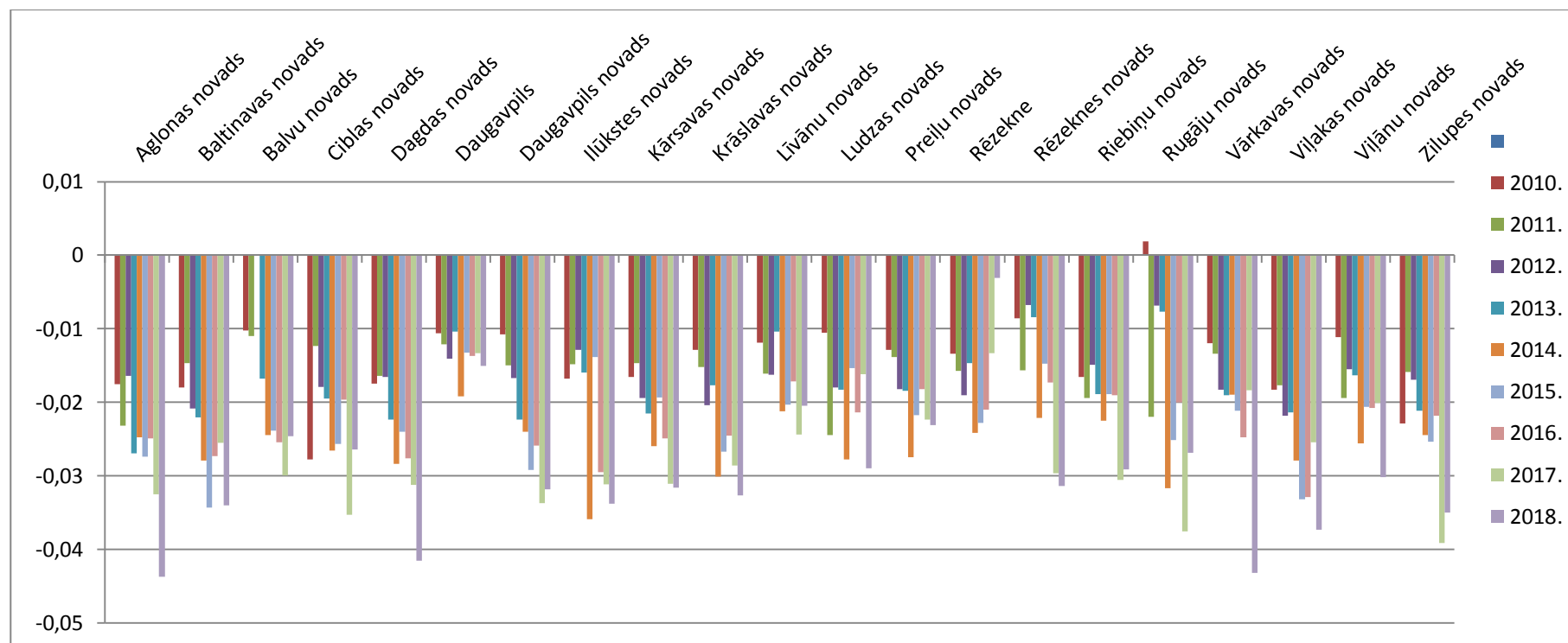
Latvijā kopumā ir viszemākais paredzmais mūža ilgums (piedzimstot) ES – 69,8 gadi vīriešiem un 79,7 gadi sievietēm. ES vidēji – 78,3 gadi vīriešiem un 83,5 sievietēm (EUROSTAT dati).

6.14.attēls rāda, ka iedzīvotāju skaita samazinājums notiek visās pašvaldībās. Iedzīvotāju skaita samazinājums tikai Daugavpils pilsētā laika posmā no 2010.-2018.gadam ir zem 10%, visās pārējās pašvaldībās samazinājums ir robežās no 11% līdz 20%. Visvairāk iedzīvotāju ir zaudējis Viļakas novads – 19,8%, Aglonas, Baltinavas un Daugavpils novads – pa 16%, Ciblas, Kārsavas, Krāslavas, Zilupes novads – pa 15%. Tomēr arī Rēzeknes novadā 11% samazinājums un Līvānu novadā, Rēzeknes pilsētā samazinājums par 12% nevar tikt uzskatīts par mazu.

6.14.attēls Iedzīvotāju skaits Latgales reģiona pašvaldībās

Vidējā termiņa mērķis palielināties iedzīvotāju skaitam laukos un samazināties pilsētās ir palicis bāzes gada līmenī – iedzīvotāju skaita proporcija laukos/pilsētās ir saglabājusies 59%/41%. Mērķis bija par 3%punktiem palielināties iedzīvotāju skaitam laukos un attiecīgi samazināties pilsētās.

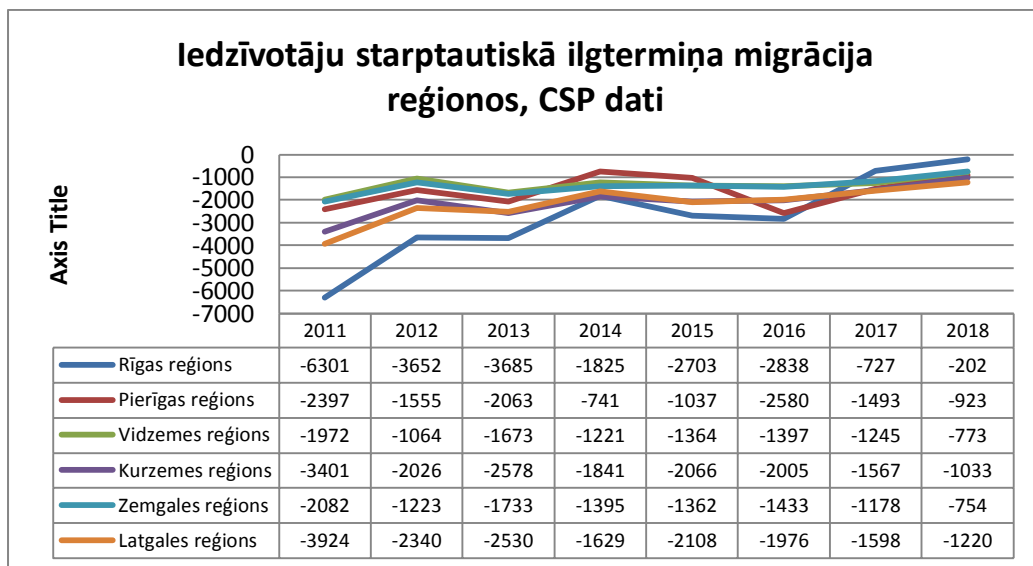
6.15.attēls Iedzīvotāju skaita izmaiņas gadā % Latgales reģiona pašvaldībās, RAIM dati (PMLP)

Neskatoties uz vairākām pozitīvām pārmaiņām valsts ekonomikā, remigrācijas pasākumiem, 2018.gadā lielākajā daļā Latgales pašvaldību ir ievērojamas % izmaiņas uz negatīvo pusi iedzīvotāju skaita ziņā.

6.1.7. Iedzīvotāju migrācija

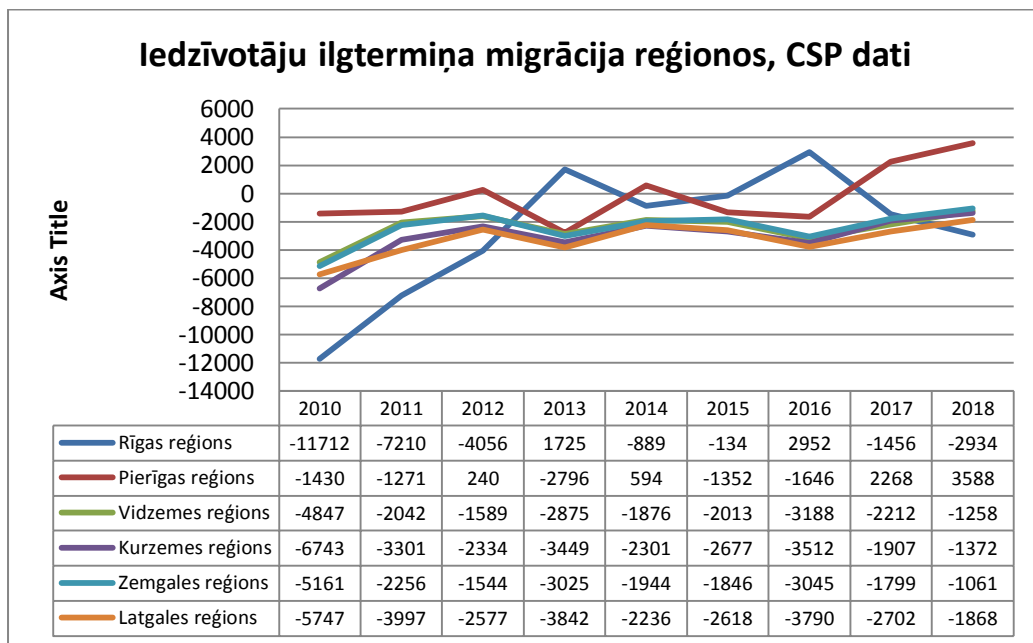
Iedzīvotāju migrācija ir iedzīvotāju pārvietošanās no vienas administratīvās teritorijas uz citu pastāvīgas dzīvesvietas nolūkos vai vismaz uz vienu gadu.

Viens no iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesliem reģionos ir migrācija gan uz Rīgu un Rīgas reģionu, gan ES valstīm. Migrācijas saldo ilgtermiņā ir samazinājies no -3924 2011.gadā līdz -1220 2018.gadā, tomēr rādītājs ir svārstīgs un nav vērojama vienmērīgi augšupejoša līkne, kas liecinātu par tendenci sasniegt ilgtermiņa mērķi – migrācijas saldo 0.

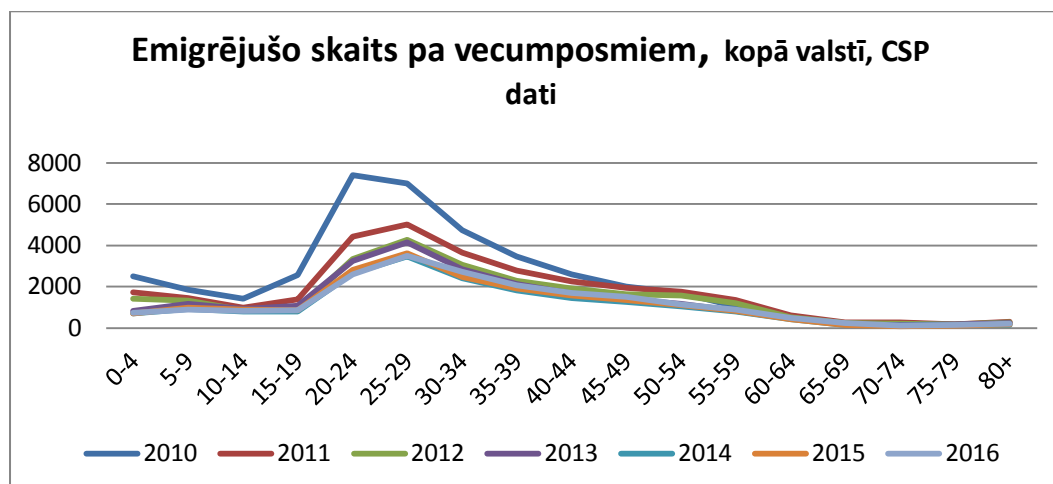
6.16.attēls Iedzīvotāju starptautiskā migrācija

6.16.attēlā redzams, ka reģionos, izņemot Rīgas reģionu, vērojamas līdzīgas tendences migrācijas saldo kāpumu un kritumu veidā. Reģiona ilgtermiņa un vidēja termiņa mērķis ir panākt migrācijas saldo "0", kas nozīmē, ka izbrauc un ieBrauc vienāds skaits iedzīvotāju. Ideālā gadījumā būtu migrācijas saldo virs "0" ar "+" zīmi. Diemžēl pašreizējās tendences nenorāda uz drīzu mērķa sasniegšanu. Lai sasniegtu šo mērķi, būs nepieciešami kompleksi pasākumi valsts līmenī.

6.17.attēls Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācija

Ilgtermiņa migrācijas rādītāji Rīgā un Pierīgā ik pa laikam ir pozitīvi, pretēji reģioniem, kuros rādītāji ilgstoši ir ļoti zemi. Latgales reģionā ilgtermiņa migrācija ir visizteiktākā, kas daļēji izskaidro straujo un ilgstošo iedzīvotāju skaita samazinājumu.

6.18.attēls Emigrējušo skaits pa vecumposmiem

Visvairāk izbrauc jaunieši vecumā no 20 līdz 29 gadiem. Bīstama tendence, ka neprecējušos izbraukušo skaits divas reizes pārsniedz ģimenes cilvēku skaitu, kas ir papildus risks jauniešiem palikt un dibināt ģimeni ārpus Latvijas. Šī negatīvā tendence ilgtermiņā var ļoti ietekmēt gan darba tirgu, gan demogrāfiju, gan kopējo visas valsts ekonomiku.

Analizējot iedzīvotāju skaita samazinājumu pa vecumgrupām, secināms, ka visstraujāk Latgales reģionā samazinās 15-19 gadus veco jauniešu skaits – kopš 2010.gada par 7718 jauniešiem jeb 37%. Arī valstī vidējais rādītājs ir tāds pats. 10-14 gadu veco jauniešu samazinājums reģionā ir 13%, bet 20-24 gadīgo grupā – 38%. Tas nozīmē, ka dabiskā pieauguma tendence turpmākajos gados varētu būt negatīva, ilgtermiņa mērķi sasniegt var neizdoties.

6.1.8. Iedzīvotāju izglītības līmenis

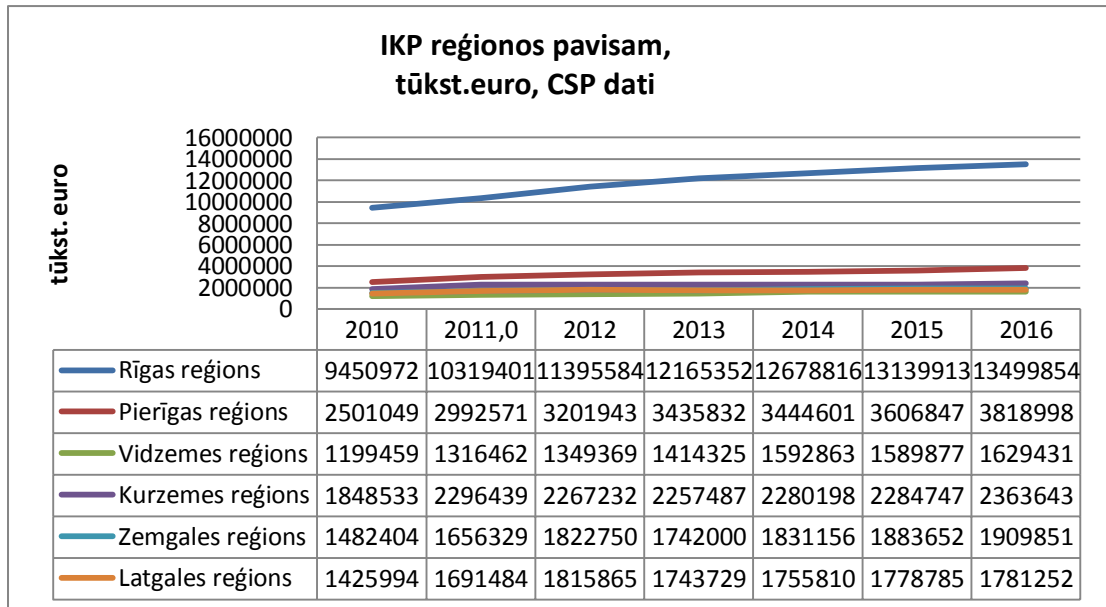
Pilnīgi dati par iedzīvotāju izglītības līmeni tika apkopoti 2010.gada tautas skaitīšanas laikā. CSP pieejamā informācija liecina, ka Latgales reģionā, salīdzinājumā ar 2000.gada datiem, ir pieaudzis iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību. Ilgtermiņa rādītājs liecina par diezgan augstu izglītības līmeni, bet statistika, ka iedzīvotāji arī ar profesionālo un augstāko izglītību nevar pilnvērtīgi iesaistīties darba tirgū.

	Latvija	Rīgas reģions	Pierīgas reģions	Vidzemes reģions	Kurzemes reģions	Zemgales reģions	Latgales reģions
2018							
15-74							
Augstākā izglītība	411.6	179.8	83.0	29.7	37.5	37.9	43.8
Arodizglītība vai profesionālā vidējā izglītība	410.8	117.9	74.2	48.1	50.1	49.6	70.8
Vispārējā vidējā izglītība	370.5	121.6	71.0	33.1	50.3	49.0	45.4
Pamatizglītība vai zemāka par pamatizglītību	216.5	45.6	40.1	25.2	37.8	32.6	35.1

6.19.attēls Iedzīvotāju izglītības līmenis reģionos, CSP dati

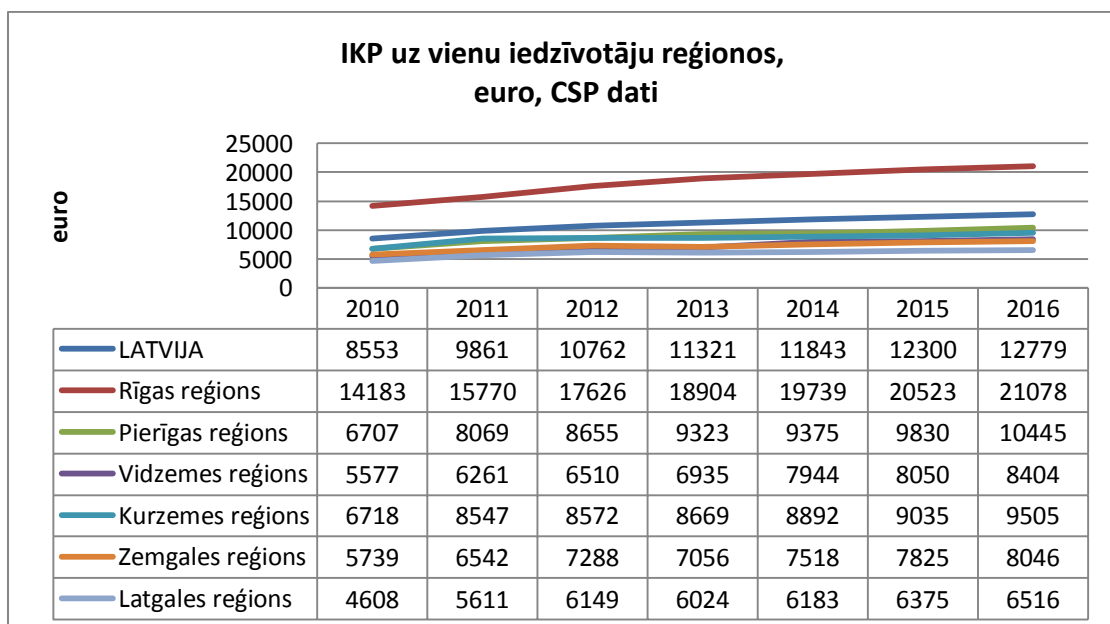
6.1.9. Reģiona IKP

Iekšzemes kopprodukts (IKP) ir visu galapreču un galapakalpojumu vērtību summa, kas radīta valstī gada laikā. IKP ir apkopojošs rādītājs, kas parāda esošo izlaides apjomu, ar IKP pieaugumu parasti saista ekonomikas attīstību jeb augšupeju. Vidējā termiņa mērķis bija sasniegt IKP pieaugumu par 3%, statistikas dati liecina, ka valstī vidēji šāds pieaugums ir vērojams. Mērķis ir daļēji sasniegts, jo visos reģionos nenotiek vienmērīga attīstība un IKP palielināšanās. Analizējot rādītāju ilgtermiņā, secināms, ka tas lēni uzlabojas.

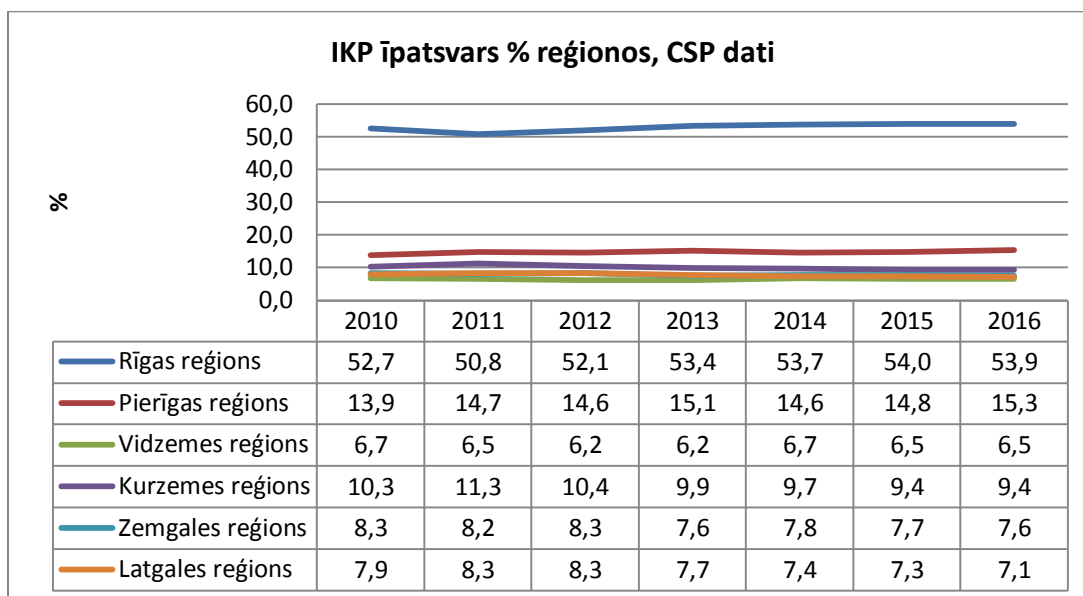
6.20.attēls Reģionu IKP

Vislielākais IKP ir Rīgas reģionā, kur koncentrējas lielākais valsts iedzīvotāju skaits (gandrīz puse), vairums ražošanas līdzekļu un resursu. Arī Pierīgas reģions ir mazliet augstāk par pārējiem reģioniem. Pozitīvi, ka ilgtermiņā IKP rādītājam ir augšupejoša tendence.

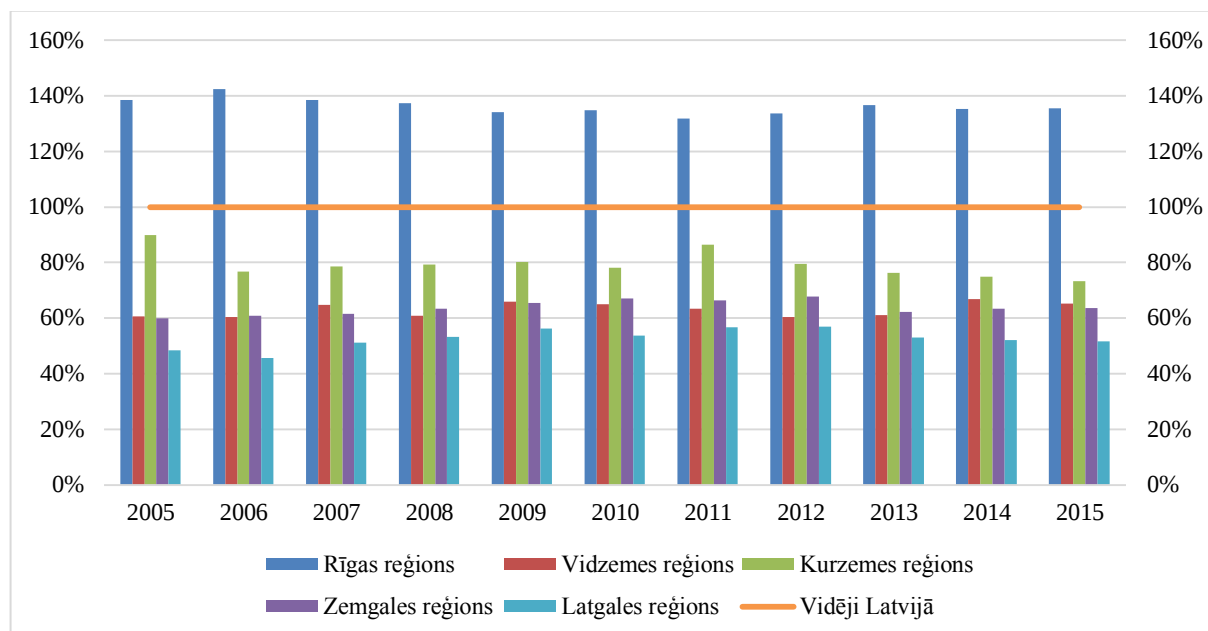
6.21.attēls IKP uz vienu iedzīvotāju

Uz vienu iedzīvotāju skaitliskā izteiksmē IKP rādītājs Latgales reģionā ir zemāks, kā citos reģionos un 2016.gadā ir 6516 EUR (6.21.attēls), un veido tikai pusi no valsts vidējā rādītāja, mazāk kā trešdaļu no Rīgas reģiona rādītāja.

6.22.attēls IKP īpatsvars reģionos

Rādītājus par iekšzemes kopproduktu (IKP) reģionos izmanto, lai novērtētu reģiona teritorijā saražoto gala produktu un pakalpojumu summāro vērtību gada laikā. Kā redzams 6.22.attēlā, lielāko īpatsvaru veido Rīgas reģionā saražotais, Latgales reģionā – apmēram tikpat, cik Zemgales reģionā. Kurzemes reģiona IKP īpatsvars ir par dažiem %punktiem lielāks, bet Vidzemes – mazāks.

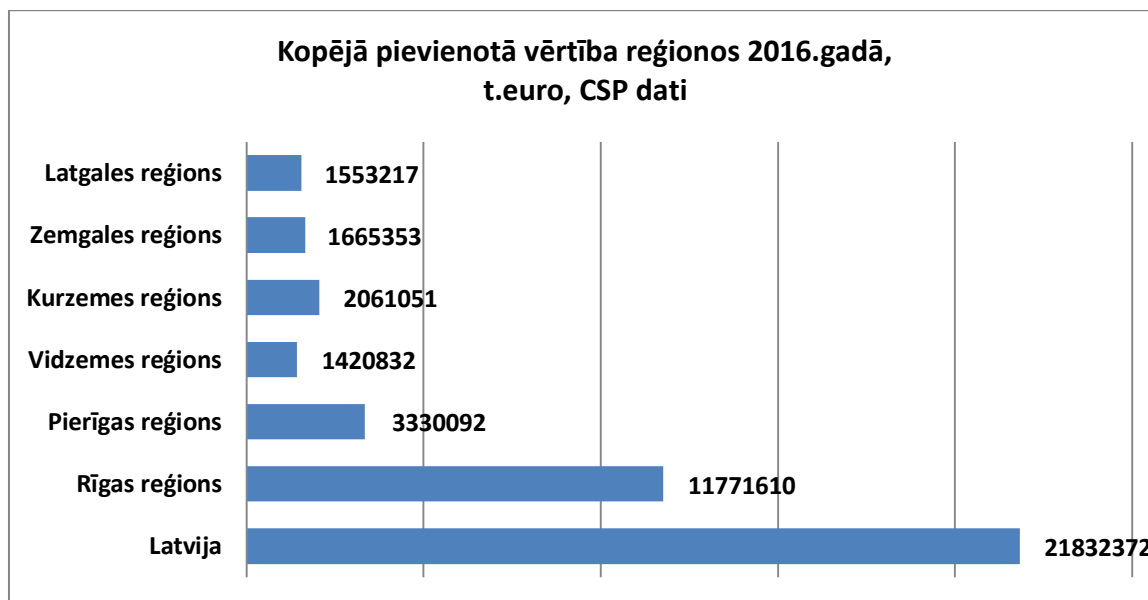

6.23.attēls IKP uz vienu iedzīvotāju reģionos pret IKP uz vienu iedzīvotāju valsti, % (2005.-2015.gads)
Avots: VARAM veidots. Iekšzemes kopprodukts – CSP dati par 2015.gadu

Analizējot IKP rādītāju, jāsecina, ka augstākais IKP 2015.g. bija Rīgas reģionā (16 626¹ EUR uz 1 iedz.). Periodā no 2005.-2015.gadam Rīgas reģiona IKP uz 1 iedzīvotāju vidēji ik gadu veido 137% no Latvijas IKP uz 1 iedzīvotāju (bāzes rādītājs²). Turpretim Latgales reģionā rādītājs ir tikai 53%. Rādītājs pārējos reģionos: Kurzemē vidēji 79%, Zemgalē 64%, bet Vidzemes reģionā vidēji 63% (skatīt attēlu 6.23).

6.1.10. Privātā un publiskā sektora saražotā pievienotā vērtība

Pievienotā vērtība parāda ražošanas ekonomiskās darbības novērtējumu, naudas izteiksmē to nosaka kā preču un pakalpojumu izlaides un starppatēriņa vērtības starpību gada faktiskajās cenās. Privātā sektora saražoto pievienoto vērtību, izstrādājot LPR attīstības plānošanas dokumentus, aprēķināja, no kopējās pievienotās vērtības summas reģionā atņemot NACE 2.red. sektoru M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, N administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība, O Valsts pārvalde un aizsardzība, P obligātā sociālā apdrošināšana un Q Veselība un sociālā aprūpe saražotās pievienotās vērtības summu. Sektori M,N,O,P,Q veido publiskā sektora saražotās pievienotās vērtības summu. Latgales reģionā, atšķirībā no citiem reģioniem ilgstoši ir bijis liels publiskā sektora īpatsvars saražotajā pievienotajā vērtībā, kas būtībā neveido reālu pievienoto vērtību un neveicina reģiona izaugsmi. Tāpēc ilgtermiņa uzstādījums bija samazināt publiskā sektora un palielināt privātā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvaru kopējā pievienotajā vērtībā. Prognozējams, ka ilgtermiņa izvirzītais mērķis 82%/18% (privātais/publiskais sektors) tiks sasniegts ar grūtībām, jo pēc 2016.gada datiem, Latgales reģiona privātā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvars kopš 2007.gada ir palielinājies. Faktiskajās cenās 2016.gadā tas ir 449 162 t.EUR publiskajā sektorā un 1 104 055 t.EUR privātajā sektorā.

6.24.attēls Saražotā kopējā pievienotā vērtība reģionos

¹ Rīgas reģiona IKP veido Rīgas pilsēta un Pierīgas statistikas reģions – Rīgas reģionam tas būtu 16 626 (2015.g.).

² Bāzes rādītājs – vidējais Latvijas IKP uz 1 iedzīvotāju.

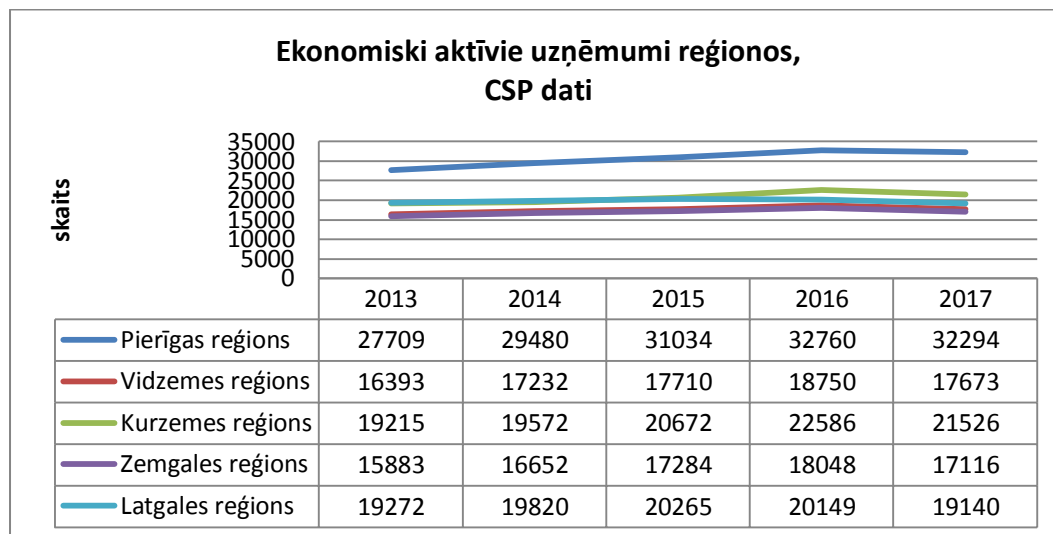
6.24.attēlā redzams, ka Latgales reģionā saražotā kopējā pievienotā vērtība ir 1 553 217 t.EUR, Vidzemes reģionā tā ir mazāka – 1 420 832 t.EUR, nedaudz lielāka Zemgales reģionā – 1 665 353 t.EUR un Kurzemes reģionā 2 061 051 t.EUR, bet Rīgas un Pierīgas reģioni veido lielāko valstī saražotās pievienotās vērtības daļu – 15 101 702 t.EUR.

Vislielākais īpatsvars Latgales reģionā 2016.gadā pa nozarēm ir šādiem sektoriem:

- 24,61% (G, H, I, J) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts. Transports un uzglabāšana,
- 19,78% (B,C,D,E) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde; apstrādes rūpniecība; elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana; ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija;
- 17,37% (K, L, M, N) Finanšu un apdrošināšanas darbības. Operācijas ar nekustamo īpašumu. Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi. Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība.

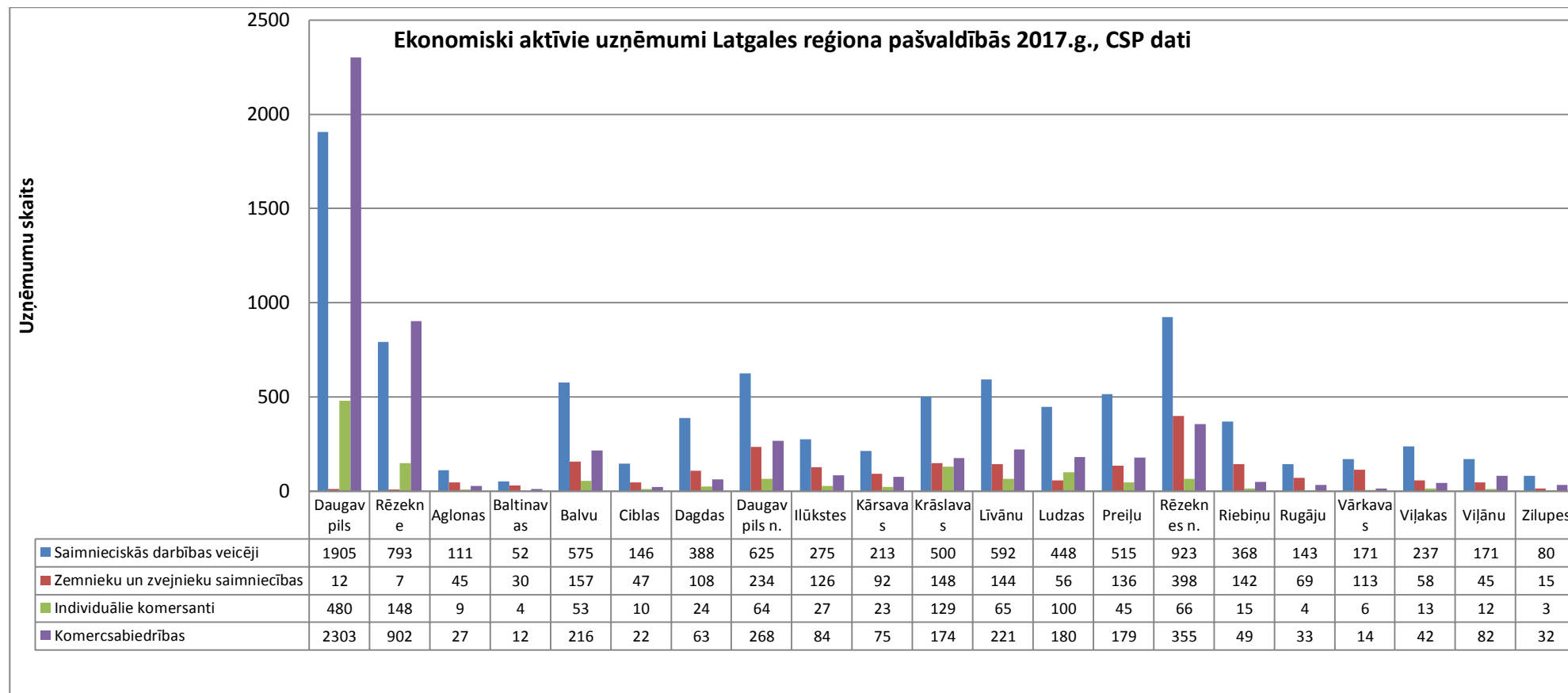
6.1.11. Ekonomiski aktīvās statistikas vienības

Tirgus sektora **ekonomiski aktīvo statistikas vienību skaits** raksturo iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti reģionā. Tirgus sektora uzņēmumi ir pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības un zemnieku un zvejnieku saimniecības. Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir kā ilgtermiņa rezultātīvais rādītājs.

6.25.attēls Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības

Latgales reģionā, tāpat kā visā Latvijā, tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistiskās vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem laika posmā no 2013. gada līdz 2017. gadam ir palielinājies – sk. 6.25.attēlu, un sasniedz 68 vienības uz 1000 iedzīvotājiem. Līdz ar to var uzskatīt, ka vidēja termiņa mērķis ir sasniegts un notiek veiksmīga virzība uz ilgtermiņa mērķa sasniegšanu. Latgales reģionā pieaugums (10,3%) ir lielāks nekā vidēji Latvijā (9,1%). Ļoti atšķirīgs tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir reģiona pašvaldību teritorijās. Vairāk kā 100 tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību uz 1000 iedzīvotājiem 2017. gadā bija Rugāju, Riebiņu un Vārkavas novados, bet viszemākie rādītāji Daugavpils, Viļānu un Zilupes novados (sk.6.5.tabulu).

6.26.attēls Ekonomiski aktīvie uzņēmumi Latgales reģiona pašvaldībās

Lielākie uzņēmumi Latgales reģionā darbojas:

- pārtikas rūpniecības,
- tirdzniecības,
- kokrūpniecības,
- saldumu tirdzniecības,
- enerģētikas,
- vieglās rūpniecības un

- veselības pakalpojumu nozarēs.
- Nozīmīgu vietu ieņem zemnieku saimniecības, kas nodarbojas ar piena un gaļas lopkopību, graudaugu audzēšanu, kokapstrādi.

6.5.tabula Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi novados uz 1000 iedzīvotājiem, CSP dati

	2013			2014			2015			2016			2017		
Pašvaldība	Pavisa m	komersanti	pārējie uzņēmumi	Pavisa m	komersanti	pārējie uzņēmumi	Pavisa m	komersanti	pārējie uzņēmumi	Pavisa m	komersanti	pārējie uzņēmumi	Pavisa m	komersanti	pārējie uzņēmumi
Daugavpils	51	29	22	54	31	22	57	32	25	58	33	25	57	33	24
Rēzekne	61	33	28	63	35	28	67	36	31	70	38	32	67	37	30
Aglonas	49	9	39	54	9	45	60	10	50	56	11	45	57	11	46
Baltinavas	89	14	75	94	14	80	100	14	86	100	15	85	96	16	80
Balvu	79	20	59	80	20	61	85	20	65	86	21	65	82	22	60
Cīblas	89	11	79	92	12	80	90	14	76	91	14	77	89	13	76
Dagdas	76	13	63	80	12	67	80	12	68	79	13	66	82	12	70
Daugavpils n.	50	12	38	51	13	38	55	14	41	58	15	43	57	16	41
Ilūkstes	66	13	53	71	15	56	75	15	59	75	15	60	74	16	58
Kārsavas	75	14	61	77	16	61	74	16	58	77	16	61	74	18	56
Krāslavas	56	17	39	61	19	42	63	19	43	67	21	46	65	21	44
Līvānu	79	23	56	85	24	61	93	25	68	93	26	67	92	26	66
Ludzas	56	21	35	56	22	34	59	22	36	62	23	39	63	22	41
Rēzeknes n.	69	14	54	72	15	57	72	16	57	70	16	54	68	16	52
Riebiņu	111	11	101	123	10	113	127	12	115	120	11	109	119	13	106
Rugāju	119	16	103	123	14	109	121	14	107	123	17	106	115	17	98
Vārkavas	158	6	152	164	8	156	165	9	156	164	11	153	160	11	149
Viļakas	60	9	51	65	9	57	70	10	60	77	10	67	73	11	62
Viļānu	56	16	40	57	16	41	54	16	38	56	17	39	54	16	38
Zilupes	39	12	28	46	14	32	51	15	36	55	15	40	47	12	35
Kopā:	1488	313	1176	1568	328	1240	1618	341	1275	1637	358	1279	1591	359	1232

Reģionā visvairāk darbojas pašnodarbinātie uzņēmēji jeb saimnieciskās darbības veicēji, lielākajos novados ir liels komercsabiedrību īpatsvars, kā arī zemnieku saimniecības. Ievērojamu daļu izņem valsts un pašvaldību budžēta iestādes. Visvairāk komersantu darbojas Viļakas, Dagdas, Līvānu novadā, un skaitam ir tendence palielināties, bet uz 1000 iedzīvotājiem visvairāk uzņēmumu ir Līvānu, Balvu, Ludzas novadā. Vārkavas, Riebiņu, Rugāju novadā ir ievērojams kopējais komersantu skaits šo statistiku uzlabo lielais zemnieku saimniecību skaits šajos novados.

6.1.12. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa jeb algas nodokļa likme:

No 2010.gada 1.janvāra	26%
No 2011.gada 1.janvāra	25%
No 2012.gada 1.janvāra	25%
No 2013.gada 1.janvāra	24%
No 2014.gada 1.janvāra	24%
No 2015.gada 1.janvāra	23%
No 2016.gada 1.janvāra	23%
No 2017.gada 1.janvāra	23%

No 2018.gada 1.janvāra iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme ir diferencēta.

No iedzīvotāju ienākuma nodokļa lieluma ir atkarīgs katras pašvaldības budžets, jo 80% (% var mainīties) no nodokļa summas ienāk pašvaldības budžetā. Mājsaimniecību ienākumu līmeni nevar tieši saistīt ar iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielumu, jo, aprēķinot šo nodokli, tiek ņemti vērā vairāki individuāli faktori, kas veido nodokļa samazinājumu. Reģiona mērķis ir, lai 2030.gadā Latgales pašvaldību Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju būtu vismaz 80% no Latvijas vidējiem rādītājiem. 2018.gadā reģiona vidējais rādītājs bija 368 EUR, kas ir tikai 68,3% no valsts vidējā (538 EUR)¹ rādītāja. Vislielākie ienākumi pašvaldību budžetos ir Rīgas plānošanas reģionā, jo vidējais nodokļa apmērs uz 1 iedzīvotāju ir 690 EUR, Zemgales reģionā 471 EUR, Vidzemes reģionā 432 EUR, Kurzemes reģionā 420 EUR.

Pašvaldība	Gads	Ieturētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa summa (pēc darba ņēmēja deklarētās adreses) uz 1 iedzīvotāju (EUR, RAIM apr.)					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aglonas novads		211,21	231,02	237,65	259,11	294,53	294,02
Baltinavas novads		276,82	297,21	303,18	331,80	361,21	345,43
Balvu novads		286,86	305,51	312,49	342,42	403,36	389,96
Ciblas novads		236,24	256,31	278,92	301,73	351,39	343,61
Dagdas novads		229,52	242,25	246,96	276,16	318,05	297,33
Daugavpils		371,01	387,10	386,38	398,16	452,04	425,24
Daugavpils novads		253,87	269,20	278,35	299,55	353,52	326,93
Ilūkstes novads		271,98	297,23	304,51	325,01	375,71	355,72
Kārsavas novads		238,95	264,55	282,28	308,90	360,94	329,81

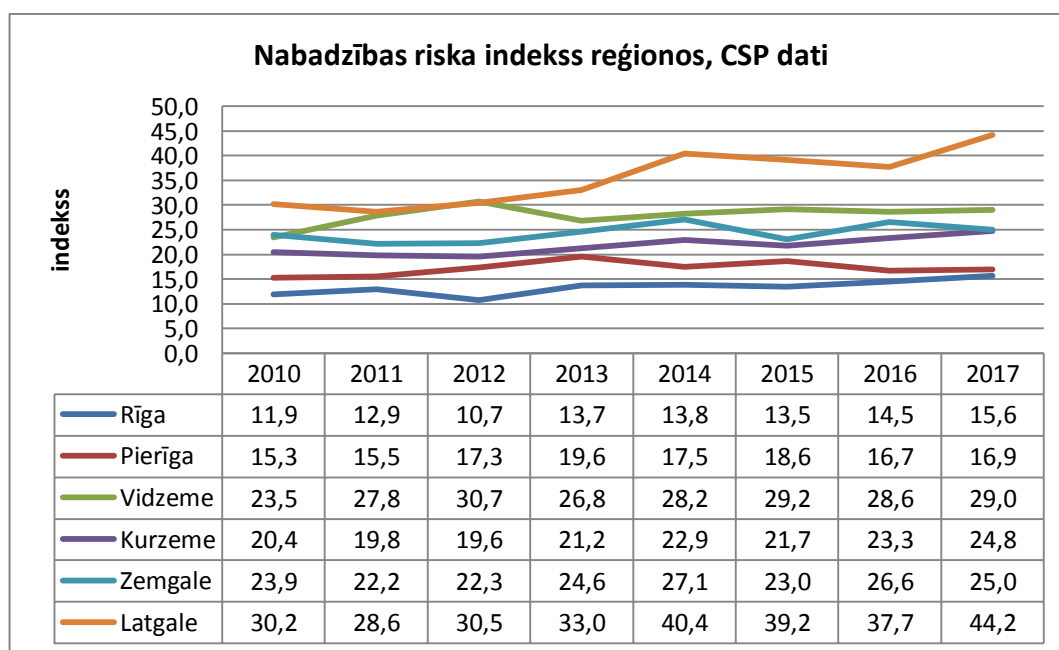
¹ RAIM dati, LPR aprēķins

Krāslavas novads	255,08	272,64	281,41	300,66	342,81	318,23
Līvānu novads	297,70	316,83	330,47	361,18	416,47	415,19
Ludzas novads	283,08	304,22	304,18	339,18	387,69	368,94
Preiļu novads	355,48	378,93	396,86	416,78	473,53	460,17
Rēzekne	376,84	396,85	413,24	440,82	496,51	467,80
Rēzeknes novads	247,18	263,72	277,90	299,70	350,84	342,70
Riebiņu novads	209,42	223,51	246,85	270,78	310,28	290,65
Rugāju novads	203,24	225,99	238,06	262,12	306,54	313,41
Vārkavas novads	184,36	201,77	223,66	257,68	284,29	276,13
Vījakas novads	242,67	262,94	275,49	316,02	360,12	348,55
Vīļānu novads	249,33	266,78	287,49	307,73	351,83	325,70
Zilupes novads	199,80	217,49	225,59	238,93	277,82	254,41

6.6.tabula Iedzīvotāju ienākuma nodokļa summa novados, RAIM dati

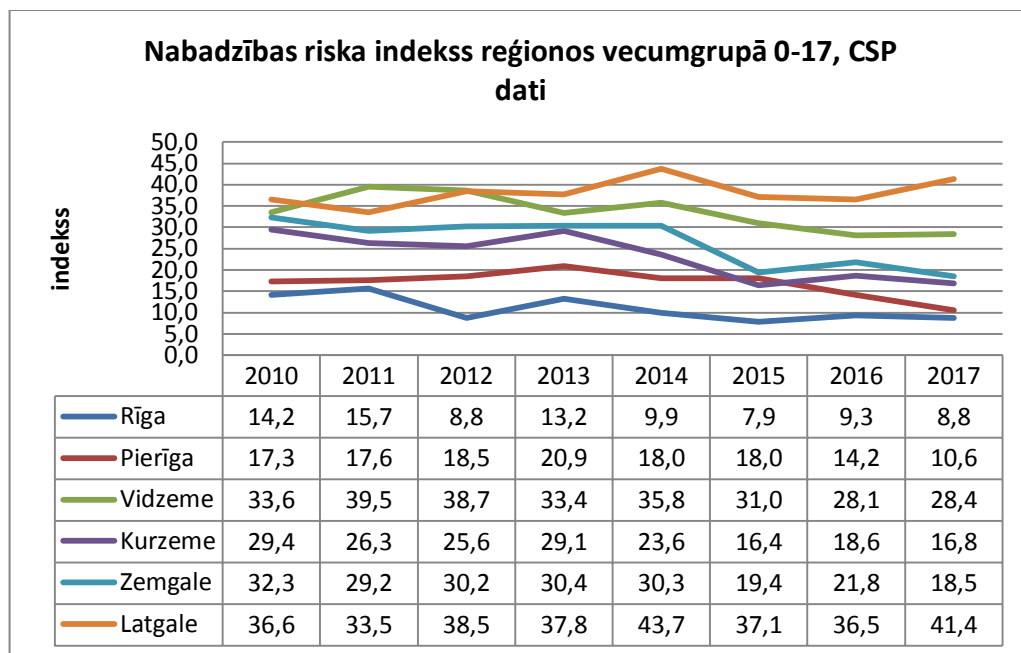
6.1.13. Nabadzības riska indekss

Šis indekss parāda iedzīvotāju īpatsvaru (procentos), kuru ekvivalentais rīcībā esošais ienākums ir zem 60% no nacionālā ekvivalentā rīcībā esošā ienākuma mediānas. Salīdzinot ar bāzes gadu, indekss jeb nabadzības līmenis Latgalē joprojām ir visaugstākais starp citiem reģioniem, tomēr ar tendenci uzlaboties ik pēc dažiem gadiem.

6.27.attēls Nabadzības riska indekss Latvijas reģionos

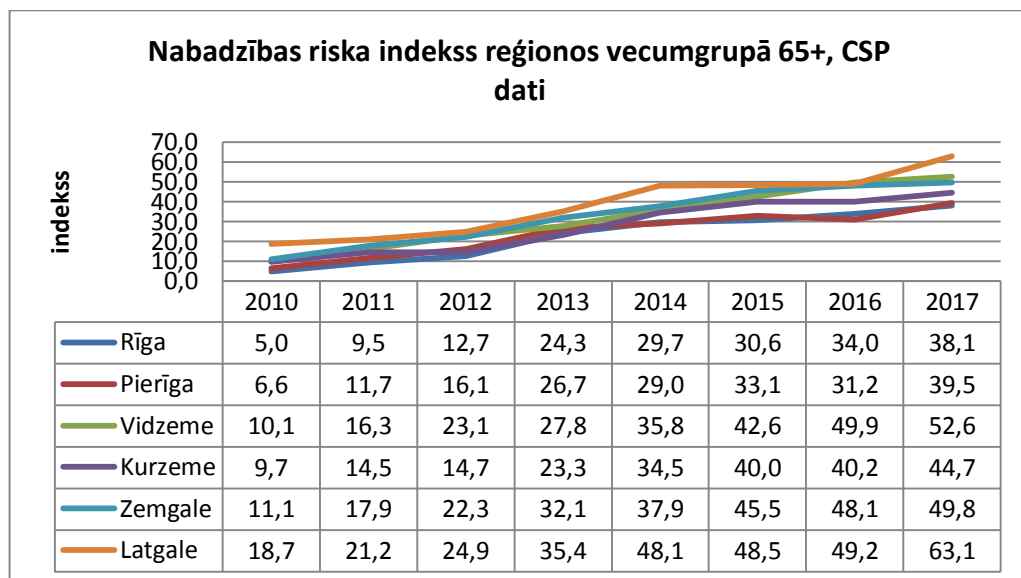
Bērnu – jauniešu vecumgrupā līdz 17 gadu vecumam indeksa atšķirības reģionos ir mazāk izteiktas kā pārējās vecumgrupās.

6.28.attēls Nabadzības riska indekss 0-17 vecumgrupai

Latgales reģiona iedzīvotāji darbaspējas vecumā pēdējos gados ir sliktākā situācijā kā iedzīvotāji citos reģionos. Šie dati korelējas ar darba samaksas rādītājiem, kas Latgales reģionā arī ir ievērojami zemāki kā citos reģionos.

Nabadzības indekss vecumposmā pēc darbaspējas vecuma pārējos reģionos ir zemāks kā Latgalē.

6.29.attēls Nabadzības riska indekss 65+ vecumgrupai

Latgales reģiona ilgtermiņa mērķis – sasniegt nabadzības riska indeksu reģionā vismaz 30 līdz 2030.gadam, ir sasniedzams, ja uzlabosies arī pārējie rādītāji un uzņēmējdarbības vide kopumā.

6.1.14. Nefinanšu investīcijas

2017. gadā no visām nefinanšu investīcijām 56,6 % tika ieguldīts Rīgas reģionā, bet 43,4 % – pārējos reģionos (Pierīgā – 19,7 %, Kurzēmē – 7,2 %, Zemgalē – 6,4 %, Vidzemē – 5,7 %, Latgalē – 4,4 %). Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2017. gadā nefinanšu investīcijas pieauga visos reģionos, vislielākais pieaugums par 28,5 % bija Pierīgas un Kurzemes reģionos.

Vislielākais nefinanšu investīciju pieaugums bija citu pakalpojumu nozarē, kur, salīdzinot ar 2016. gadu, nefinanšu investīciju apjoms salīdzināmajās cenās pieauga 2,6 reizes. Nozīmīgs nefinanšu investīciju pieaugums bija arī izglītības nozarē (par 75,8 %), valsts pārvaldes un aizsardzības nozarē (par 61,4 %), būvniecībā – par 29,1 %. Vislielākais nefinanšu investīciju samazinājums bija izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarē (par 18,4 %), ieguves rūpniecības nozarē (par 8,6 %), veselības un sociālās aprūpes nozarē – par 3,8 %.

6.1.15. Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi

Pašvaldību pamatbudžeta ieņēmumi vidēji uz 1 iedzīvotāju reģionos ir atšķirīgi. Vislielākie ieņēmumi 2018.gadā ir Pierīgā – Ādažu novadā (1666 EUR), Garkalnes novadā (1679 EUR), Mārupes novadā (1611 EUR) uz 1 iedzīvotāju, vismazākie – Vārkavas novadā (972 EUR), Zilupes novadā (992 EUR) Latgales reģionā.

Pašvaldība	Gads	Pašvaldības budžeta kopējie ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju (EUR, RAIM apr.)		
		2016	2017	2018
Aglonas novads		989,15	1 138,41	1 238,40
Baltinavas novads		1 245,97	1 580,19	1 391,24
Balvu novads		1 076,51	1 188,42	1 400,62
Ciblas novads		949,06	1 087,02	1 138,40
Dagdas novads		1 028,04	1 132,21	1 227,19
Daugavpils		829,53	956,22	1 124,55
Daugavpils novads		875,19	1 016,81	1 093,35
Ilūkstes novads		896,83	1 003,22	1 063,40
Kārsavas novads		843,02	1 047,28	1 099,61
Krāslavas novads		843,89	1 000,28	1 056,20
Līvānu novads		912,25	1 565,64	1 069,13
Ludzas novads		912,43	1 261,94	1 162,33
Preiļu novads		876,60	1 006,91	1 515,89
Rēzekne		1 053,73	1 265,73	1 598,35
Rēzeknes novads		959,64	1 058,11	1 204,95
Riebiņu novads		817,61	934,61	1 137,18
Rugāju novads		984,01	1 218,97	1 242,44
Vārkavas novads		791,54	961,49	972,28
Viljakas novads		926,06	1 057,60	1 127,24
Viljānu novads		848,69	959,75	1 290,04
Zilupes novads		862,40	956,29	992,11

6.7.tabula Pašvaldību tbudžeta ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju

Ilgtermiņa mērķis – ieņēmumi pieaug – pakāpeniski tiek sasniegts.

6.1.16. Teritorijas attīstības līmeņa indekss

Teritorijas attīstības indekss ir statistika, kas iekļauta Oficiālajā statistikas programmā 2017.-2019.gadam, atbilstoši 2016.gada 20.decembra Ministru kabineta noteikumos Nr.813 noteiktajam, līdz ar to indeksus nevar salīdzināt ar LPR dokumentu izstrādes bāzes gada datiem. Teritorijas attīstības līmeņa indekss raksturo attīstības līmeni attiecīgajā gadā, parādot teritoriju augstāku vai zemāku attīstību salīdzinājumā ar vidējo attīstības līmeni valstī. Tas ir vispārināts rādītājs, ko aprēķina pēc atsevišķas metodikas plānošanas reģioniem, republikas pilsētām un novadiem. VRAA ir aprēķināts salīdzināms reģionu attīstības indekss par laika periodu no 2013.-2018.gadam. Latgales reģionā šis indekss ir zemāks kā citos reģionos, bet ar nedaudz augšupejošu tendenci, kas vērtējams pozitīvi un nozīmē, ka notiek lēna virzība uz ilgtermiņa mērķa sasniegšanu. Rīgas reģionā indekss ir gandrīz nemainīgs, pārējos reģionos vērojamas nelielas indeksa svārstības.

6.8.tabula Plānošanas reģionu teritorijas attīstības līmeņa indeksi pēc 2018.gada datiem

Reģions	IKP uz 1 iedz.	Bezdarba līmenis	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielums, uz 1 iedz.	Nefinanšu investīcijas, uz 1 iedz.	Demos-grāfiskās slodzes līmenis	Individuālo komersantu un komerc-sabiedrību skaits uz 1 000 iedz.	Iedzīvotāju blīvums uz 1 km ²	Pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas	Attīstības līmeņa indekss pēc 2018.gada datiem		Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss pēc 2018.gada datiem, salīdzinot ar 2017.gada vidējiem rādītājiem	
									Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs
Rīgas reģions	0,288	0,099	0,092	0,095	0,035	0,096	0,113	0,096	0,914	1	0,916	1
Vidzemes reģions	-	0,282	0,001	-0,086	-0,085	-0,085	-0,030	-0,108	-0,762	3	-0,707	3
Kurzemes reģions	-	0,210	-0,043	-0,081	-0,086	-0,241	-0,021	-0,082	-0,851	4	-0,747	4
Zemgales reģions	-	0,305	0,013	-0,059	-0,094	0,085	-0,014	-0,053	-0,527	2	-0,527	2
Latgales reģions	-	0,404	-0,354	-0,164	-0,137	0,069	-0,020	-0,144	-1,285	5	-1,274	5

Latgales reģiona teritorijas attīstības līmeņa indekss ir zemākais starp citiem reģioniem, bet ar augšupejošu tendenci, kas vērtējams pozitīvi. Ilgtermiņā mērķi iespējams sasniegt, uzlabojot bezdarba līmeņa rādītājus, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmēru, nefinanšu investīciju apjomu, paaugstinot komercdarbības aktivitāti.

Republikas pilsētu teritorijas attīstība arī tiek novērtēta pēc atsevišķas metodikas un 6.9.tabulā redzami rangi pēc šī indeksa. Visaugstāk ir Rīga, seko Jūrmala, Valmiera, Jelgava, Liepāja, Ventspils, Jēkabpils, Daugavpils un Rēzekne. Latgales reģiona pilsētām Daugavpilij un Rēzeknei rangs ievērojami pazemina augstais bezdarba rādītājs, trūcīgo personu īpatsvars, dabiskās kustības saldo, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs, līdz ar to Daugavpils ieņem 8.vietu, Rēzekne – 9.vietu republikas nozīmes pilsētu rangā.

6.9.tabula Republikas pilsētu teritorijas attīstības līmeņa un līmeņa izmaiņu indeksi pēc 2018.gada datiem

	Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedz.	Bezdarba līmenis	Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā	Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedz.	Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedz.	Ilgttermiņa migrācijas saldo 1000 iedz.	Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielums uz 1 iedz.	Attīstības līmeņa indekss		Attīstības līmeņa izmaiņu indekss pēc 2018.gada datiem, salīdzinot ar 2017.gada datiem	
									Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs
Rīga	0,188	0,079	0,045	-0,034	0,036	-0,053	0,021	0,124	0,405	1	0,371	1
Daugavpils	-0,390	-0,316	-0,182	0,028	-0,211	0,091	-0,112	-0,434	-1,526	8	-1,504	8
Jelgava	-0,298	0,057	0,029	0,075	0,072	-0,039	0,089	-0,066	-0,080	4	-0,136	4
Jēkabpils	-0,338	-0,139	-0,242	0,011	-0,106	0,119	0,052	-0,334	-0,977	6	-0,978	7
Jūrmala	-0,262	0,018	0,076	0,078	0,098	0,318	-0,060	0,110	0,376	2	0,318	2
Liepāja	-0,326	-0,193	-0,010	0,111	-0,007	0,118	-0,044	-0,314	-0,665	5	-0,702	5
Rēzekne	-0,346	-0,503	-0,363	0,024	-0,258	-0,010	-0,024	-0,383	-1,863	9	-1,824	9
Valmiera	-0,225	0,104	0,076	0,086	0,178	0,205	-0,030	-0,065	0,328	3	0,255	3
Ventspils	-0,368	-0,037	-0,123	0,028	-0,233	-0,076	-0,100	-0,091	-0,999	7	-0,976	6

6.10.tabula Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksi pēc 2018.gada datiem

Novads	Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedz.	Bezdarba līmenis	Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā	Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedz.	Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedz.	Ilgttermiņa migrācijas saldo 1000 iedz.	Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa lielums uz 1 iedz.	Attīstības līmeņa indekss		Attīstības līmeņa izmaiņu indekss pēc 2018.gada datiem, salīdzinot ar 2017.gada datiem	
Aglonas novads	-0,375	-0,290	-0,151	0,025	-0,257	-0,080	-0,054	-0,272	1,455	105	1,378	105
Baltinavas novads	-0,295	-0,407	-0,162	-0,106	-0,360	-0,050	0,007	-0,213	1,585	108	1,506	108
Balvu novads	-0,197	-0,157	-0,092	-0,084	-0,077	-0,001	-0,026	-0,185	0,819	93	0,747	93
Ciblas novads	-0,345	-0,610	-0,559	0,015	-0,056	-0,148	-0,005	-0,218	1,926	110	1,827	110
Dagdas novads	-0,351	-0,300	-0,249	0,025	-0,169	-0,082	-0,022	-0,269	1,417	104	1,336	104
Daugavpils novads	-0,294	-0,172	-0,116	-0,001	-0,110	-0,073	-0,042	-0,231	1,039	98	0,964	98
Ilūkstes novads	-0,290	-0,084	-0,087	0,044	-0,175	-0,075	-0,059	-0,206	0,935	96	0,862	96
Kārsavas novads	-0,260	-0,515	-0,296	-0,027	-0,094	-0,050	-0,016	-0,244	1,502	107	1,417	107
Krāslavas novads	-0,220	-0,257	-0,153	-0,039	-0,127	-0,072	-0,082	-0,238	1,187	100	1,110	100
Līvānu novads	-0,138	-0,255	-0,018	-0,040	-0,046	-0,047	-0,050	-0,150	0,743	91	0,673	91
Ludzas novads	-0,193	-0,410	-0,154	-0,022	-0,100	-0,025	-0,034	-0,207	1,146	99	1,069	99
Preiļu novads	-0,171	-0,087	-0,004	-0,162	-0,016	-0,047	-0,013	-0,121	0,620	81	0,550	82
Rēzeknes novads	-0,284	-0,398	-0,276	0,027	-0,103	-0,059	0,021	-0,226	1,300	102	1,217	102
Riebiņu novads	-0,335	-0,187	-0,163	-0,034	-0,185	-0,086	-0,009	-0,274	1,272	101	1,194	101
Rugāju novads	-0,276	-0,163	-0,186	0,019	-0,025	-0,094	0,009	-0,270	0,987	97	0,910	97
Vārkavas novads	-0,377	-0,058	-0,098	0,046	-0,034	-0,091	-0,023	-0,298	0,934	95	0,861	95
Viļakas novads	-0,363	-0,282	-0,201	0,003	-0,240	-0,044	-0,027	-0,218	1,370	103	1,292	103
Viļānu novads	-0,284	-0,582	-0,194	0,037	-0,068	-0,079	-0,040	-0,249	1,458	106	1,379	106
Zilupes novads	-0,347	-0,569	-0,042	-0,097	-0,194	-0,152	-0,046	-0,307	1,754	109	1,677	109

Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksi 6.10.tabulā liecina par kopējo situāciju reģionā, jo augstākā vieta, ko ieņem Preiļu novads starp visiem valsts novadiem, ir 82. Tāpat kā nacionālas nozīmes pilsētām, arī novadiem rādītāju ļoti pasliktina augstie bezdarba rādītāji, zemais iedzīvotāju ienākuma nodokļa rādītājs u.c.

6.17. Apsaimniekotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes

Strukturālo pārmaiņu rezultātā saimniecību vidējās lauksaimniecībā izmantotās platības Latgales reģionā ir palielinājušās no 11 ha (vērtējot atbalstam apstiprinātās platības pēc LAD datiem) 2004.gadā līdz 21 ha 2018.gadā, bet tās joprojām ir zem 70 % no vidējās saimniecību apsaimniekotās platības valstī kopumā, un saimniecību lieluma ziņā dominē mazās saimniecības vai tādas saimniecības, kas pamatā produkciju saražo pašpatēriņam.

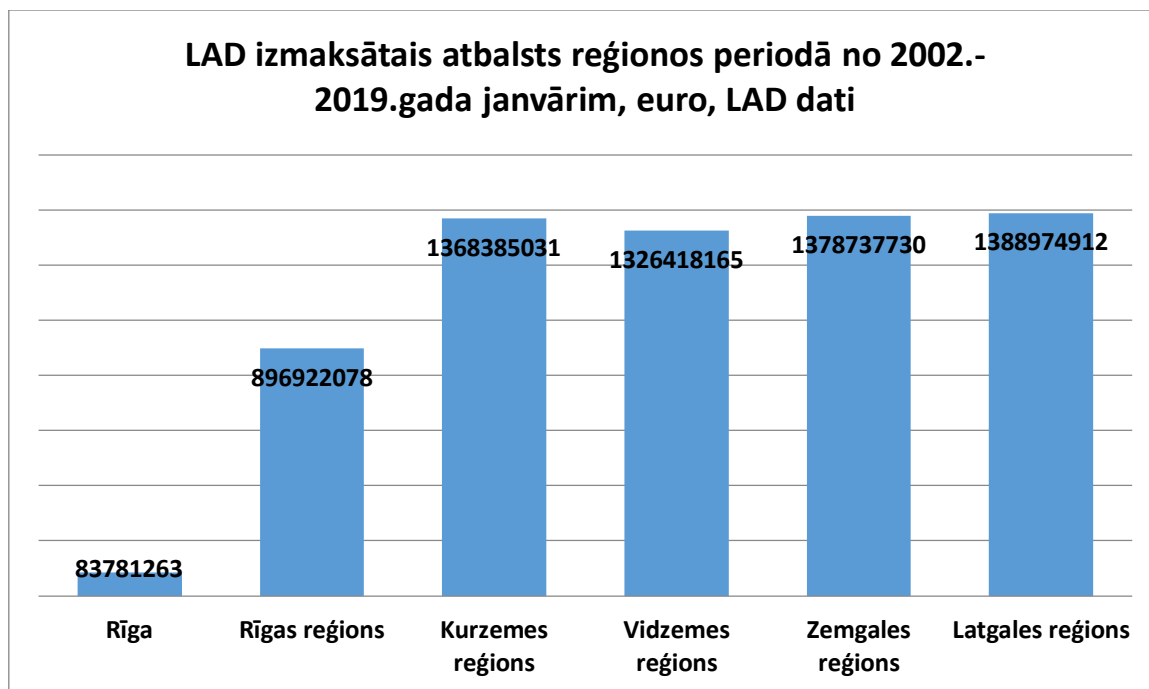
2004.-2020.gada ES fondu plānošanas periodā Latgales reģiona projektos ieguldīti 69 130 254 EUR publiskā LAP finansējuma 4079 projektos, kas sastāda 21% no valstī kopā izmantotā publiskā finansējuma 321 838 889 EUR. Kopējās attiecināmās izmaksas Latgales reģionā 131 144 068 EUR, valstī kopā 629 911 533 EUR.

Latgales reģionā ir nozīmīgs bioloģisko lauksaimnieku īpatsvars, kas apsaimnieko vairāk nekā trešo daļu no kopējās bioloģiskās lauksaimniecības apsaimniekotās platības valstī. Vārkavas novadā bioloģisko zemju īpatsvars ir 40% apmērā, kas ir viens no lielākajiem rādītājiem, vērtējot bioloģiskās lauksaimniecības platības novadu griezumā.

Reģionā ir 33,7% no valsts bioloģiski apsaimniekotajām platībām un 40% no kopējā saimniecību skaita ir Latgales reģionā.

2009.gadā Latgales reģiona bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas realizācijas galvenais šķērslis bija mazie apjomi, jo lielākā daļa bioloģisko saimniecību bija vairāk naturālās saimniecības, kā rezultātā pārstrādātājiem nebija iespējams atvērt bioloģisko produktu ražošanas līniju. 2019.gadā situācija ir līdzīga, saimnieki kā papildus šķērslī min lielo attālumu līdz noieta tirgiem un neapmierinošo infrastruktūru.

Zemkopības ministrija informē, ka Latgales saimniecībām no 2002.gada līdz 2019.gadam kopumā izmaksāts finansējums lauksaimniecībai, lauku attīstībai, zivsaimniecībai un mežsaimniecībai 1 388 974 912 EUR, kas veido 21,6% no kopējā izmaksātā finansējuma lauksaimniecībai, lauku attīstībai, zivsaimniecībai un mežsaimniecībai (6,44 miljrd.EUR). No šī finansējuma nozīmīgākā daļa izmaksāta kā atbalsts par apsaimniekoto platību .

6.30.attēls. 2002.-2016.gadā izmaksātais finansējums lauksaimniecībai, lauku attīstībai, zivsaimniecībai un mežsaimniecībai (Avots: LAD)

Uz vienu ha izmaksas sadalās šādi:

Rīga 2758 EUR/ha
 Rīgas reģions 885 EUR/ha
 Kurzemes reģions 1006 EUR/ha
 Vidzemes reģions 870 EUR/ha
 Zemgales reģions 1285 EUR/ha
Latgales reģions 955 EUR/ha

6.2. Vidēja termiņa attīstības rādītāji

Latgales plānošanas reģiona teritorijas vidēja termiņa attīstības rādītāji parāda, kā notiek reģiona attīstība vidējā termiņā. Virzība uz vidēja termiņa rādītājiem daļēji ir notikusi vēlamajā virzienā, bet nepieciešams turpināt uzsāktos pasākumus Latgales reģiona izaugsmei. Uz reģiona attīstību lielu ietekmi atstāja Latvijas finanšu un pārvaldes krīze (2008-2010). Vairākus gadus pēc krīzes Latgales reģionā turpināja pieaugt bezdarba rādītāji, jo tika samazināts darba vietu skaits valsts pārvaldes iestādēs reģionos un daudzi valsts pārvaldes pakalpojumi tika centralizēti. 5.10. tabulā var redzēt izmaiņas vidēja termiņa attīstības rādītājos, salīdzinot ar bāzes rādītājiem. Analīze tika sniegta iepriekšējās apakšnodaļās, kopā salīdzinot ilgtermiņa un vidēja termiņa rādītājus.

- Vērojot attīstības rādītāju dinamiku vidējā termiņā, var secināt, ka Latgales reģionā lielākā daļa statistisko rādītāju lēnām uzlabojas. Kā pozitīvu tendenci var atzīmēt, ka bezdarba līmeņa rādītājs kopš bāzes gada 2010.g. ir samazinājies un ir 12.2%, ir gandrīz sasniegts mērķis 12% (atkarībā no datu avota), bet negatīvu tendenci – kopš 2010. gada iedzīvotāju skaits līdz 2019.gadam ir samazinājies par 55 tūkstošiem iedzīvotāju (pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem). Pēdējos 5 gados iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 26 tūkstošiem un programmas mērķis 2017.gadā iedzīvotāju skaits 320 tūkstoši – nav sasniegts.
- Privātā sektora īpatsvars pievienotās vērtības radīšanā reģionā kopš 2007.gada ir palielinājies par 3,4% punktiem. Vidēja termiņa mērķis 76% gandrīz ir sasniegts, bet jāturpina uzsāktie pasākumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai un investīciju piesaistei reģionā, tai skaitā Latgales uzņēmējdarbības centra darbības un Latgales speciālās ekonomiskās zonas darbības ietvaros.
- Iedzīvotāju ienākumi ir mazāki, kā citos reģionos, kaut arī katru gadu nedaudz palielinās. Darba samaksa ir ievērojami mazāka par ES valstu vidējo bruto darba samaksu. Atšķirīgo vidējās darba samaksas aprēķinu dēļ nevar precīzi noteikt atšķirības %, bet provizoriski aprēķini liecina, ka vidējā termiņa mērķis 40% no ES vidējās bruto darba samaksas līmeņa – ir sasniegts.
- Salīdzinot ar 2010.gadu, situācija ir uzlabojusies uzņēmējdarbības jomā- izveidoto un saglabāto uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir pieaudzis no 48 uzņēmumiem 2008.gadā līdz 68 uzņēmumiem 2017.gadā, tomēr rādītājs ir nepietiekams.
- Lai Latgales reģionā veicinātu izaugsmi, ir nepieciešami papildus īpaši instrumenti uzņēmējdarbības attīstīšanai un uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras izveidei. Paralēli paredzētajām aktivitātēm Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" ietvaros, Latgales reģionā izveidota Latgales speciālā ekonomiskā zona, tādā veidā piesaistot ieguldījumus ražošanas un infrastruktūras attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai. Par Speciālās ekonomiskās zonas darbību analīze tiks sniegta nākamajā īstenošanas uzraudzības ziņojumā.
- Sākotnējie dati liecina, ka Speciālās ekonomiskās zonas darbība jāturpina, strādājot pie jaunu papildus instrumentu izveides Latgales speciālajai ekonomiskajai zonai sakarā ar 2017.gadā apstiprināto nodokļu reformu un jāveic pasākumi papildus finansējuma piesaistei 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" ietvaros.
- Tā kā Latgales reģionā, salīdzinot ar citiem reģioniem, joprojām piesaistīto nefinanšu investīciju apjoms ir viens no zemākajiem, ir nepieciešams īpašs valsts atbalsts uzņēmējiem pamatlīdzekļu iegādei, piemēram, grantu programmas un citi inovatīvi

risinājumi. Reģions ir gatavs īpašajiem pilotprojektiem uzņēmējdarbības vides uzlabošanai Latgales reģionā.

- Lai sasniegtu Latgales reģiona attīstības programmā “Latgales programma 2010.-2019.” izvirzītos mērķus, jāturpina iesāktās aktivitātes, pagarinot “Latgales programmas 2010.-2019.” darbības termiņu par diviem gadiem un nosakot to līdz 2021.gadam.

6.11.Kopsavilkuma tabula - vidēja termiņa rādītāji

Teritorijas attīstība	Informācijas avots	Bāze 2009.g.	Mērķis	Uzraudzības periodā sasniegtais	Atzīme par mērķa sasniegšanu
Nodarbinātības līmenis	CSP	63,8%	65%	63,7%	Notiek virzība uz mērķa sasniegšanu
Radītas jaunas un saglabātas esošās darba vietas	CSP	141 tūkst.	152 tūkst.	97 161	Notiek virzība uz mērķa sasniegšanu
Precizēts bāzes rādītājs saskaņā ar CSP	2014.g.	83 tūkst.			
Bezdarba līmenis	NVA	22%	12%	12,2%	Notiek virzība uz mērķa sasniegšanu
Vidējā bruto darba samaksa (no ES līmeņa)	CSP	33%	40%	40%	Mērķis ir sasniegts
Iedzīvotāju skaits	PMLP	337,8 tūkst.	320 tūkst. iedz.	282,7 tūkst.iedz.	Nenotiek virzība uz mērķa sasniegšanu
izmaiņas pēdējos 5 gados	PMLP	2010.g.s.	320 tūkstoši iedz.	-31.6 tūkst. iedzīvotāju	Nenotiek virzība uz mērķa sasniegšanu
Iedzīvotāju skaits laukos un pilsētās (attiecība)	PMLP, VZD	59%/41	62%/38%	39%/61% Pilsētās dzīvo 157 776 iedzīvotāji uz 2019.g.I c.	Nenotiek virzība uz mērķa sasniegšanu
privātā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvars IKP	CSP	72%	76%	86,27%	Mērķis ir sasniegts
Publiskā sektora saražotās pievienotās vērtības īpatsvars IKP	CSP	28%	24%	13,73%	Mērķis ir sasniegts
Izveidotie un saglabātie uzņēmumi (ekonomiski aktīvās vienības) uz 1000 iedz.	CSP	48	60	68	Mērķis ir sasniegts
IKP ikgadējais pieaugums ¹³	CSP		+3%	+2,9% Vidēji valstī 4,7%	Notiek virzība uz mērķa sasniegšanu
Eksportējošo uzņēmumu apgrozījums				-	Dati par Latgales

¹³ IKP izmaiņas procentos pret iepriekšējo gadu netiek aprēķinātas reģionu līmenī, tādēļ ņemts valsts rādītājs (bāzes gads 2010.). Tā kā Latgales reģiona IKP īpatsvara izmaiņas ir proporcionālas citu reģionu rādītājiem, secināms, ka kopējā tendence IKP palielināties ir attiecināma arī uz Latgales reģionu.

					reģionu nav pieejami
Eksporta apjoms (salīdzināmās cenās)	CSP	125,3 milj. latu (2009.g.)	300%	-	Dati par Latgales reģionu nav pieejami
Investīcijas uzņēmumos¹⁴	Lursoft			25 618 527 EUR Ārvalstu tiešo investīciju kopsumma 2016.-2018.g. 198 milj. EUR nefinanšu investīcijas 2017.g salīdzināmajās	RAIM
pievienotā vērtība uz vienu nodarbināto darbaspēka produktivitāte	CSP		pieaug	6 516 EUR uz vienu iedzīvotāju Produktivitāte ir proporcionāla pievienotais vērtībai uz vienu nodarbināto – rādītājs attiecīgi mazāks kā citos reģionos	Dati nav pieejami
Neapsaimniekotās (neizmantotās) LIZ	LAD	18%	8,3%	15,8%	LAD dati par nekoptajām platībām

¹⁴ Ārvalstu tiešās investīcijas regulāri nonāk lielajās pilsētās Daugavpilī un Rēzeknē, novados – periodiski.

7. Latgales reģiona vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti

Katra Latgales reģiona vietējā pašvaldība, īstenojot savu ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu, veicina Latgales stratēģijas un attīstības programmas mērķu sasniegšanu. Uz 2019.gada 1.decembri visām Latgales reģiona pašvaldībām ir spēkā esošas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un programmas, to apstiprināšanas datumus un darbības periodu var apskatīt 6.1. tabulā.

7.1.tabula. Latgales pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti			
N.P. K.	Pašvaldība	Ilgspējīgas attīstības stratēģijas apstiprināšanas datums	Attīstības programmas apstiprināšanas datums
1.	Aglonas novada pašvaldība	Aglonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037. gadam Apstiprināta ar 2013.gada 27.decembra lēmumu Nr. 26, §15	Aglonas attīstības programma 2019.-2025. gadam Apstiprināta ar 2019.gada 30.aprīļa lēmumu
2.	Baltinavas novada pašvaldība	Baltinavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. Apstiprināta 2013.gada 24.janvārī (protokols Nr.1.2.&)	Baltinavas novada attīstības programma 2012.-2018. Apstiprināta 2012.gada 25.oktobrī (protokols Nr.10.1.&). Baltinavas novada dome 2018.gada 22.februārī pieņēma lēmumu par jaunas programmas izstrādes uzsākšanu
3.	Balvu novada pašvaldība	Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam Balvu novada Domes lēmums par gala redakcijas apstiprināšanu 2014.gada 13.februārī (sēdes prot. Nr.2., 6.§)	Balvu novada attīstības programma 2018. – 2024.gadam Apstiprināta 2018.gada 25.janvārī
4.	Ciblas novada pašvaldība	Ciblas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam Apstiprināta ar 26.07.2012. (protokols Nr. 7., 4§) lēmumu	Ciblas novada attīstības programma 2019. – 2025.gadam Apstiprināta 2018.gada 30.augustā
5.	Daugavpils pilsētas pašvaldība	Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam Apstiprināta ar Domes lēmumu Nr. 342, 2014.g. 26.jūnijā	Daugavpils pilsētas attīstības programma “Mana pils – Daugavpils” 2014.-2020.gadam Apstiprināta 2014.gada 26.jūnijā

6.	Daugavpils novada pašvaldība	Daugavpils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030. gadam Apstiprināta ar 2016.gada 29.septembra domes lēmumu.	Daugavpils novada attīstības programma 2012.-2018.gadam Apstiprināta 2013.gada 16.maijā
7.	Dagdas novada pašvaldība	Dagdas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 Apstiprināta ar 2012.gada 20.decembra domes lēmumu.	Dagdas novada Attīstības programma 2013.-2019.gadam Apstiprināta 2012.gada 26.septembrī
8.	Ilūkstes novada pašvaldība	ILŪKSTES NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2013.-2030.GADAM Saskaņā ar Ilūkstes novada domes 2013.gada 17.jūnija lēmumu Nr.304 „Par Ilūkstes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam galīgās redakcijas apstiprināšanu” ir apstiprināta Ilūkstes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030.gadam.	ILŪKSTES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013.-2019.GADAM Apstiprināta 2013.gada 17.jūnijā
9.	Kārsavas novada pašvaldība	Kārsavas novada ilgtspējīgas stratēģija 2013.-2030 Apstiprināta ar 28.11.2013. lēmumu (protokols Nr. 14., §15)	Kārsavas novada attīstības programma 2019.-2025.gadam Apstiprināta 2018.gada 27.decembrī
10.	Krāslavas novada pašvaldība	Krāslavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 Apstiprināta ar 2012. gada 27. septembra Krāslavas novada domes lēmumu	Krāslavas novada attīstības programma 2019.-2025.gadam Apstiprināta 2019.gada 30.maijā
11.	Līvānu novada pašvaldība	Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030.gadam Apstiprināta ar 2013.gada 29.augusta lēmumu Nr.13-28	Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019.-2025.gadam Apstiprināta 2019.gada 28.februārī
12.	Ludzas novada pašvaldība	Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 Apstiprināta 2012.gada 27.septembrī, lēmums Nr. 96 “Par Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas apstiprināšanu” (sēdes protokols Nr.25)	Ludzas novada attīstības programma 2018-2024. Apstiprināta 2018.gada 22.februārī

13.	Preiļu novada pašvaldība	Preiļu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013-2033 Apstiprināta ar 2013.gada 22.augusta lēmumu	Preiļu novada attīstības programma 2018.-2024.gadam Apstiprināta 2018.gada 21.februārī
14.	Rēzeknes pilsētas pašvaldība	Rēzeknes pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 Apstiprināta ar 2014.gada 19.decembra Domes lēmumu Nr.920	Rēzeknes pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam Apstiprināta 2014.gada 19.decembrī
15.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033 Apstiprināta Rēzeknes novada domes sēdē 21.02.2013., sēdes protokols Nr.5, 95.§	Rēzeknes novada attīstības programma 2019. – 2025.gadam Apstiprināta 2019.gada 17.janvārī
16.	Riebiņu novada pašvaldība	Riebiņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2012-2030 Apstiprināta ar 2012.gada 26. novembra sēdes Nr.18 lēmumu Nr.1	Riebiņu novada attīstības programma 2019.-2025.gadam Apstiprināta 2019.gada 19.februārī
17.	Rugāju novada pašvaldība	RUGĀJU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA LĪDZ 2030.GADAM Apstiprināta ar Rugāju novada domes 19.12.2013.sēdes lēmums (protokols Nr.16. 23§) par stratēģijas apstiprināšanu.	Rugāju novada attīstības programma 2013.-2019.gadam Apstiprināta 2013.gada 19.augustā
18.	Vārkavas novada pašvaldība	Vārkavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2012.-2030 Apstiprināta ar 2013. gada 28. jūnija lēmumu Nr.22/2	VĀRKAVAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2012. - 2018. Apstiprināta 2012.gada 30. augustā
19.	Viļakas novada pašvaldība	Viļakas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030 25.06.2015.	Viļakas novada attīstības programma 2018-2024 Apstiprināta 2018.gada 25.aprīlī
20.	Viļānu novada pašvaldība	Viļānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam Apstiprināta ar 2014.gada 13.februāra lēmumu	Viļānu novada attīstības programma 2015-2022 Apstiprināta 2015.gada 17.decembrī
21.	Zilupes novada pašvaldība	Zilupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam Apstiprināta ar 2013. gada 28.novembra lēmumu	Zilupes novada attīstības programma 2019-2025 Apstiprināta 2018.gada augustā

Latgales plānošanas reģions, pamatojoties uz Reģionālās attīstības likumā noteikto funkciju, sniedz atzinumu par vietējā līmeņa ilgtermiņa attīstības stratēģijas un attīstības programmas atbilstību reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī attīstības plānošanas dokumentu sistēmu regulējošiem normatīvajiem aktiem. 2014.gada 15.maija Attīstības padomes sēdē tika apstiprināta *Kārtība, kādā Latgales plānošanas reģions izvērtē vietējo pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas*. Grozījumi Kārtībā apstiprināti 30.12.2014. un 30.07.2015. Kārtība nosaka, kā Latgales plānošanas reģions sagatavo atzinumus par vietējo pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu atbilstību Latgales plānošanas reģiona plānošanas dokumentiem un normatīvajos aktos (Attīstības plānošanas sistēmas likums, Teritorijas attīstības plānošanas likums, Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”) noteiktajām prasībām. Vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti (IAS un AP) tiek vērtēti saskaņā ar apstiprināto kārtību, par katru dokumentu tiek aizpildīta kritēriju izpildes tabula. Vērtēšanas kārtība ir publicēta reģiona portālā www.lpr.gov.lv (<https://lpr.gov.lv/lv/padome-l2f3/nodalas/appin/#.WbqMNBKg-Uk>). Atzinumu un nosacījumu saraksts, ko Latgales plānošanas reģiona Attīstības, plānošanas un projektu ieviešanas nodaļa (APPIN) nodaļa izsniegusi laika periodā no 2018.-2019.gadam.

7.2.tabula. Latgales plānošanas reģiona sniegtie atzinumi un nosacījumi par teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem 2018.-2019.g.

2018.gads					
11	2.4.3	15.01.2018.	APPIN	Viļakas novada pašvaldībai	Atzinums par Viļakas novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam projektu
19	2.4.3	18.01.2018.	APPIN	Preiļu novada dome	Atzinums par Preiļu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam projektu
24	2.4.3	22.01.2018.	APPIN	Ludzas novada pašvaldība	Atzinums par Ludzas novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam projektu
179	2.4.3	19.04.2018.	APPIN	Preiļu novada dome	Par nosacījumu sniegšanu Preiļu novada Teritorijas plānojuma 2016.-2031.gadam grozījumu izstrādei
247	2.4.3	12.06.2018.	APPIN	Ilūkstes novada pašvaldībai	Atzinums par Ilūkstes novada teritorijas plānojuma redakciju 1.0
328	2.4.3	31.07.2018.	APPIN	Ciblas novada pašvaldībai	Atzinums par Ciblas novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
336	2.4.3	06.08.2018.	APPIN	Zilupes novada pašvaldībai	Atzinums par Zilupes novada AP 2019-2025 projektu
355	2.4.3	23.08.2018.	APPIN	Balvu novada domei	Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojuma izstrādei nekustamajam īpašumam “Mežaine”, Krišjāņu pagastā, Balvu novadā
356	2.4.3	23.08.2018.	APPIN	Balvu novada domei	Par Krāslavas novada Par nosacījumu sniegšanu

					lokālplānojuma izstrādei nekustamajam īpašumam "Veldrītes", Rubeņi, Bērzkalknes pag., Balvu novadā
357	2.4.3	23.08.2018.	APPIN	Balvu novada domei	Par atzinuma sniegšanu lokālplānojumam nekustamajam īpašumam Balvu novada Balvu pilsētā Bērzpils ielā 30
385	2.4.3	13.09.2018.	APPIN	Līvānu novada pašvaldība	Atzinums par Līvānu novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
467	2.4.3	05.11.2018.	APPIN	Ilūkstes novada pašvaldībai	Atzinums par Ilūkstes novada teritorijas plānojuma redakciju 2.0
474	2.4.3	12.11.2018.	APPIN	Viļānu novada pašvaldībai	Par nosacījumiem Viļānu novada teritorijas plānojuma izstrādei
490	2.4.3	21.11.2018.	APPIN	Kārsavas novada pašvaldībai	Atzinums par Kārsavas novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
518	2.4.3	10.12.2018.	APPIN	Rēzeknes novada pāšvaldībai	Atzinums par Rēzeknes novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
525	2.4.3	17.12.2018.	APPIN	Riebiņu novada domei	Atzinums par Riebiņu novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
540	2.4.3	27.12.2018.	APPIN	Balvu novada domei	Atzinums lokālplānojumam nekustamajam īpašumam "Mežaine", Krišjāņu pagastā, Balvu novadā
541	2.4.3	27.12.2018.	APPIN	Balvu novada domei	Atzinums lokālplānojumam nekustamajam īpašumam "Veldrītes", Rubeņi, Bērzkalknes pag., Balvu novadā
542	2.4.3	27.12.2018.	APPIN	Līvānu novada pašvaldībai	Par Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmas 2019.-2025. gadam galīgo redakciju
2019.gads					
130	2.4.3.	26.03.2019.	APPIN	Baltinavas novada domei	Atzinums par Baltinavas novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
131	2.4.3	26.03.2019.	APPIN	Riebiņu novada pašvaldība	Atzinums par Riebiņu novada attīstības programmu 2019.-2025.gadam
138	2.4.3	29.03.2019.	APPIN	Aglonas novada dome	Atzinums par Aglonas novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu

191	2.4.3	02.05.2019.	APPIN	Krāslavas novada pašvaldība	Atzinums par Krāslavas novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam projektu
369	2.4.3	10.09.2019.	APPIN	Viļānu novada pašvaldībai	Par nosacījumiem Viļānu novada teritorijas plānojuma izstrāde
447	2.4.3	07.11.2019.	APPIN	Kārsavas novada pašvaldība	Par nosacījumiem Kārsavas novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādei
448	2.4.3	07.11.2019.	APPIN	Vidzemes plānošanas reģions	Par Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021- 2027 izstrādes uzsākšanu
449	2.4.3	07.11.2019.	APPIN	Zemgales plānošanas reģions	Par Zemgales plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrādes uzsākšanu